

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2024/2.

A nagy küzdelem

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2024

A tanulmányokat összeállította:

Egerváriné Árvai Márta (8.), Farkas Ádám (4.), Fodor Albert (7.),
Holló Péter (9., 10.), Kovács Zoltán (6.), Somogyi Lehel (3.),
Soós Attila (13.), Vankó Zsuzsanna (1., 2., 11., 12), Vigh Ágnes (5.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Innovariant Nyomdaipari Kft., 6750 Algyő, Ipartelep 4.

www.innovariant.hu ■ Felelős vezető: Drágán György ügyvezető

ISBN 978-615-6599-06-3 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 6. A Szentírásban foglalt kinyilatkoztatás egyik alapeszméje: a „nagy küzdelem”	8
II. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 13. Mi a háttere és eredete a földön folyó „nagy küzdelem”-nek?	18
III. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 20. A nagy küzdelem a földi történelem első szakaszában – Káintól és Ábeltől Ábrahám elhívásáig	26
IV. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 27. A nagy küzdelem Izráel ősatyái történetében – Ábrahám elhívásától a kivonulásig	41
V. TANULMÁNY ■ MÁJUS 4. A nagy küzdelem Izráel történetében – I. – A kivonulástól a honfoglalásig	52
VI. TANULMÁNY ■ MÁJUS 11. A nagy küzdelem Izráel történetében – II. – A bírák korától az északi ország pusztulásáig	65
VII. TANULMÁNY ■ MÁJUS 18. A nagy küzdelem Izráel történetében – III. – A babiloni fogságtól Jézusig	78

VIII. TANULMÁNY ■ MÁJUS 25.

Döntő csata Krisztus és Sátán között Jézus földi életében	98
--	----

IX. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 1.

A nagy küzdelem Krisztus egyháza történetében – I. Az apostoli kortól a 16. századi reformációig	113
---	-----

X. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 8.

A nagy küzdelem Krisztus egyháza történetében – II. A 16. századi reformációtól a nagy francia forradalomig, és az ébredési mozgalmak indulásáig a 19. század elején	124
---	-----

XI. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 15.

A nagy küzdelem a végidőben – I. A Miller-mozgalomtól a vajúdási fájdalomok kezdetig, és a jelképes Babilon hatalomra jutásáig ...	135
--	-----

XII. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 22.

A nagy küzdelem a végidőben – II. – Az utolsó nagy evangéliumhirdetés a késői eső erejével, „a megpróbáltatás ideje”, a kegyelemidő lezárta, „a nyomorúságos idő”	148
--	-----

XIII. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 29.

A küzdelem véget ér	160
---------------------------	-----

Igék minden napra

ÁPRILIS	176
MÁJUS	177
JÚNIUS	178

BEVEZETÉS

Negyedévi tanulmányunk címe ismerős fogalom közösségünkben. Az ó- és újszövetségi egyház története, sőt az egész földi történelem, valamint egyéni hitharcunk megértésének kulcsa a „nagy küzdelem”-szemlélet.

Szó szerint csak egy helyen található a *nagy küzdelem* kifejezés a Szentírásban. Dn 10,1 második része így hangzik az eredeti szöveg szerint: „...igaz az ige, és nagy küzdelemről [*a héber kifejezés szó szerinti jelentése: bajvívásról*] szól.” Tartalmilag azonban mindenütt jelen van ez a szemlélet a Bibliában, erre a küzdelemre irányítja a figyelmünket az isteni kinyilatkoztatás végéig.

Ennek alapján adta Ellen G. White a bibliai történelmet átfogó, ötrészes, nagy könyvsorozatának ezt a címet: *Korszakok küzdelme (Conflict of Ages)*, az ötödik kötetnek pedig ezt a címet: *A nagy küzdelem (The Great Controversy)*. A könyvsorozat egyes kötetei: *Pátriárkák és próféták, Próféták és királyok, Jézus élete, Az apostolok története, A nagy küzdelem*. Azért kapta a könyvsorozat utolsó kötete *A nagy küzdelem* címet, hogy már ez is jelezze: a Krisztus és Sátán közötti küzdelem végső szakasza különösen heves lesz, és súlyos megpróbáltatást jelent a hívő egyháznak.

Negyedévi tanulmányaink összegző képet vázolnak fel e nagy küzdelemről a földi történelem kezdetétől annak lezárulásáig. Arra fordítjuk a figyelmet minden egyes korszakot illetően, hogy milyen célért, milyen módszerekkel küzd az ellenség, miként próbálja keresztezni és megghiúsítani Isten megváltási tervét, valamint miképpen küzd Jézus Krisztus – csakis erkölcsi lényével megegyező módon és eszközökkel – az emberek megmentéséért, a megváltási terv végső győzelméért.

A Szentírásban foglalt kinyilatkoztatás egyik alapeszméje: a „nagy küzdelem”

I Milyen képies ábrázolással találkozunk a nagy küzdelmet illetően a Biblia elején és a végén is?

1Móz 3,15 ■ „Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között, ő neked fejedre tapos, te pedig annak sarkába marsz.”

Jel 12,1–16 ■ „Láttatott nagy jel az égben: egy asszony, aki a napba volt öltözve, lábai alatt volt a hold, és a fején tizenkét csillagból korona. Terhes volt, és akarva szülni, kiáltott, kínlódott a szülésben.

Láttatott más jel is az égben: íme egy nagy veres sárkány, amelynek hét feje volt és tíz szarva, a fejein hét korona. Farka utána vonzotta az ég csillagainak harmadrészét, és a földre vetette azokat. Odaállt a sárkány a szülő asszony elé, hogy amikor szül, a fiát megegye. Szült [az asszony] fiúmagzatot, aki vasvesszővel legeltet minden nemzetet, és ragadtatott annak fia Istenhez és az ő királyiszékéhez.

Az asszony pedig elfutott a pusztába, ahol Istentől készített helye van, hogy táplálják ott őt ezerkétszázhatvan napig... Amikor azért látta a sárkány, hogy ő levettetett a földre, kergetni kezdte az asszonyt, aki a fiút szülte. De adatott az asszonynak két nagy sasszárny, hogy elrepüljön a kígyó elől a pusztába az ő helyére, hogy tápláltassék ott egy évig, két évig és fél évig. Bocsátott a kígyó a szájából az asszony után vizet, mintegy folyóvizet, hogy

öt a folyóvízzel elragadtassa. De segítségül lett a föld az asszonynak, megnyitotta a föld a száját, és elnyelte a folyóvizet, amelyet a sárkány a szájából kibocsátott.”

.....

.....

.....

A Biblia elején és végén – az első és az utolsó könyvében – is szó van három szereplőről, akik között ádáz küzdelem folyik. Ez a három szereplő: az asszony, az asszony fia és a kígyó. (1Móz 3,15 fordítását pontosítottuk, ugyanis hímnemű személyes névmással utal a héber szöveg az „asszony magvára”, aki a kígyó fejére tapos, tehát az asszony fiú utódáról van szó.) Ugyanazzal a szóval szól továbbá a héber szöveg a kígyó fejére taposásról és arról, hogy a kígyó az asszony fiának sarkába mar. A héber ige szó szerinti jelentése: *nekiront, szétzúz, összetör* – tehát a két fél közötti heves küzdelemről van szó.

Jelenések könyve 12. fejezetében ugyancsak heves küzdelemről van szó e három szereplő között. A *sárkánynak* fordított eredeti görög szó *óriáskígyót* jelent, és a 9. vers így azonosítja ezt az óriáskígyót: „ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak”. A kígyó lesz vesztes ebben a küzdelemben mindkét igei kijelentés szerint.

„Amint a bűn megjelent a földön, Isten máris Megváltót talált... Isten Fia kezesnek ajánlotta fel magát az ember javára.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1901. március 12.)

„Amikor [a bűneset után] elhangzott az átok a földre és az emberre vonatkozóan, rögtön ott állt mellette az ígéret: a törvény áthágói reménységet és bűnbocsánatot nyerhetnek Krisztus által. Bár a jövőt homály és sötétség

takarta szemfedőként, a megváltás ígérete által mégis reménycsillag világított át rajta.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1875. április 29.)

2 Mi a különbség a fenti két kijelentés között, a szoros kapcsolat mellett?

Az előző két igét vö. Mt 16,18 ■ „...Ezen a kősziklán építem fel az én egyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat.”

.....

.....

A szoros kapcsolat mellett egy különbség is megfigyelhető a szóban forgó két igei kijelentés között. Az 1Móz 3,15-ben foglalt ősevangéliumnál az asszony magva és a kígyó közötti személyes küzdelmen van a hangsúly. Figyelembe kell venni azonban, hogy a héber *magva* szónak egyes és többes számú jelentése is lehet, csakúgy, mint a magyar *magva* szó esetében: egy szem magra is utalhatunk így, de sok magra is, azaz a kifejezés az asszony egy bizonyos utódára is vonatkozhat, és sok leszármazottjára is. Az ősevangélium ígérete azzal kezdődik, hogy Isten ellenségeskedést szerez az asszony magva és a kígyó magva között, és itt a *magva* szó többes számú jelentését kell figyelembe venni. Emlékezzünk arra is, hogy az asszony az egyház jelképe az Ó- és Újszövetségben egyaránt. A tömör ígélet tehát nem csupán a Krisztus és Sátán közötti közvetlen, személyes küzdelemre mutat rá, hanem a Sátán tábora és a hívő egyházhoz tartozók közötti küzdelemre is. Jézus is szólt olyan emberekről, akik „az ördög atyától valók”, azaz a kígyó magvával azonosíthatók (Jn 8,44). János apostol szintén szól „Isten gyermekeiről és az ördög gyermekeiről” (1Jn 3,10).

Jelenések könyve 12. fejezetében csak rövid utalás szól arról, hogy a kígyó az asszony fia ellen támad, mielőtt az megszületik, mert később „Istenhez ragadtatik”, ahol Sátán támadásai már nem férhetnek hozzá. A kígyó ezt követően minden haragját, dühét az asszony ellen fordítja, kergetni, üldözni kezdi. Itt tehát a kígyó és az asszony közötti küzdelmen van a hangsúly. Jézus előre szóló tanítványainak arról, hogy egyházán, hívő követőin „a pokol kapui”, azaz démoni erők próbálnak majd diadalt venni.

3 Miképpen zajlik a nagy küzdelem az egyes hívők életében is?

Rm 16,20 ■ „A békesség Istene eltapossa Sátánt a ti lábatok alatt hamar...”

.....

.....

Ez a kijelentés is a kígyó és a megváltó Krisztus közötti harc-ról szól, mégpedig az egyes ember életének a színterén. Az eredeti szöveg szerint itt is a kígyó eltaposásáról, azaz teljes legyő-zéséről van szó, mint az ősevangéliumban. Képies ábrázolással szól itt erről az ige. Ókori szokás volt, hogy a győztes hadvezér – diadala jeleként – a legyőzött király nyakára tette a lábát. A hívő embernek is a kígyó nyakára kell tennie a lábát, azaz meg kell tagadnia az ősellenséget. Eltaposni azonban már nem tudja a maga erejével, ezt a Megváltó fogja megtenni, ha a hívő segítség-gül hívja Őt. Jézus minden ember életében meg tudja ismételni a Sátán feletti teljes győzelmet. Minden kísértésből, minden-ne-mű bűnből és megkötözöttségéből meg tudja szabadítani azokat, akik a kígyó nyakára teszik lábukat, és Őhöz-folyamodnak segítségért. „Hamar”, azaz ellenállhatatlan hatalommal eltapos-sa Sátánt a lábuk alatt.

„Ahhoz, hogy az ellenség minden támadása felett győzedelmeskedni tudjunk, szükségünk van önmagunkon kívüli erőre. Állandóan élő kapcsolatot kell ápolnunk Jézus Krisztussal. Az Ő hatalmában áll, hogy győzelemmel ajándékozza meg azokat, akik megőrzik az alázatosság és a hit lelkületét.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1908. július 9.)

4 Miképpen befolyásolja a történelemben zajló nagy küzdelmet az egyes hívők életében elért győzelem, avagy a hitéletükben bekövetkezett vereség?

Rm 16,25–26 ■ „Annak pedig, aki titeket megerősíthet az én evangéliumom és Jézus Krisztus hirdetése szerint, ama titok kijelentése folytán, amely örök időtől fogva elhallgatott volt, most pedig megjelentetett a prófétai írások által, az örök Isten parancsolata szerint, hitben való engedelmesség végett, minden népnek tudomására adatva.”

2Tim 2,19–21 ■ „Megáll Isten erős fundamentuma, melynek pecsétje ez: Ismeri az Úr az övéit, álljon el a hamisságtól mindenki, aki Krisztus nevét vallja! A nagy házban pedig nemcsak arany- és ezüstedények vannak, hanem fából és cserépből valók is. Azok közül egyesek tisztességre, mások pedig gyalázatra valók. Ha tehát valaki ezektől tisztán tartja magát, tisztességre való edény lesz, megszentelt és hasznos a gazdának, minden jó cselekedetre alkalmas.”

.....

.....

.....

Isten „hitben való engedelmesség” céljából ad kinyilatkoztatást megváltási tervéről hívő népének, egyházának. Arra hívja mindenkori követőit, hogy a nagy küzdelemben határozottan álljanak az Ő oldalára, töltsék be azt a pozitív szerepet, szolgálatot, amelyet nekik szánt, amihez képességet és erőt is ad mindnyájuknak.

Ha egy hívő ember elbukik, bünt követ el, ez súlyos veszteséget jelent a nagy küzdelem adott szakaszában. Az önkéntes, hitbéli engedelmesség, tántoríthatatlan helytállás viszont a győzelem felé viszi a megváltás művét.

Rajtunk múlik, hogy milyen szereplők leszünk a nagy küzdelemben, milyen „edények”-ké válunk Isten kezében. Lehetünk „hű szolgává” és lehetünk „hűtlen szolgává”, árulóvá (Mt 24,45–51). Lehetünk tisztességre való edénnyé és gyalázatra való edénnyé. Ha Isten kegyelme által távol tartjuk magunkat minden hamisságtól, akkor pozitív szereplők leszünk a nagy küzdelemben, „minden jó cselekedetre alkalmas, hasznos edények a gazda számára”.

Milyen nagy felelősség nyugszik rajtunk! Hiszen kimondhatatlan hálával tartozunk Krisztusnak! Mennyire szívügyünk kell, hogy legyen a nagy küzdelem győzelmes kimenetele. „Hitben való engedelmességet” kell tanúsítanunk Krisztus iránt, mindenkor és minden tekintetben, önmagunkért és mások megmentéséért.

„Milyen edények felelnek meg a Mesternek? Üres edények, mert ha megtisztítjuk lelkünket minden szennytől, akkor állunk készen szolgálatára. Isten Lelke munkálkodni fog megszentelt emberi eszközökön át, gondoskodik képességről és kegyelemről számukra. Azzal a komoly vággyal fog betölteni embereket, hogy szilárdan, határozottan, világosan képviseljék az örömhírt, Isten igazságát.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1899. február 28.; 1901. február 5.)

5 Milyen szerepük van ebben a küzdelemben Isten angyalainak és Sátán angyalainak?

1Kor 4,9 ■ „Színpada lettünk a kozmosznak, mind angyaloknak, mind embereknek.”

Dn 10,11–20; 11,1 ■ „Mondta nekem: Dániel, kedves férfiú! Értsd meg a beszédeket, amelyeket szólok neked... Ne félj, Dániel, mert az első naptól fogva, hogy szívedet adtad megértésre és a böjtölésre a te Istened előtt, meghallgattattak beszédeid, és én a te beszédeid miatt jöttem. De Perzsiának fejedelme ellenem állt huszonegy napig, és ímé Mihály, egy főfejedelem, eljött segítségemre, és én ott maradtam a perzsa királyoknál... Most visszatérek, hogy küzdjek a perzsa fejedelem ellen, és ha én kimegyek, ímé Görögország fejedelme jön elő! Én is a méd Dáriusz első esztendejében mellette álltam, hogy őt támogassam és segítségére legyek.”

Jel 16,13–14 ■ „Láttam a sárkány szájából, a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijönni, a békákhoz hasonlókat. Mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek, akik elmennek az egész föld és az egész világ királyaihoz, hogy egybegyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára.”

.....

.....

„Az el nem bukott világok lakói és a mennyei világ mély figyelemmel kíséri a gonoszság és a jóság közötti küzdelmet. Isten angyalai örvendeznek, amikor Krisztus követői felismerik Sátán ármányait, és a »meg van írva« fegyverével szállnak szembe ezekkel, ahogyan Krisztus is cselekedte... Győzelem esetén az egész világmindenség örül a diadalnak.” (Ellen G. White, 1905. levél)

„Isten Igéjében többször találkozunk azzal, hogy mennyei eszközök munkálkodnak királyok és uralkodók gondolkodásának a jó irányba fordításáért, miközben ördögi eszközök szintén munkálkodnak azért, hogy ezzel ellentétes irányba fordítsák szándékaikat... Sátán folyvást igyekszik elállni az utat... Mennyei lények megbízatása, hogy feleljenek azok imáira, akik önzetlenül fáradoznak Isten ügyéért...

Minden angyalnak megvan az őrhelye, amelyet be kell töltenie... Ha eltávozna onnét, a sötétség hatalmai tenénének szert előnyre... Népünk nem érti meg úgy, amint kellene e láthatatlan... nagy küzdelmet a hű és az elpártolt angyalok között. A gonosz angyalok folytonosan munkálkodnak, tervezik támadásuk irányát, hogy parancsnokként ellenőrizzenek királyokat, uralkodókat és elpártolt emberi erőket...

Könyörögjünk, mint Dániel könyörgött, hogy értelmes, mennyei lények őrkdjenek felettünk. Az angyalokat szolgáló lelkeként küldi az Úr az üdvösség örököseinek segítségére.” (Ellen G. White, 2. levél, 1899)

„Csak két párt lesz a világon: az Istenhez hűségesek és a sötétség fejedelmének lobogója alá sorakozók... Sátán és angyalai hatalommal, jelekkel és hazug csodákkal szállnak be a küzdelembe, hogy elhitessék a Föld lakosait, ha lehet, a választottakat is... Gonosz angyalok fognak össze gonosz emberekkel. Az állandó küzdelem során tapasztalatot gyűjtöttek az ámítás és a harc legjobb módszereit illetően. Évszázadok óta erősödtek, és nem adják fel a végső küzdelmet elkeseredett harc nélkül. Az egész világ az egyik vagy a másik oldalon fog állni... A Szentlélek erejének kell rajtunk nyugodnia... Az Úr seregeinek Parancsnoka fog a mennyei angyalok élére állni, hogy irányítsa a csatát.” (Ellen G. White, 170. kézirat, 1899; 102. levél, 1890)

6 Mit fejez ki, mire utal Krisztus „Mihály” neve, amely névvel mindig akkor találkozunk az Írásban, amikor a Sátánnal vívott küzdelméről van szó?

Dn 10,13–21; 12,1 ■ „Perziának fejedelme ellenem állt huszonegy napig, és íme Mihály, egy főfejedelem, eljött segítségemre, és én ott maradtam a perzsa királyoknál... Senki sincs, aki énvelem tartana ezek ellenében, hanem csak Mihály, a ti fejedelmetek...

Abban az időben felkel Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiért áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, és abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találta a könyvben.”

Jel 12,7–8 ■ „Viaskodás volt az égben: Mihály és az ő angyalai viaskodtak a sárkánnyal, és a sárkány is viaskodott az ő angyalaival, de nem vehettek diadalmat... A nagy sárkány, ama régi kígyó, aki nevezetik ördögnek és Sátánnak...”

Júd 9 ■ „Mihály arkangyal, amikor az ördöggel vitatkozva Mózes teste felett vetélkedett...”

.....
.....
.....

Az itt idézett öt igei kijelentésben találkozunk a *Mihály* névvel, ezeken kívül máshol nem szerepel ez a név. Jól látható, hogy mind az öt igénél Sátán Krisztussal szembeni harcáról van szó. Krisztus nevezetik ezekben az igékben *főfejedelemnek, a mi fejedelmünknek, aki értünk, emberek fiaiért küzd, nagy fejedelemnek, angyseregek fejedelmének, arkangyalnak, azaz az angyalok fejedelmének.* (Az arkangyal a görög arché/fejedelem és angelosz/angyal szavak összetételéből keletkezett szó.)

A magyarosított *Mihály* név az eredeti héber nyelven *Mi-ká-él*, jelentése: *Ki olyan, mint Isten?* A Krisztus és Sátán közötti erkölcsi természetű nagy küzdelemben annak kell nyilvánvalóvá lenni, ki méltó arra, hogy olyan legyen, mint Isten. Ki méltó arra, hogy minden tekintetben egyenlő legyen az Atyával, a halhatatlanságban és a teremtő-fenntartó hatalomban is.

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Mi a háttere és eredete a földön folyó „nagy küzdelem”-nek?

I Mi volt a kiindulópontja ennek a küzdelemnek a Földön kívüli világban?

Ésa 14,12-14 ■ „Miként estél alá az égről, fényes csillag, hajnal fia!?!... Ezt mondtad szívedben: Az égbe megyek fel, Isten csillagai fölé helyezem ülőszékemet... Fölembük hágak a magas felhőknek, és hasonló leszek a Magasságoshoz.”

Ezék 28,14-16 ■ „Voltál felkent oltalmazó Kérub... Feddhetetlen voltál útjaidban attól a naptól fogva, melyen teremtettél, míg gonoszság nem találtatott benned... Belső erőszakossággal telt meg és vétkeztél...”

„Sátán közvetlenül Jézus után kapott tisztséget a mennyben... De az Isten által teremtett és hatalommal felruházott angyal Isten szeretett volna lenni...” (Ellen G. White, 162. levél, 1906)

„Sátán lassan-lassan megengedte magának, hogy nagyra-vágyás alakuljon ki benne. Azt a dicsőséget irigyelte, amelyet az Atya a Fiára ruházott, az angyalfejedelem olyan hatalomra áhítozott, amely egyedül Krisztus előjoga volt.” (Ellen G. White, 125. kézirat, 1907)

2 Hogyan szól az Írás a Sátánban született lázadás továbbterjedéséről?

Jel 12,4 ■ „[A sárkány – az eredeti szöveg szerint óriáskígyó] farka utána vonzotta az ég csillagainak harmadrészét...”

2Pt 2,4 ■ „Isten nem kedvezett a bűnbeesett angyaloknak...”

.....

.....

.....

„A Lázadó a parancsnoksága alatt álló angyaloknál kezdte el mesterkedéseit, az elégedetlenség szellemét igyekezett terjeszteni közöttük. Annyira félrevezetően ügyködött, hogy sok angyalt nyert meg szövetségesül, mielőtt céljai teljesen ismertté váltak volna. Még a hűséges angyalok sem látták át teljesen jellemét, sem azt, hogy hová vezet a működése... A gonosz mindaddig ügyködött, míg csak az elégedetlenség nyílt lázadássá nem érett...” (Ellen G. White, 104. levél, 1903)

„Alattomos mesterkedése annyira szövevényes, annyira kifinomult volt, hogy nem lehetett úgy állítani a mennyei seregek elé, hogy annak lássék, ami valójában volt... A dolgoknak ez az állapota hosszú időn át fennállt, mielőtt Sátánt leleplezték volna...” (Ellen G. White, 162. levél, 1906)

„Az a tudás, amellyel Sátán és a vele elbukott angyalok rendelkeztek Isten jelleme, jósága, irgalmassága, bölcsesége felől, menthetlenné teszi bűnösségüket... A kimondhatatlan dicsőség közvetlen jelenlétében képesek voltak felázadni.” (Ellen G. White: *A megváltás története*, Krisztus megkísértése c. fej.)

Ne csodálkozzunk, ha Sátán hitető hatalma hasonló módon érvényesül a Földön is! Különösen Krisztus egyházában igyekszik ilyen módszerekkel dolgozni, hogy megoszlast, Isten elvei és szolgálói ellen lázadást szítson. Az a valaki, aki Isten és szent Fia ellen tudta hangolni az angyalok harmadrészét, a mai napig sem veszítette el hitető hatalmát. Amint az Írás mondja: „Elhiteti mind az egész föld kerekességét.” (Jel 12,9)

3 Milyen küzdelemre került sor ezután?

Jel 12,7–9 ■ „Lett az égben viaskodás: Mihály és az ő angyalai viaskodtak a sárkánnyal, és a sárkány és angyalai is viaskodtak. De nem vehettek diadalmat, helyük sem találtott többé a mennyben. Vettetett a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak, aki mind az egész föld kerekességét elhiteti, vettetett a földre, és az ő angyalai is vele együtt levettettek.”

.....

.....

.....

Nem lehetséges fizikai értelemben vett harcot vívni Istennel, hiszen Ő a Mindenható, a Teremtő és a Fenntartó, akitől minden teremtményének az élete függ. Erkölcsi, lelki-szellemi küzdelem folyt a mennyben. A Biblia nem ad bővebb kinyilatkoztatást erről a mennyben zajlott – a Föld és az ember teremtése előtt létrejött – küzdelemről, de abból, ahogyan Isten mindent megtesz az ember megmentéséért, következtethetünk arra, hogy Sátánért, valamint az általa befolyásolt angyalok megmentéséért is megtett mindent, amit csak lehetett. Júd 6 szerint a mennyből

való kivettetésüket megelőzően a lázadók már megtagadták ad-digi szolgálati helyük betöltését, „nem tartották meg fejedelem-ségüket, hanem elhagyták helyüket”.

Sátán és angyalai nem önkényes isteni végzés nyomán vettek a mi Földünkre végül, hanem az ember bűnbeesése követ-keztében tudták megvetni itt a lábukat.

4 Megalapozhatta-e Sátán a maga – Istennel szemben-álló – birodalmát a Földön?

Lk 4,5-6 ■ „Felvitte őt az ördög egy nagy magas hegyre, megmutatta neki e föld minden országát egy szempil-lantásban, mondta neki az ördög: Neked adom mindezt a hatalmat és ezek dicsőségét, mert nekem adatott, és an-nak adom, akinek akarom.”

Jn 14,30 ■ „Jön a világ fejedelme, de énbennem nincs sem-mije.”

2Kor 4,4 ■ „E világ Istene megvakította a hitetlenek elméit...”

1Móz 3,15 ■ „Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között, ő neked fejedre tapos, te pedig annak sarkába marsz.”

.....
.....
Bizonyos mértékig sikerült ez Sátánnak. Mindazonáltal hazug féligazság volt az, amit állított Krisztusnak a megkísértés he-gyén, nevezetesen, hogy a Föld minden országa neki „adatott”.

„Amikor Sátán kijelentette Krisztusnak, hogy övé a világ királysága és dicsősége, és annak adja, akinek akarja, csak részben mondott igazat... Ádámtól ragadta el az uralmat, Ádám viszont a Teremtő képviselője volt, nem pedig füg-

getlen uralkodó. A Föld Istené, és Ő mindent Fiának adott. Ádámnak Krisztus alattvalójaként kellett volna uralkodnia a Föld felett. Amikor Ádám Sátán kezére játszotta az uralmat, akkor is Krisztus maradt a jogos király. Ezért szólt az Úr [prófétája által] Nabukodonozor királyhoz így: »A felséges Isten uralkodik az emberek birodalmán, és akinek akarja, annak adja.« (Dn 4,14) Sátán csak addig gyakorolhatja bitorolt hatalmát, ameddig Isten megengedi.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 99. o. – A győzelem c. feje.)

Sátán – a bűn jogán, nagyszámú emberi követője, alattvalója folytán – jelenleg valóban „e világ fejedelme”, ahogy Jézus is kijelentette, avagy „e világ istene”, ahogy Pál apostol fogalmaz. Mindazonáltal Isten nem adta át szabad prédaként neki az embert és a Földet. Már az ún. ősevangélium kijelentésével is világossá tette, hogy azért fog fáradozni, hogy „ellenségeskedést szerezzen” az emberben a bűnnel és Sátánnal szemben. Ugyanis először belsőleg kell felszabadítani az embert Sátán uralma alól. Mivelhogy Isten a Földet az embernek adta, teremtményei szabad választását pedig mindenkor tiszteletben tartja, szükséges, hogy az ember forduljon szembe Sátánnal, és tagadja meg uralmát. Ezért dolgozik Isten folyamatosan, nemzedékről nemzedékre, hogy ezáltal erkölcsileg alapozza meg végső hatalomátvitelét.

5 Mi volt a döntő csata ebben az immár földi színtéren folyó „nagy küzdelemben”?

Jn 16,33 ■ „E világon nyomorúságotok lesz, de bízzatok, én meggyőztem a világot!”

Jel 12,10–12 ■ „Hallottam nagy szózatot az égben, amely ezt mondta: Most lett meg az üdvösség és az erő, a mi Istenünk országa, és az ő Krisztusának hatalma, mert a mi

atyánkfiainak vádolója levettetett, aki vádolta őket éjjel és nappal a mi Istenünk előtt... Annakokáért örüljetekek, egkek, és akik lakoztok azokban! Jaj a föld és a tenger lakosainak, mert leszállt az ördög hozzátok, nagy haraggal teljes, úgy, mint aki tudja, hogy kevés ideje van.”

Jn 12,31–32 ■ „Most van e világ kárhozzatása, most vettetik ki e világ fejedelme, és én, ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok.”

.....

.....

.....

Mikor hangzott el az a mennyei szózat, amelyről Jelenések 12,10 beszél, hogy „most” győzetett le Sátán? Mikor volt az a pont, amikortól fogva Sátán már időnként sem jelenhet meg a mennyei világban, mert végleg kivettetett onnét az összes mennyei lények akaratóból? Jézus röviddel kereszthalála előtt – hittől előre tekintve – szólt arról a „most”-ról, arról a pillanatról, amikor ez megvalósul.

„[Jn 12,31–32 kijelentésével] a világ döntő órájára utalt az Úr. Ha engesztelő áldozat leszek az emberek bűneiért – mondta Jézus –, a világot világosság ragyogja be. Sátán hatalma megtörik az emberi lelkek felett. Az eltorzult isteni képmás helyreáll emberekben, és végül a hívő szentek nagy családja örökli a mennyei otthont. Ez lesz az eredménye halálának. A Megváltó egészen elmerült az elé táruló győzelem szemlélésében...

Azonban nem csak az ember megváltásának műve teljesül be a kereszten, Isten szeretete megnyilatkozik a világ-egyetem előtt, a világ fejedelme [végleg] kivettetik a mennyből. A Sátán által Isten ellen felhozott vádak hamis-

nak bizonyulnak. A mennyre hártott panaszok örökre tisztázódnak. Angyalok és emberek egyaránt vonzódnak az Üdvözítőhöz.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 529. o. – A külső udvarban c. fej.)

6 Mi szükséges ahhoz, hogy Sátán uralma láthatóan, véglegesen megszűnjön?

1Jn 5,4-5 ■ „Mindaz, aki Istentől született, legyőzi a világot, és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk. Ki az, aki legyőzi a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus Isten Fia?”

Jel 12,11 ■ „Legyőzték őt a Bárány vééréért, az ő bizonyágtételük beszédéért, és mert az életüket nem kímélték egészen a halálig sem.”

Jel 17,14 ■ „Ezek a Bárány ellen viaskodnak, de a Bárány legyőzi őket, mert uraknak Ura és királyoknak Királya, és a vele való elhívottak, választottak és hívek is.”

.....

.....

.....

A fentiek alapján már adott a válasz a feltett kérdésre: Jézus Krisztussal együtt, Őhöz hasonlóan követőinek is győzniük kell Sátán felett. Ez történt nemzedékről nemzedékre az állhatatos hívők kitartása, Krisztushoz ragaszkodása, „jöjjön el a te országod” segélykiáltása által. Különösképpen erkölcsi súlya volt a sok-sok keresztény mártír mindhalálig való hűségének. Ők nyilvánvaló és teljes győzelmet arattak Sátán felett a Megváltó iránti szeretetük és az Ő ígéreteibe vetett hit által. A Jézus visszajövetelét megelőző utolsó nemzedék életében kerül sor

a döntő és végső csatára Krisztus megváltottai és Sátán között. A hívő „maradék” mindvégig, mindhalálig való állhatatossága erkölcsi alapot teremt ahhoz, hogy Krisztus most már hatalommal avatkozzék be a nagy küzdelembe, kimentse övéit Sátán kezéből, és kivegye a Földet uralma alól, hogy visszahelyezze azt Isten uralma alá.

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
- Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A nagy küzdelem a földi történelem első szakaszában

Káintól és Ábeltől Ábrahám elhívásáig

Tanulmányunk az ún. őstörténet időszakát tekinti át kivonatolva, a jó és a rossz küzdelmére összpontosítva. A fő cél annak bemutatása, hogy milyen hatalmas erőfeszítéseket tesz Isten az ember megmentéséért. Eközben nyomon követjük a gonosz tevékenységét is, amellyel Isten munkáját minden lehetséges módon igyekszik akadályozni.

I Milyen két eszme került szembe egymással Káin és Ábel történetében? Milyen indítéka volt az első gyilkosságnak? Miért kímélte meg Isten Káin életét?

1Móz 4,3–7 ■ „Történt pedig idő múltával, hogy Káin ajándékot vitt az Úrnak a föld gyümölcséből. És Ábel is vitt az ő juhainak első fajzásából és azok kövérségéből. És tekintett az Úr Ábelre és az ő ajándékára. Káinra pedig és az ő ajándékára nem tekintett, amiért is Káin haragra gerjedt, és fejét lecsüggesztette. Mondta az Úr Káinnak: Miért gerjedtél haragra, és miért csüggesztetted le fejedet? Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz, ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád van vágyódása, de te uralkodj rajta.”

Zsid 11,4 ■ „Hit által vitt Ábel becsesebb áldozatot Istennek, mint Káin, ami által bizonyosságot nyert afelől, hogy igaz,

bizonyágot tevén az ő ajándékairól Isten, és azáltal még holta után is beszél.”

1Jn 3,12 ■ „Nem úgy, mint Káin, aki a gonosztól volt, és meggyilkolta az ő testvérét. És miért gyilkolta meg? Mivel az ő cselekedetei gonoszak voltak, a testvérei pedig igazak.”

.....

.....

.....

Látszólag mind Káin, mind Ábel az Isten iránti tiszteletét fejezte ki ajándékával. A két áldozat között azonban nagy különbség volt: míg Ábel az isteni útmutatást követte, és áldozatával személyes hitét fejezte ki, Káin saját elgondolása alapján cselekedett. Ez, és nem valamilyen isteni személyválogatás volt az oka, hogy Ábel ajándéka elfogadásra talált, Káiné viszont nem. Káin haragja és csüggedése már előre jelzi gyilkos tettét. Isten szembesítő kérdésekkel igyekezett változást elérni Káin gondolkodásában, sajnos eredménytelenül. Tanulság, hogy a szabadjára engedett indulatok és rossz érzések ma is számos erőszakos cselekedet forrásai lehetnek. Isten önuralmat vár el minden embertől, amihez az erőt is felkínálja.

„Káin és Ábel az emberiség két csoportját képviseli, amelyek az idők végezetéig mindenkor fellelhetők a világon. Az egyik csoport megragadja a maga számára a bűnért rendelt áldozatot, a másik viszont a saját érdemeiben bíz, s áldozata nélküli az isteni közbenjárás erejét, így az nem képes az embert Istennel megbékéltetni. Csak Jézus érdemei nyerhetnek bocsánatot törvényszegéseinkre. Azok, akik nem érzik szükségét Krisztus vérének, és azt hiszik, hogy isteni kegyelem nélkül, érdemeik által is elnyerhetik Isten tetszését, ugyanazt a hibát követik el, mint Káin. Kárhozat

vár rájuk, ha nem fogadják el a megtisztító vért. Nincs más út, amely által a bűn rabságából megszabadulhatnak. A Káinhoz hasonló »istentisztelők« vannak a legtöbben a világon, mert szinte mindegyik hamis vallás ugyanarra az alapelve épül: hogy az ember üdvössége saját igyekezetétől függ. Vannak, akik azt állítják, hogy az emberiség nem annyira megváltásra, hanem inkább fejlődésre szorul – önmagát nemesbítheti, fölemelheti és megújíthatja. Amint Káin olyan áldozat által akarta elnyerni Isten kegyelmét, amely nélkülözte a vért, úgy akarják az emberiséget isteni színvonalra emelni, az engeszteléstől függetlenül. Káin története bemutatja, mi ennek a törvényszerű következménye, megmutatja, mivé válik az ember Krisztus nélkül. Az emberiségnek nincs ereje, hogy önmagától megújuljon. Nem felfelé ível, az isteni felé, hanem lefelé zuhan, a sátáni irányba. Krisztus a mi egyedüli reménységünk. »Nincs senkiben másban üdvösség: mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk.« (Ap csel 4,12)...

Azzal, hogy az első gyilkos életét megkímélte, Isten az egész világegyetemnek tanítást adott a nagy küzdelemre vonatkozóan. Káin és utódainak sötét történelme azt szemlélteti, mi lett volna a következménye, ha Isten megengedi, hogy a bűnös örökké éljen és Isten elleni lázadását megvalósítsa. Isten hosszútűrése a bűnösöket csak annál vakmerőbbé és kihívóbbá tenné az istentelenségben. A Káin felett kimondott ítélet után tizenöt évszázaddal a világmindenség tanúja lehetett Káin befolyásának és példája eredményének: a Földet elárasztó romlottságnak és gonoszságnak. Beigazolódott, hogy az Isten törvényének áthágásáért az elbukott emberiség felett kimondott halálos ítélet egyszerre volt jogos és irgalmas. Minél tovább éltek a bűnben az emberek, annál elvetemültebbek lettek. Az isteni ítélet – amely a féktelen gonoszság pálya-

futását megrövidítette, és megszabadította a világot azok befolyásától, akik megátalkodtak a lázadásban – inkább áldás volt, mint átok.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Káin és Ábel próbatétele c. fej.)

2 Milyen jellemvonásokat figyelhetünk meg Séth és lezármazottai életében? Mit tanulhatunk Énók példájából?

1Móz 4,25–26 ■ „Ádám [felesége]... szült neki fiat, és nevezte annak nevét Séthnek: mert adott úgymond, énnekem Isten más magot Ábel helyett, akit megölt Káin. Séthnek is született fia, és nevezte annak nevét Énósnak. Akkor kezdték segítségül hívni az Úr nevét.”

1Móz 5,22–24 ■ „Járt Énók Istennel, minekutánna Methusé-láht nemzette, háromszáz esztendeig, és nemzett fiaikat és leányokat. Lett Énók egész életének ideje háromszáz-hatvanöt esztendő. És mivel Énók Istennel járt, eltűnt, mert Isten magához vette.”

Zsid 11,5 ■ „Hit által vitetett fel Énók, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mert Isten felvitte őt. Mert felvitetése előtt bizonysgot nyert afelől, hogy kedves volt Istennek.”

Júd 14–15 ■ „Ezokról is prófétált pedig Énók, aki Ádámtól fogva a hetedik volt, mondván: Íme eljött az Úr az ő sok ezer szentjével, hogy ítéletet tartson mindenek felett, és feddözzék mindazok ellen, akik közöttük istentelenek, istentelenségük minden cselekedetéért, amelyekkel istentelenkedtek, és minden kemény beszédért, amelyet az istentelen bűnösök szóltak őellene.”

Az első emberpár úgy tekintett Séthre, mint Ábel „helyettesére”, akit Isten kárpótlásul adott nekik.* Születésével új korszak kezdődött: leszármazottai kezdték átérezni tehetetlenségüket a bűnnel vívott harcban, ezért Istenhez fordultak segítségért, kegyelemért. Mindez egy olyan hívő nemzetség kialakulásához vezetett, amely az Isten-ismeret hiteles képviselője lett a történelem e kezdeti szakaszában. E nemzetség legkiemelkedőbb alakja Énók volt. „Istennel járása” egyrészt Istennel való bensőséges kapcsolatára utal, másrészt kifejezi a hétköznapi életben megnyilvánuló istenfélő magatartását.

„Míg Ádám Isten képeire büntetlenek teremtettet, Séth – csakúgy, mint Káin – szülei bukott természetét örökölte. Azonban a Megváltó és az igazság ismeretében neveltetett. Isten kegyelméből az Urat szolgálta és tisztelte, és törekedett a bűnös embereket Istenhez vezetni, hogy Teremtőjüket tiszteljék és Őneki engedelmeskedjenek. »Séthnek is született fia, és nevezte annak nevét Énosnak. Akkor kezdték segítségül hívni az Úr nevét.« (1Móz 4,26) A hűségesek már ezt megelőzően is imádták Istent, azonban az emberek sokasodásával a két csoport közötti különbség egyre feltűnőbbé vált. Az egyik oldal nyíltan megvallotta Isten iránti hűségét, míg a másik megvetette Istent és engedetlen volt iránta...

Énók nem elragadtatásokban és látomásokban járt Istennel, hanem a mindennapi élet kötelességeinek teljesítése közben. Nem vált a világtól elzárkózó remetévé, hiszen Istennéért végzendő feladata volt ezen a földön. Családjában, emberi kapcsolataiban mint férj és apa, mint barát és polgár Isten állhatatos, rendíthetetlen szolgálja volt... Énók nagy tudású férfi volt, Isten különleges kinyilatkoztatásokkal tüntette ki. Bár állandó összeköttetésben élt Istennel, és tudatá-

---

* A héber szövegben az *adott* szó helyén a *shith* ige áll, ami a Séth személynév alapjául szolgált. A *shith* további jelenei: *helyez, állít, valakinek a helyére lép.*

ban volt a mennyei Atya nagyságának és tökéletességének, mégis a legalázatosabbak közé tartozott. Minél bensőségebb összeköttetésbe került Istennel, annál inkább érezte saját gyengeségét és tökéletlenségét... Tevékeny, dolgozó élete közepette is fenntartotta Istennel való bensőséges kapcsolatát. Minél kiterjedtebb és sürgetőbb volt a munkája, annál kitartóbbak és komolyabbak voltak imái. Hú maradt szokásához, meghatározott időközönként minden társaságtól visszavonult. Miután bizonyos időt az emberek között töltött, tanítása és példája által munkálkodva értük, visszavonult magányába, mert olyan mennyei ismereteket éhezett és szomjazott, melyekben csupán Isten részesítheti az embert. Az Istennel való érintkezés révén Énók mindinkább átalakult Isten képmására. Arcáról szent fény sugárzott, az a fény, amely Jézus arcát is beragyogta. Amikor embertársai közé ment, még az istentelenek is szent félelemmel tekintettek arcára, melyről a menny dicsősége áradt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Séth és Énók c. fejj.)

3 Hogyan tudta Sátán meggyengíteni e hívő nemzetiséget? Milyen állapotok alakultak ki végül a földön?

1Móz 6,2–11 ■ „És látták Isten fiai* az emberek leányait, hogy szépek azok, és vettek maguknak feleségeket mind azok közül, akiket megkedveltek... Látta az Úr, hogy megsokasodott az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz... A föld pedig romlott volt Isten előtt és megtelt a föld erőszakoskodással.”

---

* E kifejezés minden bizonnyal Séth leszármazottaira utal. Ugyanezt a szóhasználatot látjuk más mózesi könyvekben is: „Elsőszülött fiam az Izráel.” (2Móz 4,22) „Ti az Úrnak, a ti Isteneteknek fiai vagytok.” (5Móz 14,1)

Mt 24,38–39 ■ „Amiképpen az özönvíz előtt való napokban ettek és ittak, házasodtak és férjhez mentek, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába ment, és nem vettek észre semmit, mígnem eljött az özönvíz és mindnyájukat elragadta: akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is.”

.....

.....

Amíg Séth leszármazottai távol tartották magukat a Káin utódainak rossz befolyásától, meg tudták őrizni jellembeli tisztaságukat. Sátán azonban végül házasságkötések révén elérte e két csoport összeegyeződését. Ezután már nem volt, ami a gonoszság terjedését megállíthatta volna.

Jézus szerint hasonló állapotok állnak elő a második advent előtti időszakban. Nyilvánvaló, hogy nem önmagában az „evés és ivás” vagy „házasodás” volt az ítélet oka, hanem ezek mértéktelen gyakorlása és az isteni parancsolatok elutasítása. Nekünk is vigyáznunk kell, nehogy az anyagi vagy testi szükségleteink olyan mértékben kössék le a figyelmünket, hogy közben ne vegyük észre a sokasodó „idők jeleit”.

„Egy ideig a két csoport elkülönülten élt. Miután Káin leszármazottai első lakóhelyükről elszéledtek, azokon a síkságokon és völgyekben telepedtek le, ahol Séth gyermekei laktak. Az utóbbiak, hogy a fertőző befolyás elől elmeneküljenek, visszavonultak a hegyekbe, és ott találtak otthonra. Ameddig ez az elkülönültség tartott, Séth utódai tisztán őrizték Isten tiszteletét. Azonban az idő múlásával felbátorodtak és összevegyültek a völgylakókkal. Ez a társulás a legrosszabb következményeket vonta maga után. »LáttákIsten fiai az emberek leányait, hogy szépek azok.« (1Móz 6,2) Séth gyermekei, akiket szépségükkel vonzottak Káin utódainak leányai, az Úr tetszése ellenére tettek, ami-

kor feleségül vették őket. Isten imádói közül sokakat bűnbe ejtett a kísértés, amely most állandóan körülvette őket, és elveszítették kiváló, szent jellemüket. Mivel a romlottak közé vegyültek, lelkiületben és tettekben hozzájuk hasonlóvá váltak, semmibe vették a hetedik parancsolat korlátozásait és »vettek maguknak feleségeket mind azok közül, akiket megkedveltek«. Séth gyermekei is »Káin útját« járták (Júd 11), csakis világi jólétükkel, élvezeteikkel törődtek, viszont Isten parancsolatait elhanyagolták. »Amiképpen nem méltatták Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák... okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő balgatag szívük megsötétedett... Ezért odaadta őket az Isten méltatlan gondolkodásra.« (Rm 1,21.28) A bűn lepraként terjedt a földön.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Séth és Énók c. fej.)

„Az emberek megfélemedeztek Istenükről és saját képzeletük alkotásait imádták. Ennek következtében egyre romlottabbakká váltak... Ugyanazok a bűnök, amelyek kihívták Isten haragját az özönvíz előtti világra, ma is megtalálhatók. Az emberek szívéből kiveszett Isten félelme, törvénye iránt közönyösek, megvetik azt. A mai nemzedék nagyfokú világiassága utolérte az özönvíz előttiét... Isten nem azért ítélte el az özönvíz előtti embereket, mert ettek és ittak, hiszen Ő adta számukra nagy bőségben a föld gyümölcseit, testi szükségleteik betöltésére. Bűnük abban állt, hogy az Adományozó iránti hála nélkül vették el az adományokat, és lealacsonyították magukat étvágyuk mértéktelen hajszolásával. Isten megengedte a házasságot: a teremtés rendjéhez tartozott, intézményeinek egyike, amelyet az elsők között iktatott be. Ehhez a rendelkezéséhez még különleges irányelveket is fűzött, szentséggel és szépséggel ruházva fel ezt a köteleket, azonban utasításait elfeledték, a házasságot megrontották és szenvedélyeik szolgálatába állították.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Az özönvíz c. fej.)

4 Mi volt Noé kiválasztásának alapja? Hogyan küzdött Isten az emberek megtéréséért?

1Móz 6,3-9 ■ „Mondta az Úr: Ne küzdjön az én lelkem örök-ké az emberért..., napjainak száma legyen százhusz esztendő... De Noé kegyelmet talált az Úr előtt. Noénak pedig ez a története: Noé igaz, tökéletes férfiú volt a vele egykorúak között. Istennel járt Noé.”

Zsid 11,7 ■ „Hit által tisztelte Istent Noé, amikor meginttévén a még nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített, amely által kárhóztatta e világot, és a hitből való igazságnak örökösévé lett.”

2Pt 2,5 ■ „És ha a régi világnak sem kedvezett, de Noét, az igazság hirdetőjét nyolcad magával megőrizte, özönvízzel borítván el az istentelenek világát...”

.....
.....
.....

Noé példája mutatja, hogy még a legrosszabb befolyásnak is ellen tud állni az, aki bízik Istenben. Isten nem önkényesen választotta Noét: igaz jelleme tette alkalmassá arra a feladatra, hogy „az igazság hirdetője” legyen egy velejéig romlott világban. Az emberiségnek adott százhusz év kegyelmi idő elég volt arra, hogy mindenki döntést hozzon: Isten vagy Sátán oldalára akar állni. Szomorú, hogy ez idő alatt senki sem akadt, aki elfogadta volna Noé figyelmeztetését.

„Az általános erkölcstelenség és romlás közepette Methusélah, Noé és mások is arra törekedtek, hogy ébren tartsák az igaz Isten ismeretét, és feltartóztassák a romlás áradatát. Százhusz esztendővel az özönvíz előtt Isten egy angyala által

közölte Noével szándékát, és utasította, hogy építsen bárkát. Miközben a bárkát építette, hirdetnie kellett a népnek, hogy Isten özönvizet bocsát a földre az istentelenek megsemmisítésére. Akik hisznek az üzenetnek, bűneiket megbánva megváltoznak, s így felkészülnek erre az eseményre, azok bocsánatot nyernek és megmenekülnek...

Miközben Noé hirdette a világnak a figyelmeztető üzenetet, őszinteségéről cselekedetei tanúskodtak. Így tökéletesedett és vált nyilvánvalóvá a hite. Példát adott a világnak arra, mit jelent hinni abban, amit Isten mond. Minden vagyonát a bárka építésére fordította. Amikor elkezdte építeni a hatalmas hajót a szárazföldön, mindenfelől odasereglettek az emberek, hogy a ritka látvány tanúi legyenek és a különös igehirdető komoly, buzgó szavait hallgassák. És minden egyes kalapácsütés is, amely a bárka építése közben felhangzott, bizonyágtétel volt a kortársak számára...

Az özönvíz előtt Isten elküldte Noét, hogy figyelmeztesse a világot, bűnbánatra indítsa a népet, s így elkerüljék a fenyegető veszedelmet. Most, amikor Krisztus második eljövételének ideje közeledik, Isten elküldi szolgáit a világnak szóló figyelmeztetéssel, hogy készüljenek az emberek a nagy eseményre.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Az özönvíz c. fej.)

5 Mi volt Noé első cselekedete a vízözön után? Mit fejezett ki ezzel? Miért kötött vele szövetséget Isten?

1Móz 8,20–21 ■ „Oltárt épített Noé az Úrnak, vett minden tiszta állatból és minden tiszta madárból, és áldozott égőáldozattal az oltáron. Megérezte az Úr a kedves illatot, és mondta az Úr az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért, mert az ember szívének gondolata gonosz az ő ifjúságától fogva; és többé nem veszem el mind az élő állatot, mint cselekedtem.”

1Móz 9,8–11 ■ „Szólt Isten Noénak és vele az ő fiainak, mondván: Én pedig íme szövetséget szerzek veletek és a ti magvatokkal utánaatok. És minden élő állattal, mely veletek van: madárral, barommal, minden mezei vaddal, mely veletek van; mindattól kezdve, ami a bárkából kijött, a föld minden vadjáig. Szövetséget kötök veletek, hogy soha ezután el nem vész özönvíz miatt minden test, és soha sem lesz többé özönvíz a föld elvesztésére.”

Ésa 54,9–10 ■ „Úgy lesz ez nekem, mint Noé özönvize, miként megesküdtem, hogy nem megy át többé Noé özönvize e földön, úgy esküszöm meg, hogy rád többé nem haragszom, és téged meg nem feddlek. Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmaságom tőled el nem távozik, és békességem szövetségem meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.”

.....

.....

Noé – hívő elődei példáját követve – állatáldozatot mutatott be Istennek, ismételten kifejezve a Szabadítóba vetett hitét. A szövetség felkínálásával Isten egyértelmű bizonyítékot adott arra, hogy az embert és az élővilágot nem fogja többé elpusztítani vízözön által. A szövetségekötés az állatokra is kiterjed, ami mutatja, hogy Isten irgalommal tekint minden teremtményére. A szivárvány a szövetség látható jeleként az isteni igazság és kegyelem szimbólumává vált. Mi is emlékezzünk meg Isten szövetségéről, amikor ezt a csodaszép természeti jelenséget látjuk!

„Noé a szabadulás örömeiben sem feledkezett meg arról, akinek kegyelmes gondviselése megtartotta őket. Első dolga a bárka elhagyása után az volt, hogy oltárt épített és áldozatot mutatott be az Úrnak minden tiszta állatból és tiszta madárból, kimutatva a szabadításért érzett háláját Isten iránt

és Krisztus nagy áldozatába vetett hitét. Ez az áldozat kedves volt az Úr előtt, és nemcsak a pátriárkára és családjára hozott áldást, hanem mindazokra is, akik a földön valaha is élnek majd... Ebben tanulság rejlik minden nemzedék számára. Noé egy elpusztított földre lépett, azonban mielőtt magának házat épített volna, oltárt állított Istennek. Állatállománya csekély volt, és fenntartásuk sok gonddal járt, mégis szívesen áldozta fel egy részét az Úrnak, annak elismerésül, hogy minden az Övé. Ugyanígy nekünk is mindig arra legyen elsőként gondunk, hogy bemutassuk Istennek hálaáldozatunkat. Irántunk való kegyelmének és szeretetének minden megnyilvánulását hálásan kellene fogadnunk, és ennek az érzésnek a hűség cselekedeteiben és Isten ügyének előmozdítására szánt adományokban kellene testet öltetnie..." (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Az özönvíz után c. fejelet)

6 Mi készítette az embereket bábeli torony építésére? Hogyan hiúsította meg Isten ezt a nagyszabású vállalkozást? Mi lett Isten közbelépésének eredménye?

1Móz 11,4-8 ■ „És mondták: Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén... Mondta az Úr: Íme e nép egy, és az egésznek egy a nyelve, munkájának ez a kezdete; bizony semmi sem gátolja, hogy véghez ne vigyenek mindent, amit elgondolnak magukban. Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze nyelvüket, hogy meg ne értsék egymás beszédét. És elszélesztette őket onnan az Úr az egész föld színére, és megszűntek építeni a várost.”

.....

.....

E nagyszabású vállalkozás mögött egyértelműen Sátán állt mint felbujtó, aki ezáltal Isten elleni lázadásra biztatta az embereket. Isten mind a teremtés, mind a vízözön után azt a parancsot adta az embereknek, hogy „töltsék be a földet” (1Móz 1,28; 9,1). Ennek éppen az ellenkezőjét szerették volna elérni a város létrehozásával. Az égis hatoló torony építése, a „név szerzésének” vágya az emberi képességekbe vetett hitüket és büszkeségüket fejezte ki. Az építmény maga pedig egy esetleges újabb vízözön ellen is menedékkül szolgálhatott volna.

Nem nehéz elképzelni, milyen zavart okozhatott az új nyelvek megjelenése az addig összehangolt építkezés közben. A gondolatok, tervek és utasítások közlése lehetetlenné vált a más és más nyelvet beszélők között. Az isteni beavatkozás nyomán kénytelenek voltak megszakítani a munkálatokat. Szomorú, hogy csak e tapasztalat után és nyilvánvaló kényszerűségből voltak hajlandók teljesíteni az föld benépesítésére vonatkozó isteni parancsot.

„Bábel építői helyet adtak az Isten elleni zúgolódás lelkületének. Ahelyett, hogy hálásan emlékeztek volna vissza Ádám iránt tanúsított kegyelmére, Noéval kötött szövetségére, szigorát panaszolták, hogy az első emberpárt kiűzte Édenből, és hogy özönvízzel árasztotta el a földet. De miközben Isten ellen zúgolódtak, önkényesnek és szigorúnak bemutatva Őt, elfogadták a legkegyetlenebb zsarnok uralmát maguk felett. Sátán arra törekedett, hogy megvetést ébresszen bennük a Krisztus halálára előremutató áldozati szertartásokkal szemben, s miután a bálványimádás az emberek értelmét elhomályosította, rávette őket, hogy meghamisítsák ezeket az áldozatokat, és saját gyermekeiket áldozzák fel isteneik oltárán. Ahogyan az emberek mindinkább eltávolodtak Istentől, az isteni jellemvonásokat – az igazságot, a tisztaságot és a szeretetet – az elnyomás, az erőszak és a kegyetlenkedés váltotta fel.

Bábel lakói elhatározták, hogy Istentől független kormányzatot alapítanak. Voltak közöttük néhányan, akik félték az Urat, de az istentelenek kifogásai megtévesztették őket, és így belesodródtak azok terveibe. Ezeknek a hűségeseknek a kedvéért az Úr elhalasztotta ítéletét, és időt engedett a népnek, hogy mindenki megmutassa valódi jellemét. Amikor ez megtörtént, Isten gyermekei azon munkálkodtak, hogy eltérítsék őket szándékuktól, azonban az emberek teljesen egységesek voltak mennyet ostromló magatartásukban. Ha nem akadályozzák meg őket tervük véghezvitelében, hamarosan újra romlott lett volna az egész föld. Szövetségük lázadason alapult, önmaguk felmagasztalására alapítottak királyságokat, amelyekben Istent sem kormányzás, sem tisztelet nem illette. Ha Isten ezt a szövetséget megtűri, hatalmas áradatként söpörték volna el a földről az igazságot, s vele a békét, a boldogságot és a biztonságot. Az isteni szabályokat, amelyek »szentek, igazak és jók« (Rm 7,12), az emberek olyan törvényekkel akarták helyettesíteni, amelyek megfeleltek önző szívük szándékainak.

Azok, akik az Urat félték, Óhózzá kiáltottak, hogy lépjen közbe. »Az Úr pedig leszállt, hogy lássa a várost és a toronyt, melyet építettek az emberek fiai.« (1Móz 11,5) A világ iránti irgalmában az Úr megghiúsította a toronyépítők tervét, lerombolta vakmerő vállalkozásuk emlékművét. Kegyelmében összezavarta nyelvüket, így akadályozva meg lázadó terveik kivitelezését. Isten sokáig tűri az emberek romlottságát, bőségesen ad nekik időt, hogy megbánják bűneiket, de feljegyzi minden tervüket, amellyel igazságos és szent törvénye tekintélyének ellenszegülnek. A láthatatlan kormányzó kéz időről időre közbeavatkozik, hogy megfékezze a gonoszságot. Az Úr csalhatatlan bizonyítékát adja, hogy Ő a világegyetem Teremtője, a végtelen bölcsesség, szeretet és igazság, a menny és a föld legfőbb uralkodója, és hatalmával senki sem dacolhat büntetlenül...

A magát kereszténynek valló világban is sokan visszatartásítják a Biblia egyszerű, világos tanításait, és emberi bölcselkedésre, jól hangzó mesékre alapozott hitvallást építenek fel maguknak, azután úgy mutatnak erre a »tornyukra«, mint a mennybe vezető útra. Az emberek csodálattal csüggnének az ékesszóló igehirdetésen, miközben az azt tanítja, hogy a törvényszegő nem hal meg, az üdvösség megszerelhető az Isten törvénye iránti engedelmesség nélkül is.

Ha Krisztus hitvalló követői elfogadnák az isteni mértéket, akkor az egységessé tenné őket. De mindaddig, amíg az emberi bölcsességet Isten szent Igéje fölé helyezik, a megoszlás lesz az uralkodó. A különböző, egymásnak elmentmondó hitvallások és vallási közösségek közötti zűrzavarra rendkívül találó a »Babilon« elnevezés, amelyet a prófécia alkalmaz az utolsó napok elvilágiasodott egyházaira (Jel 14,8; 18,2).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Babel tornya c. fej.)

---

*Az e heti adomány a Tárt-Kapu Alapítványt támogatja.
– Hozzájárulás a mozgássérülteket segítő toleranciatáborok
költségeihez.*

A nagy küzdelem Izráel ősatyái történetében

Ábrahám elhívásától a kivonulásig

1 Milyen lelki látást adott Isten a pátriárkáknak? Hogyan értették meg, hogy egy nagy küzdelem részesei?

Zsid 11,13–16 ■ „...vallást tettek arról, hogy idegenek és vándorok a földön. Mert akik így szólnak, nyilván jelentik, hogy hazát keresnek. Ha eszükbe jutott volna az, amiből kijöttek, lett volna idejük a visszatérésre. Így azonban jobb után vágyódtak, tudniillik mennyei után, azért nem szégyelli őket Isten, hogy Istenüknek neveztessek, mert készített nekik várost.”

.....

.....

A pátriárkák életmódja sok lemondással járt. Nem volt állandó lakóhelyük, sátorban laktak. Ki tenne ilyen cél nélkül, ha van lehetősége kényelmesebb életformára is? Isten azért hívta el őket, mert elfogadták azt a mennyei látást, amely szerint olyan küzdelem zajlik a földön, amelyben csak teljes engedelmesség által állhatnak meg. Megértették, hogy „idegenek és vándorok” itt, amíg ez a küzdelem célba nem ér.

Az ellenség azonban mindig megpróbálta megghiúsítani Isten céljait, már az ősatyák életében is olyan nehézségeket és kísértéseket támasztott, amelyek által a bőrükön érezhették a nagy

küzdelmet. Mindannyian kaptak személyes próbákat és tapasztalatokat, amelyek kellő alázathoz segítették őket, hogy mindvégig megállhassanak.

2 Miként érthette meg Ábrahám és fia, Izsák – saját tapasztalatból – a nagy küzdelem lényegét?

1Móz 22,1–14 ■ „Történt ezek után, hogy Isten megpróbálta Ábrahámot, és mondta neki: Ábrahám! Ő felelt: Ímhol vagyok. Mondta [az Úr]: Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz, Izsákot, menj el Mórija földére, és áldozd meg ott égő áldozatul a hegyek közül egyen, amelyet mondok neked...

Felemelte Ábrahám a szemét, és látta, hogy íme háta mögött egy kos akadt meg szarvánál fogva a szövevényben. Odament tehát Ábrahám, elhozta a kost, és azt áldozta meg égőáldozatul a fia helyett. Nevezte Ábrahám annak a helynek nevét Jehova-jire-nek. Azért mondják ma is: Az Úr hegyén a gondviselés.”

Zsid 11,17–19 ■ „Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára téetvén, és az egyszülöttet vitte áldozatul, ő, aki az ígéreteket nyerte, akinek megmondatták: Izsákban neveztetik neked utód. Úgy gondolkozott, hogy Isten a halálból is képes feltámasztani őt, amiért is példaképpen visszanyerte őt.”

Jn 8,56 ■ „Ábrahám, a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat, és örült.”

.....
.....
Ábrahám egész életében tapasztalhatta, hogy Isten mellett az ellenség is aktívan munkálkodik. Láthatta a sok bűnt Ur városá-

ban, de még inkább Sodoma és Gomora városaiban. Tapasztalhatta, hogyan próbálja az ellenség gátolni Isten ígéreteinek teljességét a saját családjában, Sára meddőségével, majd Izmael születésével, valamint a felesége és Hágár közötti viszályal. Tapasztalhatta a kísértéseket, amelyekben olykor maga is elesett. Láthatta, hogyan hálózza be az ellenség Lótót és családját is. Sok szabadulást is átélt, bőven gyűjtött már tapasztalatokat, de Isten mégis tartogatott számára egy olyan rendkívüli tapasztalatot, amely után új fényben láthatta meg Isten munkáját. Fia az ígért gyermeke volt, Isten mégis arra kérte, hogy áldozza fel őt. Ábrahám csak hitből tudott engedelmessé válni e súlyos, emberileg felfoghatatlan, látszólag Isten szeretetével ellentétes parancsnak. A Mórija hegyén fiával átélt közös tapasztalat nyomán megértette, hogy Sátán nem győzedelmeskedhet a nagy küzdelemben. A megváltás művének győzelmes kimenetele nem kétséges.

„Ábrahámnak nemcsak a saját érdekében kellett meghoznia az áldozatot, és nem is kizárólag az utána jövő nemzedékekért, hanem a menny és más világok büntetlen lényeiért is. A Krisztus és Sátán közötti küzdelem csatateret, a Föld, ahol a megváltás terve megvalósult, a világegyetem tankönyve. Mivel Ábrahám korábban kételkedett Isten ígéreteiben, Sátán azzal vádolta az angyalokat és Isten előtt, hogy nem teljesítette a szövetség feltételeit, így méltatlan annak áldásaira. Isten az egész menny előtt bizonyítani akarta szolgálja hűségét. Be akarta mutatni, hogy nem fogadhat el kevesebbet, csak a tökéletes engedelmességet, és jobban fel akarta tárni előttük a megváltás tervét...

Az angyaloknak is nehéz volt megérteni a megváltás titkát – felfogni, hogy a bűnös emberért a menny királyának, Isten Fiának meg kell halnia. Az Ábrahámnak szóló parancs, amely fia feláldozását követelte, felkeltette az egész menny érdeklődését. A mennyei lények feszülten figyelték a parancs teljesítésének minden mozzanatát. Amikor Izsák

kérdésére – »Hol van az égőáldozatra való bárány?« – Ábrahám így válaszolt: »Az Isten majd gondoskodik az égőáldozatra való bárányról fiam«; amikor az angyal visszafogta az atya kezét, amely már-már megölte fiát, és amikor Izsák helyett Isten gondoskodása folytán a kos lett az áldozat, fény derült a megváltás titkára. Az angyalok is jobban megértették azt a csodálatos tervet, amellyel Isten gondoskodott az ember megváltásáról (1Pt 1,12).» (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 155. o.)

3 Hogyan nyilvánult meg a jó és a gonosz küzdelme Izsák családjának életében?

1Móz 25,20–23 ■ „Izsák negyvenesztendő volt, amikor feleségül vette Rebekát... Könnyörgött Izsák az Úrnak feleségeért, mivel magtalan volt. Az Úr meghallgatta őt, és Rebeka, a felesége teherbe esett. Tusakodtak a fiak a méhében. Akkor mondta: Ha így van, miért vagyok én így? Elment azért, hogy megkérdezze az Urat. És mondta az Úr neki: Két nemzetség van a te méhedben, két nép válik ki a te belsődből, egyik nép a másik népnél erősebb lesz, és a nagyobbik szolgál a kisebbiknek.”

Zsid 12,16–17 ■ „Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egy ételért eladta elsőszülöttségi jogát. Mert tudjátok, hogy azután is, amikor akarta örökölni az áldást, megvetetett, mert nem találta meg a megbánás helyét, noha könnyhullatással kereste azt.”

.....

.....

Az Izsák gyermekei közötti küzdelem már az anyaméhben megmutatkozott, később pedig egyre inkább kézzelfogható lett.

Jákób Isten dolgaira fogékony emberré lett, ikertestvére, Ézsau viszont egyáltalán nem mutatott érdeklődést az örökkévaló értékek iránt.

„Jákób megtudta anyjától, hogy Isten neki szánta az elsőszülöttségi jogot, és kimondhatatlanul vágyott az ezzel járó kiváltságokra. Nem atyja gazdagságára vágyott, hanem a lelki elsőszülöttségi jogra. Istennel beszélgetni, ahogy az igaz Ábrahám tette; engesztelő áldozatot mutatni be családjáért; a választott nép és a megígért Messiás ősatyjává lenni, örökölni a szövetség áldásaiban foglalt el nem múló javakat – ezekre a kiváltságokra és erre a megtiszteltetésre vágyott egész szívével. Mindig a jövőre gondolt, és igyekezett megragadni láthatatlan áldásait. Ézsau nem sokra értékelte az áldást, amíg az elérhetőnek látszott számára, de miután örökre elvesztette, vágyott rá... A menny áldásaival és kívánalmaival szembeni közömbössége miatt nevezi a Szentírás Ézsaut »istentelen«-nek (Zsid 12,16). Ő azokat képviseli, akik nem sokra értékelik a Krisztus által megszerzett üdvösséget, és a föld mulandó dolgaiért feláldozzák mennyei örökségüket.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 178–181. o.)

A két testvér közötti lelkületbeli különbség könnyen beazonosítható, a helyzet azonban mégsem volt annyira egyszerű. Az ellenség igyekezett Jákóbot is felhasználni a maga céljaira. Ügyeskedő természete miatt sikerült rávennie, hogy csalással próbálja megszerezni a vágyott áldást. Így a küzdelem még összetettebbé lett, míg Jákób ki nem gyógyult jellemhibáiból. Mindehhez az is hozzájárult, hogy Izsák nem az isteni kijelentésnek megfelelően viszonyult gyermekeihez, hanem személyes szimpátia alapján Ézsauinak szánta az áldást, ami Jákóbot illette volna.

Nem lehet tehát kizárólagosan, egyértelműen a jó vagy a rossz oldalra sorolni az emberi eszközöket. A nagy küzdelem során minden pillanatban rajtunk áll, hogy melyik oldalhoz csatlako-

zunk, és ott maradunk-e. Jákób és Ézsau története szemlélteti, hogy nem volt elég a „jó szándék” a győzelemhez Jákób részéről, az isteni kegyelem munkálkodása és elfogadása nélkül nem nyerhette volna el az ígélet teljesedését. Az általa elkövetett hibák csüggedésbe taszították. Belátta, hogy nemtelen eszközökkel akarta elnyerni Isten áldását. Megértette, hogy a nagy küzdelem részesévé lett, és sajnos a jó oldalról átcúszott a rossz oldalra. Amikor vétke miatt menekülnie kellett az atyai háztól, bátorítást jelentett számára az az álom, amit ebben a helyzetben kapott.

„Jákób elmenekült az atyai háztól, mert Ézsau haragja halállal fenyegette... Kitaszítottnak érezte magát, és tudta, hogy mindezt a bajt saját hibás lépésével okozta magának. Kétségbeesés nehezedett lelkére, alig mert imádkozni. Végtelenül magányos volt. Sohasem érezte még ennyire Isten oltalmának a szükségességét. Sírva, mély alázattal vallotta meg bűnét, és könyörögve kért Istentől valamilyen bizonyítékot arra, hogy nem hagyta el egészen. De ez sem könnyített szíve terhén. Minden önbizalma elszállt, és attól félt, hogy atyái Istene elvetette. Isten azonban nem hagyta el Jákóbot. Kiterjesztette irgalmát tévedő, bizalmatlan szolgáljára. Az Úr könyörületében megmutatta neki a Megváltót, akire szüksége volt. Jákób vétkezett, de szíve megtelt hálával, amikor meglátta azt az utat, amelyen újra Isten kegyelmébe juthat.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 183. o.)

4 Mit érthetett meg Jákób az angyallal vívott küzdelemből?

1Móz 32,24–28 ■ „Jákób egyedül maradt, és tusakodott vele egy férfi egészen a hajnal feljöveteléig. [A titokzatos idegen] amikor látta, hogy nem vehet rajta erőt, megillette csípőjének forgócsontját, és az kiment helyéből... [Ekkor

ellenfele] mondta neki: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. Jákób azonban mondta: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem. Ekkor mondta neki: Mi a te neved? Ő felelt: Jákób. Amaz pedig mondta: nem Jákób-nak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.”

Júd 1,3 ■ „...tusakodjatok a hitért, amely egyszer a szenteknek adatott.”

.....

.....

Az ősatyák közül Jákób volt az egyetlen, aki fizikailag is átélte azt a küzdelmet, amelynek mindannyian részesei vagyunk, így előképe lett Isten népe küzdelmének. Több látványos hibát követett el, és sok küzdelembe került, hogy megszabaduljon ezektől. Amikor a Jabbók révéhez ért, Isten látható bizonyítékát akarta adni annak, hogy Jákób összes bűne és hibája ellenére is mennyire ragaszkodik Istenhez, az általa megígért áldáshoz. Párhuzamot vonhatunk Jákób küzdelme és a mi lelki küzdelmeink között. Gondoljuk végig az alábbiakat:

„Sátán vádolta Jákóbot Isten angyalai előtt, követelte a jogot, hogy bűnei miatt elpusztíthassa. Ézsaut arra indította, hogy fegyveresekkel vonuljon Jákób ellen, a pátriárkát pedig büntudattal akarta leterhelni, elgyengíteni a hosszú, küzdelmes éjszakán. Elcsüggeszteni akarta és ezáltal elszakítani Istentől. Amikor Jákób kétségbeesetten megragadta az Angyalt, és könnyek között könyörgött neki, a mennyei követ – próbára téve Jákób hitét, bűnére emlékeztette, és igyekezett elszakadni tőle. De Jákób nem engedte el. Tudta, hogy Isten kegyelmes, és bízott könyörületében. Hivatkozott bűnbánatára, és szabadulásért esedezett. Amint felidézte életét, majdnem kétségbeesett, de szorosan fogta az

Angyalt, és buzgó, gyötrődő lélekkel kitartóan könyörgött, amíg nem győzött. Ugyanezt fogja átélni Isten népe is a gonoszság hatalmaival vívott utolsó küzdelemben. Isten próbára fogja tenni hitüket, állhatatosságukat, szabadító hatalmába vetett bizalmukat. Sátán próbálja rémületbe ejteni őket sorsuk reménytelenségének gondolatával, azzal, hogy bűnük nagysága miatt nem nyerhetnek bűnbocsánatot. Rájuk nehezedik hibáik tudata, és megvizsgálva életüket, minden reményük elvész. De Isten nagy kegyelmére és őszinte bűnbánatukra gondolva Isten ígéreteire hivatkoznak, amelyeket Krisztus által a tehetetlen, bűnbánó bűnösök kaptak. Hitük nem lankad, ha imáikra nem kapnak azonnal választ. Isten erejébe kapaszkodnak, mint Jákób az Angyalba, és ezt mondják: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 201–202. o.)

Jákób győzelme és új neve – az *Izráel* név jelentése: *Isten győztes harcosa* – bátorításul szolgálhat nekünk is, amikor úgy érezzük, hogy nem földi hatalmasságok ellen kell küzdenünk. Ha Jákóbbhoz hasonlóan harcoljuk az Úr harcait, nem csupán küzdők, hanem győzők is leszünk a nagy küzdelemben.

5 Miként szemlélteti József élettörténete is a nagy küzdelmet?

1Móz 49,22–24 ■ „Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghaladja a kőfalat. Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók, de mereven marad kézive, feszülten keze karjai, Jákób Hatalmasának kezétől, onnan, Izráel Pásztorától, Kősziklájától.”

1Móz 50,20 ■ „Ti gonoszt gondoltatok ellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani, hogy cselekedjék úgy, amint ma, hogy sok nép életét megtartsa.”

József életében a nagy küzdelmet testvérei gonoszsága és egyiptomi megpróbáltatásai jelentették. Habár József sem volt hibátlan, elkényeztetett gyermekkorá folytán, mégis ő képviselte Isten ügyét irigy és önző testvéreivel szemben. Az erőviszonyokat tekintve nem lett volna kétséges a küzdelem kimenetele, de Isten Józseffel volt.

József élettörténete azt is mutatja, hogy Isten mégsem egyszerűen legyőzni akarja az ellenség oldalán állókat. József testvéreinek megmentése is a célja volt. Isten akarata az, hogy a gonoszt is jóra fordítsa, és minél több embert megnyerjen a jónak. Ezért a nagy küzdelem megértéséhez mindig Istentől való bölcsességre van szükség, amit József meg is kapott. Isten megtanította, hogy ne sablonosan, embereket beskatulyázva gondolkodjon. Elengedhetetlen viszont, hogy különbséget tudjunk tenni az erkölcsileg jó és rossz között, ami szintén határozottan látható volt József életében. Isten erkölcsi parancsolatai tekintetében nem ismert megalkuvást.

„József olyan kísértéseknek volt kitéve, amelyek együtt járnak a nagy szerencsével. Senki sem állhat meg veszély nélkül egy magasabb tisztségben. Amiképpen a vihar nem árt a völgy virágainak, de kitépi a hegytetőn álló fát, úgy bizonyos kísértések érintetlenül hagyják az egyszerű embereket, de megtámadják a dicsőség és tisztelet magasabb méltóságait. József azonban egyformán kiállta a balsors és a siker próbáját. Ugyanazt a hűséget tanúsította a fáraó palotájában, mint a börtön cellájában. Gyermekkorában tanították meg a szeretetre és az istenfélelemre. Abban a keserűséggel telt életben, amelyet mint idegen és rabszolga élt át – a bűn látványa és a pogány istentiszteletek csábí-

tásai közepette, amelyek a gazdagság, a műveltség és a királyi fényűzés vonzerejével vették körül –, József állhatatos maradt. Megtanulta az erkölcsi kötelesség iránti engedelmesség leckéjét. Minden tettében hűséges volt, és ez a tulajdonsága képesítette őt magasrendű szolgálatra.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, 51. o.)

6 Hogyan váltak a pátriárkák hithősökké?

1Móz 32,28 ■ „Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel, emberekkel és győztél.”

Mik 7,8 ■ „Ne örülj, én ellenségem! Elestem ugyan, de felkelek, mert ha még a sötétségben ülnék is, az Úr az én világgosságom!”

.....

.....

Sokan arra vágnak, hogy elérjenek egy olyan szintet, ahol már rutinból, küzdelem nélkül hozhatják meg a jó döntéseket. A megszentelődés munkája azonban az egész életen át tart, új megpróbáltatásokkal kell szembenéznünk, s az ellenség újabb és újabb kísértésekkel próbálkozik, aktuális lelki színvonalunkhoz mérten. A pátriárkák követtek el komoly hibákat, de nem adták fel a küzdelmet ellenük. Nem a büntelenség, hanem a fel nem adott küzdelem volt az erényük. Így tudták megőrizni és továbbadni Isten ígéreteit, így tudták hitelesen bemutatni Istent az emberek előtt.

„Az ihletett könyv pontosan feljegyzí a jó emberek hibáit, azokét is, akiket Isten kegyelme kítüntetett. Ezeket a hibá-

kat valójában teljesebben tárja elénk a Biblia, mint az erényeket. Ez csodálat tárgya sokak számára, a hitetleneknek pedig okot szolgáltat a Biblia kigúnyolására. A Szentírás igazságának azonban éppen ez a legerősebb bizonyítéka, hogy a tényeket nem vonja be szép mázzal, nem kendőzi el a bűnök igazi jellegét...

Azokat az embereket, akik nagy kegyelmet és felelősséget kaptak Istentől, néha bizony legyőzte a kísértés, bűnt követtek el, éppúgy, mint ahogy ma is, mi is küzdünk, ingadozunk és gyakran bűnbe esünk. Ezeknek az embereknek az élete, minden tévedésükkel, balgaságukkal együtt figyelemzettesül tárul elénk. Ha hibátlan embereket ábrázolnának, akkor bűnös természetünkkel kétségbeeshetnénk a saját hibáinkra és fogyatékoságainkra gondolva. Azonban ha azt látjuk, hogy e hithősök a miénkhez hasonló próbák során küzdöttek, és hozzánk hasonlóan el is buktak a kísértések közepette, mégis győzedelmeskedtek Isten kegyelme által, akkor mi is bátrak leszünk az igazságért vívott küzdelmeinkben. Vereséget szenvedtek, elestek, de ismét felálltak, és Isten megáldotta őket. Éppen így mi is győztesek lehetünk Jézus erejével.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 238. o.)

A nagy küzdelem Izráel történetében – I.

A kivonulástól a honfoglalásig

E heti tanulmányunkban áttekintjük, hogyan akarta Sátán megakadályozni Isten népének bemenetelét az ígért földjére. Fel-elevenítjük, milyen akadályokat gördített Isten ígéretei megvalósulásának útjába, hányféleképpen vetett tört a választott népnek, milyen ádázul igyekezett megghiúsítani Isten jó tervét. Ezeknek a történeteknek és tanulságaiknak rendkívüli jelentőségük van napjainkban, a vég idején. „Mindezek példaképpen estek rajtuk, megírtak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége elérkezett.” (1Kor 10,11) „Ahogyan az idők végéhez közeledünk és Isten népe a lelki Kánaán határain áll, Sátán megkettőzi erőfeszítéseit, hogy megakadályozza Isten országának elfoglalását” – írja Ellen White (*Patriárkák és próféták*, Hitehagyás a Jordánnál c. fej.). Az Ige ezért óvatosságra és éberségre int bennünket – de nem félelemre, hiszen legyőzött ellenféllel állunk szemben, mert „nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki e világban van” (1Jn 4,4).

I Hogyan próbálta Sátán megakadályozni Izráel népének szabadulását Egyiptomból? Mit vetít előre ez Isten népe végső küzdelmét és szabadulását illetően?

2Móz 14,8–30 ■ „Izráel fiai pedig mentek nagy hatalommal. És az egyiptombeliek utánuk nyomultak, és elérték őket a tenger mellett, ahol táboroztak... Kinyújtotta Mózes a

kezét a tengerre... kétfelé váltak a vizek. Szárazon mentek Izráel fiai a tenger közepébe... az egyiptombeliek pedig utánuk nyomultak... Szólt az Úr Mózesnek: Nyújtsd ki kezedet a tengerre, hogy a vizek térjenek vissza az egyiptombeliekre, szekereikre és lovasaikra... Visszatértek tehát a vizek, elborították a szekereket és a lovasokat, a fáraó minden seregét, amely utánuk bement a tengerbe, egy sem maradt meg közülük. De Izráel fiai szárazon mentek át a tenger közepén... Megszabadította az Úr azon a napon Izráelt az egyiptombeliek kezéből..."

Ésa 51,10-12 ■ „Nem te vagy-e, aki a tengert megszárazította, a nagy mélység vizeit, aki a tenger fenekét úttá változtatta, hogy átmenjenek a megváltottak?! Így térnek meg az Úr megváltottai, és ujjongás között Sionba jönnek, örökös öröm fejükön, vigasságot és örömet találnak, eltűnik a fájdalom és sóhaj! Én, én vagyok megvigasztalótok! Ki vagy te, hogy félsz halandó embertől, ember fiától, aki olyan lesz, mint a fű?!”

Sátán minden erővel megpróbálta megakadályozni, hogy az izraeliták elhagyják Egyiptomot, de Isten hatalmának megnyilvánulásai és büntető ítéleteinek hatására a fáraó elbocsátotta a népet. Ennek ellenére elszántan a végsőkig küzdött, hogy Isten terve ne valósulhasson meg népével. Az izraeliták után nyomuló egyiptomi sereg teljes megsemmisülést jelentett volna a nép számára. Azonban éppen ez tette Isten hatalmát még szembetűnőbbé, hiszen olyan csodával szabadította meg népét és semmisítette meg az ellenséget, hogy ennek híre az összes környező néphez eljutott. Még negyven év múltán is élénken emlékeztükben élt: „Hallottuk, hogy megszárazította az Úr a Veres-tenger vizét előttetek, amikor kijöttetek Egyiptomból...” – mondta

Ráháb a kémeknek (Józs 2,10). A végső nagy küzdelem idején is hasonló tapasztalatot fog keresztülmenni Isten népe. Szorongatott, emberileg reménytelen és kiszolgáltatott helyzetben Isten maga fogja megmutatni hatalmát, „kiszáll népe szabadítására, fölmentje segítségére” (Hab 3,13).

„Isten igéjének összes bátorítása azoknak szól, akik Istenbe vetik bizalmukat... Amikor majd a legsúlyosabb veszedelem fogja fenyegetni Isten népét, amikor Isten népe látszólag képtelen lesz megállni Sátán hatalmával szemben, Isten akkor fog síkra szállni értük. Az ember végveszedelme Isten lehetősége.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, II. köt., 902–903. o.)

2 Miért sikerülhetett az ősellenségnek elérni az aranyborjú felállítását néhány héttel a csodálatos isteni szabadítás után?

2Móz 32,1 ■ „Amikor látta a nép, hogy Mózes késik a hegyről leszállni, egybegyűlt a nép Áron ellen és mondta neki: **Kelj fel, csinálj nekünk isteneket, akik előttünk járjanak, mert nem tudjuk, mint lett dolga ama férfiúnak, Mózesnek, aki minket Egyiptom földéből kihozott.**”

2Móz 32,21–22 ■ „**Mondta Mózes Áronnak: Mit tett neked e nép, hogy ilyen nagy bűnbe keverted? Felelt Áron: Ne gerjedjen fel uram haragja: ismered e népet, hogy gonosz.**”

.....
.....

Miután fizikai módon Sátánnak nem sikerült megsemmisítenie Isten népét, hogy meggátolja Isten tervének megvalósulását, belülről intézett támadásokat, amelyek hatásosabbnak bizo-

nyultak a külső, erőszakos támadásnál. Sokszor csodálkozva tekintünk az aranyborjú felállításának eseményére: hogyan lehet az, hogy a rengeteg csoda és szabadulás után „felcserélték az ő dicsőségüket ökörnek képével, amely füvet eszik” (Zsolt 106,20)?

„Mózes távolléte a várakozás és bizonytalanság ideje volt Izráel számára... A nép sóvárogva várta visszatérését. Egyiptomban hozzászoktak az érzékelhető istenségekhez, és mivel nehezükre esett, hogy egy láthatatlan Istenben bízhatnak, Mózeset tekintették hitük megtestesítőjének. Most ő is eltűnt előlük... Az Egyiptomban és a Vörös-tengernél tapasztalt csodák voltak hivatottak megalapozni Izráel láthatatlan, mindenható védelmezőjébe, az egyedül igaz Istenbe vetett hitet. Jelenlétének látható megnyilvánulása iránti vágyukat felhő- és tűzoszlop töltötte be, valamint Isten dicsőségének megnyilatkozása a Sínai-hegyen. De ők – bár a felhő még mindig a szemük előtt lebegett – szívükben Egyiptom bálványimádásához fordultak vissza, és egy borjú képmásával ábrázolták a láthatatlan Isten dicsőségét...

Az ilyen válság szilárd, határozott, rendíthetetlen bátorságú férfit igényelt, aki Isten jóváhagyását a nép kegyénél, személyes biztonságánál vagy az életénél is többre becsüli. Izráel jelenlegi vezetőjében azonban nem voltak meg ezek az erények. Áron tett ugyan néhány erőtlen ellenvetést, de ingadozása és féltékenysége, amit a kritikus pillanatban tanúsított, csak még elszántabbá tette a népet... Áron féltette saját biztonságát, és ahelyett, hogy Isten tekintélyéért bátran kiállt volna, engedett a tömeg kívánságának.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Bálványimádás a Sínai-hegynél c. fejelet)

Gondoljuk át, vajon Sátán nem állít nekünk is ilyen csapdákat? Ha a mi hitünk embereken alapul és embereket követünk az egyedüli jó Pásztor helyett, akkor nem tudunk majd megállni a nagy megpróbáltatásokban. Gondoljuk végig azt is, ki mernék-e

állni az igazságért a többség ellenében, hatalmas nyomás és fenyegetések között is? Ilyen hitben való szilárdságra egyedül az élő Istennel való személyes kapcsolat, a belé vetett feltétlen bizalom képesíthet bennünket.

3 Milyen lelkültre készítette Sátán sokszor az izraelitákat a pusztai vándorlás nehézségei és próbái miatt? Miért veszedelmes ez a lelkület? Az Isten-kísértés mely formáját látjuk megnyilvánulni több alkalommal a vándorlás során?

2Móz 17,1-7 ■ „A népnek nem volt ivóvize. Versengett azért a nép Mózesrel, és mondták: Adjatok nekünk vizet, hogy igyunk. Mondta nekik Mózes: Miért versengtek énvelem? Miért kísértitek az Urat? Szomjazott a nép a vízre, és zúgolódott Mózes ellen. Ezt mondták: Miért hoztál ki minket Egyiptomból? Hogy szomjúsággal ölj meg minket, gyermekeinket és barmainkat?... És kísértették az Urat, mondván: Vajon köztünk van-e az Úr, vagy nincs?

4Móz 21,5 ■ „Szólt a nép Isten ellen és Mózes ellen: Miért hoztatok fel minket Egyiptomból, hogy meghaljunk e pusztában? Mert nincs kenyér, víz sincs, és e hitvány eleddel utálja a lelkünk.”

Zsolt 95,9 ■ „Megkísértettek engem a ti atyáitok, próbára tettek engem, jóllehet látták az én cselekedetemet.”

Zsolt 78,18-56 ■ „Megkísértették Istent szívükben, ennivalót kérve az ő kívánságuk szerint. Mert nem hittek Istenben, nem bíztak a segítségében. Hányszor keserítették őt a pusztában, hányszor illették fájdalommal a kietlenben?! Újra kísértették Istent, ingerelték Izráel szentjét. Nem emlékeztek meg az ő kezéről, sem a napról, amelyen megváltotta őket a nyomorgatótól. Megkísértették és megharagították a magasságos Istent, nem őrizték meg biznyságait.”

Szüntelen tapasztalhatta a nép Isten hatalmának és segítségének megnyilvánulását. Kettényílt a Vörös-tenger, naponta hullott a manna, Isten jelenléte a felhő- és tűzoszlop formájában el nem távozott tőlük – és ilyen előzmények után mondják zúgolódva és kételkedve: „Vajon köztünk van-e az Úr, vagy nincs?” Minden korábbi tapasztalatot elfeledve próbára tették az Urat, kétségbe vonták ígéletét: vajon igazat mondott, hogy szüntelenül velük lesz, és képes megszabadítani őket a legveszedelmesebb körülmények között is? Milyen fájdalmas volt az Úr számára az Isten-kísértésnek ez a megnyilvánulása! Mit tehetett volna még többet népe tagjaiért, hogy megbízzanak benne?

„Az Úr megígérte, hogy Istenük lesz, mint népet magához fogadja őket, jó és tágas földre viszi be őket – mégis, a megígért országba vezető úton felmerülő minden akadály láttán elcsüggedtek. Csodálatos módon vezette ki őket az egyiptomi szolgaságból... Ha hittek volna az Úrban, azok után, amiket cselekedett értük, akkor jókedvűen viseltek volna minden kényelmetlenséget és még igazi szenvedést is, de ők csak addig voltak hajlandók bizalmat előlegezni Istennek, amíg folyamatosan láthatták hatalmának jeleit...

Sokan tekintenek vissza Izráelre és csodálkoznak hitetlenségén, zúgolódásán, és úgy érzik, ők nem lettek volna olyan háládatlanok, de amikor hitüket próba éri, még ha kicsi is, semmivel sem tanúsítanak több hitet vagy türelmet, mint a hajdani Izráel. Ha nehéz helyzetbe kerülnek, zúgolódnak a körülmények miatt, amelyeket Isten azért választott, hogy megtisztítsa őket... A felmerülő nehézségek nem Istenhez vezetik őket, hogy nála keressenek segítséget, hanem elválasztják tőle, mert szívükben nyugtalan-

ságot és elégedetlenkedést ébresztenek... Helyes-e, ha ennyire hitetlenek vagyunk? Miért kellene hálátlannak és bizalmatlannak lennünk? Jézus Krisztus a barátunk, az egész mennynek fontos a jólétünk, aggodalmaskodásunk és rettegésünk csak megszorítja Isten Szentlelkét. Ne adjuk át magunkat az aggályoskodásnak, ami csak megvisel, felémészt, de nem segít a megpróbáltatások hordozásában. Ne adjunk helyet az Isten iránti bizalmatlanságnak!” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A Vörös-tengertől a Sínai-hegyig c. feje.)

4 Miért kellett a népnek negyven évig a pusztában vándorolnia? Sátán milyen módon akadályozta meg a „gyors” honfoglalást?

4Móz 13,26-33; 14,1-2 „Visszatértek a föld megkémleléséből negyven nap múlva..., azt mondták: Nem mehetünk fel az ellen a nép ellen, mert erősebb nálunk. Rossz híret vitték Izráel fiaihoz annak a földnek, amelyet megkémlelték, mondván: Az a föld, amelyen átmentünk, hogy megkémléljük, olyan föld, amely megemészti az ő lakóit; az egész nép is, amelyet láttunk azon, szálas emberekből áll. És felemelte szavát az egész gyülekezet, sirt a nép azon az éjszakán. Izráel fiai mindnyájan zúgolódtak Mózes és Áron ellen, ezt mondta nekik az egész gyülekezet: Bárcsak meghaltunk volna Egyiptom földjén, vagy ebben a pusztában bárcsak meghalnánk!”

.....

.....

„A kémeek – kettő kivételével – felnagyították a nehézségeket és veszélyeket, amelyek az izraelitákra várnak, ha Kánaán elfoglalására vállalkoznának... A remény és bátorság a

gyáva kétségbeesésnek adta át a helyét, mihelyt a kémek kifejezést adtak saját hitetlen szívük érzéseinek, amelyet Sától jövő gyávaság töltött el. Hitetlenségük komor, sötét árnyat borított a gyülekezetre, elfelejtették Isten hatalmas erejét, amely oly sokszor nyilatkozott már meg a választott nép érdekében. A nép nem mérlegelte a helyzetet, nem érveltek azzal, hogy aki idáig elhozta, be is viheti őket e földre, nem idézték fel, milyen csodálatosan szabadította meg őket Isten elnyomóiktól, utat vágva a tengerben és megsemmisítve a fáraó üldöző seregét. Istent számításon kívül hagyták, és úgy tettek, mintha csupán fegyvereik hatalmától függének. Hitetlenségükkel határt szabtak Isten hatalmának, nem volt bizalmuk abban a kézben, amely idáig biztonságban vezette őket... Amikor az emberek hitetlenségre adják a szívüket, Sátán uralma alá kerülnek, és senki sem tudja megmondani, milyen messzire vezeti őket.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A tizenkét kém c. fejelet.)

Isten folyamatosan arra akar nevelni bennünket, hogy ne a láthatókra, hanem a láthatatlanokra tekintsünk. Sátán mindig arra törekszik, hogy a nehéz, megpróbáló helyzeteket emberi szempontból, „reálisan” lássuk, aminek következtében hitetlenségbe, csüggedésbe akar taszítani. Isten pedig a hit látására, bizonyosságára akar nevelni bennünket. A nem látható dolgok Isten ígéretén alapulnak, melyeknek teljesevége egyetlen dologtól függ: a mi engedelmisségünktől.

Mózes „erős szívű volt, mint aki látja a láthatatlant” (Zsid 11,27). Nem tudta, milyen módon hoz Isten szabadulást a különböző nehézségekben, de abban bizonyos volt, hogy az az Isten, akinek szavára indultak el, teremtoi hatalmával mellettük lesz az emberi szempontból nézve legkilátástalanabb helyzetekben is. A nép hitetlensége miatt azonban a jövőt illetően, félelmük miatt az erős ellenséggel megvívandó küzdelmet illetően, negyven évig kellett vándorolniuk a pusztában, Isten „kezét is meg-

kötvé” ezzel. Így, ebben a lázadó, hitetlen állapotban ugyanis nem vihette be őket olyan gyorsan az ígéret földjére, mint szeretne volna. Meg kellett halnia a pusztában annak a hitetlen nemzedéknek (amit lázongó indulattal mondtak maguk is, hogy bárcsak ez történe velük). Csak gyermekeik mehettek be oda.

Vajon hányszor nem valósulhatott meg életünkben Isten jó terve, hitelenségünk miatt? Hányszor szabtunk határt Isten hatalmas megnyilvánulásának? Pedig Ő nagy dolgokat akar tenni népéért, ha hisznek Őbenne: „Ő, ha az én népem hallgatna reám, és Izráel az én útjaimon járna! Legott megaláznám ellenségeit, s szorongatói ellen fordítanám kezem.” (Zsolt 81,14–15)

5 Mi volt a gyökere, valódi indítóoka Kóré és társai lázadásának?

4Móz 16,1–3 ■ „Kóré pedig... Dáthán és Abirám... fogták magukat, támadtak Mózes ellen, és velük együtt Izráel fiai közül kétszázötven ember, akik a gyülekezet fejedelmei voltak, tanácsbeli híres-neves emberek. Összegyülekeztek Mózes és Áron ellen. Ezt mondták nekik: Sokat tulajdonítotok magatoknak, holott az egész gyülekezet, ezek mindnyájan szentek, és közöttök van az Úr! Miért emeltek fel azért magatokat az Úr gyülekezete fölé?”

.....

.....

„Az, hogy a papi hivatal, amely régebben minden család elsőszülött fiának jutott, Áronra és családjára hagyományozódott, irigységet és elégedetlenséget ébresztett. Kóré egy ideje már titokban Mózes és Áron tekintélye ellen dolgozott, bár eddig nem mert nyíltan fellázadni ellenük... Az izraeliták folyton szem elől tévesztették, hogy isteni vezetés alatt

állnak. Elfelejtették, hogy a szövetség Angyala a láthatatlan vezetőjük, a felhőszlopban a Megváltó halad előttük, és Mózes tőle kapja utasításait... Látszólag a nép érdekében fáradozva, előbb egymásnak, majd Izráel vezető embereinek sugdosták elégedetlen gondolataikat. Gyanúsításaikat olyan készségesen fogadták, hogy felbátorodtak és tovább merészkedtek, végül maguk is elhitték, hogy Istenért buzgólkodnak... A féltékenységgel irigységet szült, és az irigység pártütést... Az összeesküvők következő lépése a nép megnyerése volt. A rendreutasításra szoruló tévelygők semmit sem hallgatnak szívesebben, mint az egyetértést és a dicséretet. Így Kóré és társai megnyerték a gyülekezet figyelmét és támogatását... Az összeesküvésben sokkal nagyobb volt a gyülekezet mindig civódó tagjainak egysége, mint azelőtt bármikor... Mózes nem számított ilyen mélyen gyökerező cselszövéssé, és amikor az a maga rettenetes valóságában tört ki ellene, csendes könyörgéssel borult le Isten elé. Azután szomorúan, de nyugodt méltósággal emelkedett fel, mert isteni útmutatást nyert... Világos volt, hogy az elégedetlenkedők a nép rokonszenvét élvezték, de Mózes nem kísérletezett a maga igazolásával. Az egész gyülekezet jelenlétében ünneplésen Istenhez folyamodott, hogy legyen tanúja indítékai tisztaságának és őszinteségének, kérte, hogy Ő legyen a bírója.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Kóré lázadása c. fej.)

„El akarták hitetni a néppel, hogy Mózes és Áron uralkodni akar a testvérei felett, meggátolva őket abban, hogy a szent gyülekezet tagjainak kijáró jogokkal és kiváltságokkal éljenek... »Túl sokat tulajdonítottok magatoknak!« – ez volt a vád a világ legszelelőbb emberével szemben. De ugyan mi mindent tulajdonított magának Mózes? Elég egyetlen elfogulatlan tekintet Mózes életére, és bárki meggyőződhet, hogy nem kereste a méltóságot és a felelősséget; ha felkínálták neki, visszariadt, és ha mégis ráhelyezték, roskadozott alatta... Ha Isten kitüntet valakit, elhív vala-

milyen munkára, képességekkel ruházza fel – ugyan kik vagyunk mi, hogy harcba szálljunk az isteni adománnyal és rendeléssel? Kóré és csoportja tehát Isten ellen lázadt fel, nem Mózes és Áron ellen. A lázadás, békétlenség szítóinak igazi célja mindig az, hogy önmagukat emeljék magasba... Amikor Mózes meghallotta a lázadó szavakat, arcra borult. A lázadókkal szemben ez a leg-hatásosabb módszer. Mit sem használt volna, ha Mózes és Áron maguk akarnak ítélni, hiszen ők voltak a vádlottak. De Mózes kész volt mindkét felet Isten elé állítani, hogy így dőljön el a vitás ügy.” (Sonnleitner Károly: *Hazát keresők – Mózes IV. könyve. Epi-zódok a pusztai vándorlás időszakából*. BIK Könyvkiadó, 2009, 94–96. o.)

6 Milyen ravasz támadással próbálta Sátán meggátolni Kánaán birtokbavételét az ígéret földje határán?

4Móz 25,1–9 ■ „Amikor pedig Sittimben lakozott Izráel, kezdett a nép paráználkodni Moáb leányaival. Mert hívogatták a népet az ő isteneik áldozataira. Evett a nép, és imádták azok isteneit. Odszegődött Izráel Bál-Peórhoz, az Úr haragja pedig felgerjedd Izráel ellen. Meghaltak a csapás miatt huszonnégyezren.”

.....

.....

„Bálám tanácsára a moábiták királya nagy ünnepséget rendezett isteneik tiszteletére, és Bálámot bízta meg azzal, hogy vegye rá az izraelitákat az ünnepségen való megjelenésre. Mivel őt Isten prófétájának tartották, célját nem volt nehéz elérnie. A nép nagy része vele ment, hogy az ünnepet megtekintse. Tiltott területre merészkedtek, és Sátán hálójába kerültek... Akik harcban győzelmet arattak ellenségeik felett, pogány asszonyok ravaszsága által szenvedtek vere-

séget. Úgy tűnt, a népet megbabonázták... Izráel gonoszsága meghozta azt, amit Bálám minden varázslása sem volt képes előidézni: az Istentől való elszakadást... Amíg Isten népe hűséges az Ő parancsolataihoz, addig »nem fog Jákobon varázslás, sem jövendőmondás Izráelen« (4Móz 23,23). Ezért Sátán minden hatalmát és ravaszságát latba veti, hogy bűnre csábítsa őket. Ha azok, akik állítják, hogy Isten törvényének letéteményesei, áthágják annak előírásait, elszigetelik magukat Istentől, és nem lesznek képesek megállni ellenségeikkel szemben...

Sátán igen jól ismeri az emberi szívet. Ismeri, mert pokoli igyekezettel tanulmányozza évezredek óta az emberi jellem, illetve minden egyes ember legsebezhetőbb pontjait... Ahogyan az idők végéhez közeledünk és Isten népe a lelki Kánaán határán áll, Sátán megkettőzi erőfeszítéseit, hogy megakadályozza Isten országának elfoglalását. Minden léleknek tört vet... Hosszú és a világ előtt ismeretlen folyamat megy végbe egy keresztény lelkében, mielőtt nyilvános bűnt követne el. A tisztaságból és szentségből nem egyszerre zuhan alá a romlottságba, bűnbe és gonoszságba... Szemlélés által változunk el. A tisztátalan gondolatokkal foglalkozó ember lassan odáig jut, hogy kívánatosnak ítéel olyan bűnöket, amelyektől azelőtt irtózott...

Isten azt kívánja mai népétől, hogy éppen úgy különüljön el szokásaiban, erkölcsében és elveiben a világtól, mint annak idején Izráel... Aki nem akar Sátán zsákmányává válni, annak jól kell őriznie a lelkéhez vezető utakat. Tartózkodnia kell a tisztátalan gondolatokat keltő dolgok olvasásától, nézésétől vagy hallgatásától. A gondolatait sem engedheti szabadjára, hogy olyasminél kalandozzanak, amit a lelkek ellensége sugall... Ez azonban csak komoly imádság és éber őrködés mellett lehetséges. A Szentlélek állandó befolyása legyen a támaszunk, aki gondolatainkat felfelé irányítja, és rászoktatja elménket, hogy tiszta és szent dolgok-

kal foglalkozzék. Mindenekfelett pedig szorgalmasan kell tanulmányoznunk Isten ígését... »Szívembe rejtettem a Te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.« (Zsolt 119,11)” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Hitehagyás a Jordánnál c. fej.)

„Izráel pusztai vándorlásának történetét Isten utolsó időkben élő Izráélének érdekében jegyezték fel. A feljegyzések Isten hatalmának a szabadulásukért végzett megnyilatkozásairól – hogy miként bánt Isten a puszta vándorai-val, miközben éhségnek, szomjúságnak, kimerültségnek voltak kitéve – tele vannak figyelmeztetésekkel és tanácsokkal minden idők hívő emberei számára. A héberek különböző tapasztalatai a megígért kánaáni otthonukra való előkészület iskolájához tartoztak. Isten azt akarja, hogy népe a mai időkben alázatos szívvel és fogékony lelkülettel tanulmányozza a hajdani Izráel pusztai vándorlásának megpróbáltatásait, s így előkészülhessen bemenetelére a menyeyi Kánaánba.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A Vörös-tengertől a Sínai-hegyig c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola

működési költségeihez.

A nagy küzdelem Izráel történetében – II.

A bírák korától az északi ország pusztulásáig

1 A bírák korát ismételten hitehagyás, hanyatlás, majd megbánás, Istenhez való visszatérés jellemezte. Milyen tanulságokat vonhatunk le ebből? Miért volt Izráel Sántán támadásainak célpontja egész története során?

Bír 2,18–19 ■ „Amikor bírákat támasztott az Úr nekik, az Úr maga volt a bíróval, megszabadította őket ellenségeik kezéből a bíró egész idejére, mert megindult az Úr panaszaiokon, melyeket elnyomóik és szorongatóik miatt emeltek. De mihelyt a bíró meghalt, visszatértek, és jobban megromlottak, mint atyáik. Más istenek után jártak, azoknak szolgáltak, azok előtt hajoltak meg, és nem hagytak felnyakas magaviseletükkel.”

Zsolt 106,34–45 ■ „Összeegyedtek a pogányokkal, és eltanulták cselekedeteiket. Tisztelték bálványaikat..., feláldozták fiaikat és leányaikat az ördögöknek, ártatlan vért ontottak, fiaik és leányaik vérét, akiket Kánaán bálványainak áldoztak, és megfertőztetett a föld öldökléssel. Tisztátalanokká lettek cselekedeteikben, és paráznákká tetekben. De felgyúlt az Úr haragja népe ellen, és megutálta az ő örökségét. Odaadta őket a pogányok kezébe, gyűlölőik uralkodtak rajtuk. Sanyargatták őket ellenségeik, görnyedtek azok hatalma alatt! Számtalanszor megmentette őket, de ők felháborították szándékaikkal, és mélyebben

merültek bűneikbe. De reájuk tekintett a nyomorúság napján, amikor meghallgatta rimáncodásukat, megemlékezett velük kötött szövetségéről, és nagy kegyelmessége szerint megengesztelődött.”

.....

.....

Izráel története egyetlen hosszú küzdelem volt a sötétség hatalmai, Sátán és démonai ellen. Sátán, ha hatalmában állt volna, biztosan eltörölte volna az igaz istenismeret őrizőit a földről, hogy teljhatalommal uralkodhasson az embereken. Ezért indított hatalmas seregeket ellenük, és amikor a fizikai erőszak nem járt eredménnyel, akkor csellel, ravaszsággal próbálta eltéríteni őket küldetésüktől, többnyire sikerrel, máskor pedig a fizikai erőszakot is bevetette ellenük, ellenséges seregek által támadva őket.

„Sátán eltökélte, hogy megtartja magának Kánaán földjét [ahol megsokasult a gonoszság, lakói az ő alattvalói lettek]. Amikor Izráel lakhelye lett ez az ország, és Isten törvénye lett az ország törvényévé, Sátán kimondhatatlanul és kegyetlenül meggyűlölte Izráelt, elpusztításukat tervezte. Gonosz lelkeket használva eszközül, idegen istenek kultuszait vezette be, és a választott nép végül [kigyomlálatott] az ígélet földjéről és szétszóratott törvényszegései miatt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Varázslás régen és ma c. fej.)

A bírák korára különösen – de a nagyobb léptékekben Izráel egész történetére is – az a „ciklikusság” volt jellemző, hogy visszaesés és büntetés, bűnbánat és szabadulás váltogatták egymást. Történetük nagy tanulsága az, hogy Sátán nem adja fel Isten népe elleni támadásait. Jobb ügyhöz méltó buzgalommal és kitartással tevékenykedik elpusztításuk érdekében.

2 A bírák korában többen döbbenetes erkölcsi mélypontra süllyedtek Izráelben, közelebbről Benjámín törzsében. Hogyan sikerült elérni Sátánnak ennek nyomán azt, hogy Izráel egyik törzse csaknem megsemmisült, mégpedig saját testvérei keze által?

Bír 20,12–48; 21,15 (Olyan bűnök következményeként történt Benjámín törzsének csaknem teljes kiirtása, amelyről az alábbi újszövetségi igék is szólnak:)

1Kor 5,1–2 ■ „Általában hallatszik köztetek paráznaság, még olyan paráznaság is, amilyen a pogányok között sem említetik..., és ti fel vagytok fuvalkodva, és nem keseredtetek meg inkább, hogy kivettetnék közületek, aki ezt a dolgot cselekedte.”

Vö. 2Krón 19,2 ■ „Avagy az istentelennek kellett-e segítségül lenned, és az Úrnak gyűlölőit szeretned? Ezért nagy az Úr haragja ellened.”

.....

.....

Bírák könyvének az a része (19–21. fej.), ahol erről szó van, a Biblia elborzasztó történésekről szóló fejezete, amely azonban számos tanulsággal szolgál. Jól mutatja, Sátán mennyire törekszik arra, hogy Isten népe tagjait szinte képzeletet felülmúlóan lealjasítsa.

Az utasok azért nem akartak idegenek városában megszállni, mert nagyobb biztonságban érezték magukat saját népük városában, ezért mentek el Gibeáig, azonban borzalmasan csalódniuk kellett. Megdöbbenő, hogy Isten népe körében annyi Istennel szerzett tapasztalat és a mózesi törvények ismételt kihirdetése ellenére is sodomai állapotok uralkodtak (Bír 19,22–24 vö. 1Móz 19,4–8). Gibeá lakói ismerhették Sodoma megítélését Isten részéről, de ez sem tartotta vissza őket.

A történet megértéséhez tudni kell, hogy az ókori gondolkodás szerint mindenekfelett való gonoszságnak számított egy vendég sérelme, akinek oltalmat adott a vendéglátója, és egy asszony kiszolgáltatását kisebb gyalázatnak tekintették, mint egy férfit.

A város férfiai „Béliál fiainak emberei” (Bír 19,22) voltak, vagyis Sátán teljes mértékben uralkodott rajtuk.* A benjáminiták azonban nem adták ki ezeket az embereket, mai kifejezéssel élve „nem határolódtak el tőlük”, sőt védelmükben készek voltak harcolni a többi törzsszel, akiknek még épebb volt az erkölcsi érzékük (Bír 20,13–15). Tízezrek haltak meg ebben a szörnyű testvérháborúban, Benjámin törzse a megsemmisülés szélére jutott. Egyvalaki lehetett maradéktalanul elégedett azzal, hogy a dolgok idáig fajultak, Sátán, aki „emberölő volt kezdetől fogva” (Jn 8,44).

3 Hogyan tudja az ellenség Isten népe legnagyobb győzelmeit is hatástalanítani? Képes-e arra, hogy a legkülönbeket, a hit hőseit is megkísértse?

Bír 8,27 ■ „Készített abból [a midinaitától szerzett zsákmányból] Gedeon efódot, és a maga városába, Ofrába helyezte azt. Ott paráználkodott** azután az egész Izráel, és ez szolgált Gedeonnak és háza népének törbe ejtésére.”

1Kír 19,1–3 ■ „Akháb elbeszélte Jézabelnek mindazokat, amelyeket Illés cselekedett, és többek között hogyan ölte meg mind a prófétákat fegyverrel. Követet küldött Jézabel Il-

---

* A Béliál név egyértelműen Sátánra utal a Bibliában. Lásd még: Bír 20,13; 1Sám 2,12; 2Kor 6,15.

** A *paráználkodás* jelképesen értendő, a bálványimádásra utal. Izráel bántó, durva hűtlenséget követett el ezzel az őt Egyiptomból kiszabadító, vele szövetséget kötő Istennel szemben.

léshez, mondván: Ezt cselekedjék velem az istenek és úgy segéljenek, ha holnap ilyenkor úgy nem cselekszem a te életeddel, mint ahogy te cselekedtél azoknak életekkel mind egyig. Amit amikor megértett, felkelvén elment, vigyázva az ő életére.”

.....

.....

Gedeon, miután az isteni segítség feltételeként lerontotta atyja házánaál a Baál-oltárt (Bír 6,25–27), hatalmas győzelmet aratott a midiániták szinte megszámlálhatatlanul nagy seregén Isten alázas eszközöként. Háromszáz emberével győzte le a sokszoros túlerőt. Ezt követően aratott két, nem kevésbé fontos győzelmet. Először azzal, hogy higgadtan tudott válaszolni az őt alaptalanul és igazságtalanul számonkérő efrimaitáknak (Bír 8,1–3), másodsor pedig elhárította azt, hogy királyként uralkodjon Izráel felett (Bír 8,22–23). Azonban sajnos nem itt érnek véget az életéről szóló feljegyzések.

„Gedeon mégis beleesett egy hibába, ami katasztrófába sodorta háza népét és egész Izráelt. **A nagy küzdelem utáni tétlenség ideje gyakran nagyobb veszéllyel fenyeget, mint a háborús időszak.** Gedeon is ennek a veszélynek volt kitéve. Nyugtalan lelkiület szállta meg. Eddig hajlandó volt az Istentől kapott utasításokat végrehajtani, de most ahelyett, hogy az isteni útmutatásra várt volna, maga készített terveket. **Amikor Isten népe jelentős győzelmet arat, Sátán megkettőzi Isten munkájának megghiúsítására irányuló erőfeszítéseit.** Olyan gondolatokat sugalmazott Gedeonnak, amelyek által Izráel népét félrevezette. Gedeon abból, hogy áldozatot kellett bemutatnia a sziklán, ahol az angyal megjelent, arra a következtetésre jutott, hogy papi szolgálatra hívatott el. Anélkül, hogy iste-

ni felkenetésére várt volna, elhatározta, hogy megfelelő helyről gondoskodik, és a szent sátonnál folyó istentiszteleti rendhez hasonlót alapít. Mivel népszerű személyiség volt, nem okozott nehézséget a terv megvalósítása. Kérésére a midianitáktól elvett összes fülönfüggőt neki adták mint a zsákmányból őt megillető részt. A csata után sok értéket összegyűjtöttek, így Midián fejedelmeinek gazdagon díszített ruháit is. Ezekből Gedeon efódot és hősent készített, a főpap által viseltek mintájára. Amit tett, törnek bizonyult önmaga, családja és Izráel számára is. Az önkényes istentisztelet gyakorlása végül sokakat az Úr teljes elhagyására vezetett, hogy azután bálványoknak szolgáljanak. Gedeon halála után sokan, köztük családja is, csatlakoztak a hitehagyókhoz. **Ugyanaz az ember fordította el a népet Istentől, aki annak idején véget vetett a bálványimádásnak...**

A legmagasabb tisztségben levők, a legbölcsebbek is tévedhetnek, a legerősebbek is megbotalhatnak és elbukhatnak. Szükséges, hogy állandóan felülről jövő világosság áradjon ösvényünkre. Egyedüli biztonságunk, ha minden utunkat arra bízjuk, aki így szólt: »Kövess engem!« (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Az első bírák c. fejelet).

„Azt gondolná az ember, hogy – miután Illés rettenthetetlenül bátor volt és tökéletesen győzött királyon, papokon és népen (1Kir 18. fejelet) – többé már nem vehet erőt rajta a csüggedés, és senki nem tudja őt megfélemlíteni. Bár Isten szerető gondoskodásának sok bizonyosságát tapasztalta, de ő sem volt mentes a gyengeségektől, és ebben a sötét órában hite és bátorsága elhagyta... **Attól az ellenhatástól, ami gyakran jár a nagy hit és fényes eredmények nyomában, Illés sem volt mentes.** Attól félt, hogy nem lesz tartós a Kármelen elkezdődött reformáció, és erőt vett rajta a csüggedés. Korábban a Pizga csúcsáig emelkedett, most pedig lent volt a völgyben. Amíg a Mindenható ihlet-

te, kiállta a hit legkeményebb próbáját. Most pedig, amikor elcsüggedt, elengedte Isten kezét. Jézabel fenyegetése csengett fülében, és úgy látszott, Sátán még mindig diadalmaszkodik a gonosz asszony ármánykodása által. Illés végtelen magasra emelkedett, és a visszahatás rettenetes volt. Istent elfelejtve menekült.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Jezréeltől a Hóreb-ig c. fej.)

4 Mely területen támadta a Gonosz ismételten és eredményesen Isten választott embereit, Izráel népének vezetőit?

Bír 14,1-2 ■ „Lement Sámson Timnátba, és meglátott egy nőt Timnátban a filiszteusok lányai közül. Amikor hazament, elbeszélte ezt atyjának és anyjának, és mondta: Egy nőt láttam Timnátban a filiszteusok leányai között, most azért vegyétek őt nekem feleségül.”

1Kir 11,1-4 ■ „Salamon király pedig megszeretett sok idegen asszonyt, mégpedig a fáraó leányán kívül a moábiták, ammoniták, edomiták, sidonbeliek és hitteusok leányait, olyan népek közül, akik felől azt mondta az Úr Izráel fiainak: Ne menjetek hozzájuk, és őket se engedjétek magatokhoz jönni, mert bizonyára az ő isteneik után hajtják a szíveteket. Ezekhez ragaszkodott Salamon szeretettel..., és feleségei elhajtották szívét az idegen istenek után...”

1Kir 16,30-31; 21,25 ■ „Gonoszabbul cselekedett Akháb, az Omri fia az Úr szemei előtt mindazoknál, akik előtte voltak... Elment és feleségül vette magának Jézabelt, Ethbaálnak, a sidonbeli királynak leányát, és elmenve a Baálnak szolgált, meghajtotta magát annak... Mert bizonyára nem volt Akhábnak mása, aki magát arra adta volna, hogy csakis gonoszságot cselekedjék az Úr szemei előtt, amelyre a felesége, Jézabel ösztökélte őt.”

.....

.....

Többször is olvashatjuk Sámsonról, hogy „felindította őt az Úr Lelke” (Bír 13,2; 14,6.19; 15,14). Milyen kár, hogy nem engedett tartósan ennek a befolyásnak, nem hagyta élete minden területén érvényesülni. Mennyire más feljegyzéseket olvashatnánk életéről, ha a Lélek vezérelte volna minden dolgában (Rm 8,14).

„Salamon uralkodásának első éveiben – amelyek bölcsesége, nagylelkűsége és egyenessége folytán dicsőséges évek voltak – **Sátán igyekezett őt olyan hatásoknak kitenni, amelyek alattomosan aláásták elvhűségét és elszakították Istentől. Az ellenség kísérlete sikerrel járt...** Salamon azzal áltatta magát, hogy bölcsessége és példamutatása feleségeit a bálványimádásból az igaz Isten imáadására fogja vezetni, és hogy az így kötött szövetségek a szomszédos nemzeteket közeli kapcsolatba hozzák Izráellel. Hiú ábránd! Salamon végzetesen tévedett, amikor elég erősnek tartotta magát ahhoz, hogy ellenálljon pogány társai befolyásának.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Siker és elbizakodottság c. fej.)

Sátán hat évezred alatt csiszolt ravaszsággal támad minden embert, különösen azokat, akik Isten művében vezető szerepet töltenek be. Sámson a Földön valaha élt legerősebb emberek egyike volt, ha nem a legerősebb, Salamon pedig egyike a legbölcsőbbeknek, ha nem a legbölcsőbb, s mindkettőjüket legyőzte. Vereségük az egész országra hatással volt.

Sátán Akháb Jézabellel kötött házassága által is hatalmas rombolást tudott véghezvinni. A pogány királynő férjére gyakorolt befolyása által történelmi mélypontra tudta süllyeszteni Izráelt. A nemzet hitehagyása csaknem teljessé vált.

5 Mi mindennel tudta még az ellenség támadni Izráelt, hogyan tudta lerombolni, hitelteleníteni Isten elhívott embereinek szolgálatát?

Bír 18,30–31 ■ „Felállították maguknak a Dán fiai a faragott képet, és Jonathán, a Manassé fiának, Gersomnak fia és az ő fiai voltak papok a Dán nemzetségében egészen a föld fogságának idejéig. Felállítva tartották a Míka faragott képét, amelyet az készítettett, mindaddig, míg Isten háza Silóban volt.”

1Sám 2,12–24 ■ „Éli fiai azonban Béliál fiai voltak, nem ismerték az Urat... Igen nagy volt azért az ifjak bűne az Úr előtt, mert az emberek megutálták az Úr áldozatát... Éli pedig igen vén volt, és meghallotta mindazt, amit fiai cselekszenek egész Izráellel, és hogy az asszonyokkal hálanak, akik a gyülekezet sátrának nyílása előtt szolgálnak. Mondta azért nekik: Miért cselekedtek ilyen dolgot? Mert hallom a ti gonosz cselekedeteiteket mind az egész néptől. Ne tegyétek, fiaim! Mert nem jó hír az, amelyet hallok; vétkessé teszitek az Úr népét.”

1Kir 1,5–6 ■ „Adónia pedig, Haggit fia, felfuvalkodott, ezt mondván: Én fogok uralkodni! Szerzett magának szekeket, lovasokat és ötven előtte járó férfiakat. Akit az ő atyja soha meg nem szomorított, ezt mondván: Miért cselekszel így?! Ez is pedig igen szép férfi volt, őt Haggit szülte Dávidnak Absolon után.”

.....

.....

„Igen szomorú és elgondolkoztató tényről tudósít a 30. vers, amely néven nevezi a lévita ifjút, megjelöli közelebbről a származását is. Az Ószövetség ókori görög fordításában, a Septuagintában és az ókori latin fordításban, a Vulgatában nem a *Ma-*

nassé, hanem a Mózes név olvasható itt. Gersom Mózes fiaként szerepel a Bibliában (2Móz 2,22; 18,3). A héber szövegben, amely csak a mássalhangzókat jelöli, eredetileg mindössze csak egy plusz *n* betű a különbség a Mózes és a Manassé név között. Érdekes tény, hogy az Ószövetség maszoréta tudósok által rögzített szövegében, illetve az arról készült kéziratmásolatokban csak a sor fölött van jelölve az *n* betű a megfelelő helyen, ami azt jelzi, hogy későbbi betoldásról van szó. A régebbi és a modern zsidó írástudók megegyeznek abban, hogy Mózes az eredeti név, és hogy az *n* betű rabbinikus betoldás csupán, amit azért eszközöltek, hogy óvják Mózes hírnevét attól a gyalázattól, hogy egyik unokája alapozta meg a bálványimádást Dánban. A *Talmud* szerint ez a bizonyos Jonathán nevű ifjú lévita valóban Mózes unokája volt, de mivel a későbbi nagy bálványimádó, Manassé király (Ezékiás király fia) cselekedeteit művelte, ezért nevezték el őt Manassé fiának.

Milyen megrázó tény, hogy Mózes unokája és az ő leszármazottai a bálványimádás megalapozóivá lettek Izráelben. **A bűn és Sátán nem lebecsülendő ellenségek. A gonosz számára diadal, ha fájdalmat okozhat hívő embereknek, avagy beszennyezheti hírnevüket és emléküket azáltal, hogy leszármazottaikat a bűn útjára csábítja.** Mennyire óvakodnunk kell Sátán hatalmától, mennyire fontos, hogy kivédjük álnok terveit és ártó szándékait! Minden egyes embernek választása van. Pusztán csak a hívő ősök senkit sem mentenek meg, áldás lehet viszont a példájuk és emléküik testi és lelki utódaiknak, ha »követik hitük nyomdokait« (Rm 4,12).” (Vankó Zsuzsa: *Bírák könyve*, Biblia-tanulmányok, 1996/2., 104-105. o.)

„Nincs nagyobb átok a családok számára, mint ha megengedjük a gyermekeknek, hogy a saját útjaikat járják. **Ha lessük gyermekeink minden kívánságát, és teljesítjük azokat akkor is, amikor tudjuk, hogy nem szolgálja a javukat, a gyermekek hamarosan elveszítenek minden**

tiszteletet szüleik iránt, minden tiszteletet Isten vagy emberi tekintély iránt, és Sátán kénye-kedve szerint a hatalmába kerítheti őket. Egy rosszul irányított család befolyása messzire kihat, végzetes az egész társadalomra nézve is. A gonoszság olyan áradatává dagadhat, amely családokra és nagyobb közösségekre is hatással van... **S ha minden körülmények között nagy a szülők hűtlenségének bűne, tízszeresen nagyobb, amikor olyanok családjában fordul elő, akik tanításra hívtak el.** Mert ha ők nem tudják kormányozni saját családjukat, rossz példájukkal sokakat félrevezetnek. Annyival nagyobb a bűnük másokénál, amennyivel felelősebb tisztséget töltenek be.”

(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Éli és fiai c. fejj.)

6 Milyen hatásos „fegyvert” adott népe kezébe Isten a Sátán ellen vívott küzdelemhez a Sámuel, Illés és Elizeus vezette prófétaiskolák által? Mivel járult hozzá Dávid és Salamon is Izráel lelki felemelkedéséhez?

1Sám 19,20 ■ „Követeket küldött azért Saul, hogy Dávidot fogják meg. Amint azonban meglátták a próféták seregét, akik prófétáltak, és Sámuel, aki ott állt mint az ő előljárójuk...”

2Kir 2,3.5; 4,38 ■ „Kijöttek a próféták fiai, akik Béthelben voltak, Elizeushoz, és mondták neki: Nem tudod-e, hogy e mai napon az Úr elragadja a te uradat tőled? És mondta: Tudom én is, hallgassatok... A próféták fiai, akik Jérikhóban voltak, Elizeushoz jöttek... Azután visszament Elizeus Gilgálba. Éhség volt pedig akkor az országban, és a próféták fiai ővele laktak.”

Sámuel az Éli fiainak gonoszsága által előidézett mélypon-
ton, Illés a Baál- és Asera-kultusz lelki sötétségében ismerte fel,
hogy a népnek alapos tanításra van szüksége Isten dolgairól,
ezért alapították, illetve újítták meg a prófétaiskolákat. Dávid
a zsoltáiraival, Salamon a *Példabeszédek* könyvével, az *Énekek*
énekével, illetve a *Prédikátor* könyvével járult hozzá az izraeli-
ták lelki életének gazdagításához, a bűnnel és Sátánnal vívott
küzdelmükhöz.

„A prófétaiskolákat Sámuel alapította, hogy gátat vesse-
nek a terjedő romlottságnak, gondoskodjanak az ifjúság
szellemi és erkölcsi fejlődéséről, elősegítsék a nemzet jövő-
beni fejlődését, olyan férfiakat adva a népnek, akik képesek
arra, hogy mint vezetők és tanácsadók Isten félelmében cse-
lekedjenek. E célt elérendő, Sámuel istenfélő, értelmes és ta-
nulni vágyó ifjak egész seregét gyűjtötte össze. Őket a pró-
féták fiainak vagy próféta ifjaknak nevezték. Miközben Isten
társaságában igéjét és műveit tanulmányozták, felülről jövő
bölcesség adatott természetes képességeik mellé. A tanítók
nemcsak az isteni igazságban voltak jártasak, hanem maguk
is kapcsolatban voltak Istennel, és különleges adottságot
nyertek a Szentlélektől. A nép megbecsülését és bizalmát
élvezték képzettségük és istenfélelmük folytán. Sámuel
napjaiban két ilyen iskola létezett Izráelben: az egyik Rá-
mában, a próféták hazájában, a másik pedig Kirjáth-Jeárim-
ban, ahol a frigyláda volt akkoriban. Később további iskolá-
kat is alapítottak. A fő tantárgy ezekben az iskolákban Isten
törvénye volt, valamint a Mózesnek adott rendelkezések, a
szent történelem, a szent zene és költészet.” (Ellen G. White:
Patriárkák és próféták, A prófétaiskolák c. fej.)

„A Sámuel által alapított prófétaiskolák Izráel hitehagyá-
sa idején hanyatlásnak indultak. Illés újjászervezte ezeket
az iskolákat. Gondoskodott arról, hogy a fiatalembereket a

törvény tiszteletére és megdicsőítésére tanítsák. A Szentírás három ilyen iskolát említ: a Gilgálban, Béthelben és Jerikóban lévőket. Illés, közvetlenül a mennybe ragadtatása előtt, Elizeussal együtt meglátogatta e nevelési központokat. Isten prófétája elismételte azokat a tanításokat, amelyeket előző látogatásai alkalmával adott. Különösen arról beszélt az ifjaknak, hogy nagy kiváltságban van részük, és maradjanak hűségesek a menny Istenéhez. Azt is lelkükbe véste, milyen fontos, hogy egyszerűség jellemezze a tanulmányaik minden részét. A menny csak így formálhatja őket, és csak így indulhatnak munkába az Úr útján.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Elizeus elhívása c. fej.)

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A nagy küzdelem Izráel történetében – III.

A babiloni fogságtól Jézusig

A babiloni fogság időszaka az Isten népéért vívott küzdelem utolsó sikeres csatáinak a története. Az északi ország, Izráel már korábban elvettetett, Júda lelki hanyatlása pedig oly mértékűvé vált, amit csak az isteni fenyték tudott megfordítani. Sátán ekkorra a nép nagy részének szívét uralta, és minden képességét latba vetette, hogy a zsákmány ne szabaduljon ki kezei közül. Az események előrehaladtával többször taktikát váltott, keresve az emberi természet gyenge pontjait. A másik oldalon az Úr seregei küzdöttek rendületlenül Júda megtéréséért. Befolyásuk sokszor csak kevesek életében tudott érvényesülni, mégis ez a kevés nem egy esetben megfordíthatta a küzdelem kimenetelét. Tanulmányunkban ezeknek az összecsapásoknak az egyes pillanatképein keresztül nyerünk betekintést a háttérben folyó küzdelemre.

I Hogyan lángolt fel a jó és a gonosz erők harca a fogságot megelőzően, Jeremiás idejében?

Jer 1,9-10 ■ „Kinyújtotta kezét az Úr, megillette számat, és mondta nekem: Íme, az én igéimet adom a szádba! Lásd, e mai napon népek fölé, országok fölé rendellek téged, hogy gyomlálj, irts, pusztíts, rombolj, építs és plántálj!”

Jer 26,4-8 ■ „Mondd meg nekik: Így szól az Úr: Ha nem hallgattok reám, hogy az én törvényeim szerint járjatok,

amelyet előtökbe adtam, hogy hallgassatok a prófétáknak, az én szolgálóimnak beszédére, akiket én küldtem hozzátok – és pedig jó reggel küldtem, de nem hallgattatok rájuk –, akkor e házat hasonlónak teszem Silóhoz, e várost pedig a föld minden nemzetének átkává. Hallották pedig a papok és próféták és az egész község Jeremiást, amint ez igéket szólta az Úr házában. És amikor elvégezte Jeremiás a beszédet, amelyet az Úr parancsolt neki, hogy mind az egész néphez szóljon, megragadták őt a papok és a próféták és az egész nép, mondván: Halállal kell lakolnod!”

Jer 26,10–16 ■ „De meghallották ezeket Júda fejedelmei, és felmentek a király házából az Úrnak házába, és leültek az Úr új kapujának ajtajában... Szólt Jeremiás mindazoknak a fejedelmeknek és az egész népnek, mondván: Az Úr küldött engem, hogy prófétáljak e ház ellen és e város ellen mind e szókkal, amelyeket hallottatok... És mondták azok a fejedelmek és az egész közösség a papoknak és prófétáknak: Nem méltó ez az ember a halálra, mert az Úr, a mi Istenünk nevében szólt nekünk!”

.....

.....

.....

Ahogy az emberi háborúban is békésen egymás mellett élő emberek válnak halálos ellenségekké, úgy a menny és Sátán „ütközetei” is látszólag békés korszakokból emelkednek fel. Így korbácsolta fel Jeruzsálem békéjét Jeremiás próféta beszéde, és fordított egymás ellen sokakat, amikor az Úr üzenetét kihirdette.

Jeremiás próféta testi-lelki adottságait tekintve nem tartozott a legerősebbek közé, mégis egyedül képes volt felrázni

és felkészíteni a zsidó népet a közelgő veszedelemre. Figyelmeztetése, mely szerint az ország Siló sorsára jut (ahol még a frigyládát is elveszítették – 1Sám 4. fej.), a legnagyobb botránkozást váltotta ki a vallási vezetők körében. A próféta halálos veszélybe került, de Isten Lelke, aki „harcostársa” volt ebben a küzdelemben, meg tudta nyerni az ügynök Júda fejedelmeit és véneit.

„Ha Júda most semmibe veszi Isten felkínált kegyelmét, a megátalkodott népre ugyanolyan büntetés vár, amilyen több mint egy évszázaddal előbb az északi országot sújtotta. Isten most ezt az üzenetet küldte: »Ha nem hallgattok rám, és nem éltek törvényem szerint, amit elétek tártam, és nem hallgattok szolgálóimnak, a prófétáknak beszédére, akiket hozzátok küldtem – még hozzá idejében küldtem, de ti nem hallgattatok rájuk –, akkor úgy bánok ezzel a házzal, mint Silóval; ezt a várost pedig gyalázni fogja a föld minden népe!« (Jer 26,4–6) Azok, akik a templom udvarán álltak és hallgatták Jeremiás beszédét, jól értették, hogy miért hivatkozik Silóra és Éli korára, amikor a filiszteusok legyőzték Izráelt, és a szövetség ládáját elvitték...

A papokhoz és a néphez intézett jeremiási kinyilatkoztatás sok emberben ellenséges indulatot keltett. Hangoskodva kárhoztatták: »Miért prófétáltál az Úr nevében, hogy úgy jár ez a templom, mint Siló, ez a város pedig rommá és lakhatatlanná lesz? Összesereglett az egész nép Jeremiás körül az Úr házánál.« (Jer 26,9) A papok, a hamis próféták és a nép haraggal fordultak az ellen, aki nem volt hajlandó nekik hízelgő dolgokat mondani, vagy csalárdságot prófétálni. Így vetették meg Isten üzenetét, szolgálóját pedig halállal fenyegették...

Ha a prófétát megfélemlítették volna a tekintélyesek fenyegetései, üzenete hatástalan marad, életét pedig elveszti.

De az a bátorság, amellyel elmondta ünnepélyes figyelemztetését, tiszteletet keltett a népben, Izráel fejedelmait pedig maga mellé állította. Vitatkoztak a papokkal és a hamis prófétákkal. Azt bizonygatták nekik, hogy milyen esztelen dolog volna szélsőséges javaslatuk szerint eljárni.

A fejedelmek szavai jobb belátásra bírták a népet. Isten így állított védőket szolgálja mellé. A vének is közösen tiltakoztak az ellen, amit a papok döntöttek Jeremiás sorsáról. Mikeás esetére hivatkoztak, aki így jövendölt Jeruzsálem megbüntetéséről: »A Siont fölszántják, mint a mezőt, Jeruzsálem romhalmaz lesz, a templomhegy pedig erdős hegyé.« (Mik 3,12) Aztán azt mondták: »Mégsem ölte meg Ezékiás, Júda királya és az egész Júda, mert félték az Urat, és mert esedeztek az Úrhoz. Az Úr pedig megbánta, hogy veszedelemmel fenyegette őket. Mi pedig ilyen nagy bajt zúdítanánk magunkra?« (Jer 26,18–19)

E befolyásos emberek közbenjárására Jeremiás megmenekült a haláltól, jóllehet a papok és a hamis próféták közül sokan – akik nem tudták elviselni az általa kimondott elmarasztaló igazságokat – örültek volna, ha lázadás ürügyén megölik.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 415–417. o.)

Ez a jelenet csak egy felvillanás Jeremiás negyvenéves szolgálatából, amely során az Úr küzdött a népért. Szolgálatában még számtalan esetben került Sátán támadásainak kereszttüzebe. Megalázták, megfélemlítették, börtönbe, sárgödörbe vetették, de nem tudták megtörni.

A nagy küzdelem szereplői nem testi, hanem eszmei csatákat folytatnak, amelyek esetében az erőt nem a nagy tömegek, a technikai fölény, hanem a kitartás és a rendíthetetlenség jelenti. A próféta esete jól szemlélteti, hogy a világmindenség legnagyobb háborújában, a jó és a gonosz erők küzdelmében akár egyetlen gyenge ember is képes döntő csapást mérni Sátán birodalmára. De hogyan tesz szert valaki ilyen erőre?

2 Mi zajlott a jeruzsálemi eseményekkel párhuzamosan az elhurcolt foglyok között a Kébár folyó mellett?

Ezék 2,3-4 ■ „Embernek fia! Én küldelek téged Izráel fiaihoz, a pártos nemzetségekhez, akik pártot ütöttek ellenem; ők és atyáik vétkeztek ellenem mind e mai napig. Kemény orcájú fiakhoz és makacs szívűekhez küldlek téged. Ezt mondjad nekik: Így szól az Úr Isten!...”

Ezék 3,7 ■ „De az Izráel háza nem akar téged hallgatni, mert nem akarnak engem hallgatni, mert az egész Izráel háza kemény homlokú és megátalkodott szívű.”

Ezék 8,10-11 ■ „[Látomás állapotában, a jeruzsálemi templomban] láttam, íme az utálatos csúszó-mászó állatok és barmok mindenféle képei és Izráel házának minden bálványai vannak bevésve a falon körös-körül. Hetven férfiú Izráel házának vénei közül... állt előttük, mindenik a tömjénezőjével kezében, s a füstölőszer felhőjének illata szállt fel.”

Ezék 14,14-16 ■ „Ha volna ez a három férfiú benne: Noé, Dániel és Jób, az ő igazságukkal a maguk lelkét megszabadítanák – azt mondja az Úr Isten... Ama három férfiú – élek én, mondja az Úr Isten – sem fiakat, sem leányokat meg nem szabadítana, csak magukat szabadítaná meg, az ország pedig pusztává lenne.”

Ezék 12,21-28 ■ „Hangzott az Úr beszéde hozzám, mondván: Embernek fia, micsoda közmondásokat van nektek Izráel földjén? Ezt mondják: A napok csak haladnak, és semmivé lesz minden látás... Amit szólok, az a szó meglesz – ezt mondja az Úr Isten.”

Ezék 18,2-4 ■ „Mi dolog, hogy ezt a közbeszédet szoktátok mondani Izráel földjén: Az atyák ettek egrest, és a fiak foga vásott meg? Élek én, ezt mondja az Úr Isten, nem lesz többé helye köztetek ennek a közbeszédnek Izráelben. Íme, minden lélek enyém, úgy az atyának lelke, mint a fiúnak lelke enyém, amely lélek vétkezik, annak kell meghalni!”

Jeremiához hasonlóan Ezékiel prófétát is szolgálatra hívta el az Úr a Kébár folyó mellett letelepedett, elhurcolt foglyok között. Isten szerette volna, ha a nép megérti a fogság okát és célját, ezért több, mint egy évtizeden keresztül hirdette nekik Jeruzsálem közelgő pusztulását, valamint a megtérésre hívó üzenetet. A nép nagy része megátalkodottan kitartott öngazultságában, és nem hitték, hogy a város leromboltatik. A próféta küzdelme Jeremiáéhoz hasonlóan sokáig látszólagos kudarcra volt ítélve. Gúnyolták, hiteltelennek tartották, de Ő hűségesen kitartott szolgálatában.

„Miközben Jeremiás tovább tett bizonyosságot Júda országában, az Úr kiválasztotta Ezékiel prófétát a babiloni foglyok közül, hogy intse és vigasztalja a száműzötteket, továbbá erősítse meg az Úrnak Jeremiás által mondott beszédét. Sedékiás uralkodásának hátralevő éveiben Ezékiel világosan feltárta, hogy oktalan dolog azoknak a hamis jóvendöléseiben bízni, akik a közeli visszatérés reményét keltik a foglyokban. Azt az utasítást is kapták, hogy különböző szimbólumokkal és ünnepélyes kinyilatkoztatásokkal jóvendölje meg Jeruzsálem ostromát és pusztulását.

Sedékiás uralkodásának hatodik évében az Úr megmutatott Ezékielnek látomásban néhány dolgot azokból az utálatosságokból, amelyeket Jeruzsálemben, az Úr házában kapuin belül, sőt még a belső udvarban is cselekedtek. A bálványcsarnokok és a bálványképek, »mindenféle csúszómászónak és förtelmes állatnak a képe, és Izráel házában valamennyi bálványa« (Ezék 8,10) gyors egymásutánban vonultak el a megdöbbenő próféta tekintete előtt. Látta, hogy azok, akiknek lelki vezetőknél kellett volna lenniük a

nép között, »Izráel háza vénei«, szám szerint hetvenen, tömjéneznek a bálványistenek előtt, amelyeket bevitték a templom udvarának szent területén levő rejtett csarnokokba. »Nem lát bennünket az Úr« – áltatták magukat Júda férfiai pogány szokásaik gyakorlása közben. »Elhagyta az Úr ezt az országot« – mondták istenkáromlóan (Ezék 8,11–12)...

Júda végzetének napja gyorsan közeledett. Az Úr nem táplálhatta tovább azt a reményt, hogy elhárítja legszigorúbb ítéletét. »Ti talán büntetlenül maradhattok? – kérdezte. – Nem maradtok büntetlenül!« (Jer 25,29) Még ezeket a szavakat is gúnyal fogadták. »Múlnak a napok, és nem teljesül a sok látomás« – mondták a megtérni nem akarók. De Ezékiel által az Úr keményen megfeddte a biztos prófétai beszéd megtagadását. »Mondd meg nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Megszüntetem ezt a szóbeszédet, nem példalóznak így többé Izráelben... Mert ha én, az Úr, szólok, akkor az az ige, amelyet én mondok, valóra válik késedelem nélkül. Ha a ti napjaitokban mondok valamit, ti engedetlen nép, azt meg is teszem! – így szól az én Uram, az Úr.«” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Júda utolsó királya c. fej.)

Ezékiel próféta szolgálata, küzdelme a néppel jól szemlélteti az ellenség stratégiáját, akinek legfőbb fegyvere bizalmatlanságra készítés Isten üzenete iránt, valamint a hitetés. Hangulatot szít az üzenet hírvivője iránt. Látszólagos érvekkel próbálja hiteltelessé tenni. Ha az érvek megdőlni látszanak, akkor gyorsan taktikát vált, és más oldalról támad. Ezékiel esetében a nép először nem fogadta el, hogy a fogságból nem szabadulnak gyorsan. Utána nem fogadták el, hogy Jeruzsálem és a templom elpusztul. Gúnyolódtak a prófétán, amiért a beteljesedés látszólag késlekedett. Azt is vitatták, hogy a nép előljárói bűnös bálványimásádba sülyyedtek, mígnem Ezékiel az Úr segítségével feltárta a templomban folyó utálatosságokat. Végül a felelősséget próbálták elhárítani. Magukat ártatlanoknak állítva a felmenőiket hibáztatták

a bekövetkező eseményekért, burkoltan Istent vádolva, aki igazságtalanul tölti ki büntetését a fiakon az atyák vétke miatt. Találkoztunk-e mi is ilyen bizalmatlanságra készítő érvelésekkel mindennapjaink során? Talán olykor hiszünk is ezeknek?

3 Hogyan kapott betekintést Dániel a történelem kulisszái mögött folyó küzdelemben, és mit érthetett meg belőle? Hogyan kellett volna együttműködniük Istennel a zsidóknak a második templom építése idején? Milyen tanulságot vonhatunk le ebből mi, akik a történelem végén élünk?

Dn 10,1 ■ „Círusnak, Perzsia királyának harmadik esztendejében egy ige jelentetett meg Dánielnek, akit Baltazárnak neveznek. Igaz az ige, és nagy küzdelemről szól. Figyelt az igére és megértette a látomást.”

Dn 10,8–21 ■ „Íme, egy kéz illetett engem, felsegített térdeimre és tenyereimre, mondta nekem: Dániel, kedves férfiú! Értsd meg a beszédek, amelyeket én szólok neked, és állj helyedre, mert most hozzád küldettem! Amikor e szót szólta velem, felálltam reszketve. Mondta nekem: Ne félj, Dániel, mert az első naptól fogva, hogy szívedet adtad megértésre és sanyargatásra a te Istened előtt, meghallgattattak a te beszédeid, és én a te beszédeid miatt jöttem. De Perzsiának fejedelme ellenem állott huszonegy napig, és íme Mihály, egy főfejedelm, eljött segítségemre, és én ott maradtam a perzsa királyoknál...

És mondta: Tudod-e, miért jöttem hozzád? Most visszatérek, hogy küzdjek a perzsa fejedelm ellen, és ha én kimegyek, íme Görögország fejedelme jön elő! De megjelentem neked, ami fel van jegyezve az igazság írásában, és senki sincs, aki énvelem tartana ezek ellenében, hanem csak Mihály, a ti fejedelmetek.”

Ezsd 4,1–24 ■ „Amikor meghallották Júda és Benjámín ellenségei, hogy akik a fogságból visszatértek, templomot építenek az Úrnak, Izráel Istenének, odamentek Zorobábelhez, a családfőkhöz, és mondták nekik: Hadd építsünk veletek együtt, mert miképpen ti, úgy mi is a ti Isteneteket keressük, és néki áldozunk... És igyekezett e tartomány népe megkötni Júda népének kezeit és elrémíteni azt az építéstől... Akkor megszűnt az Úr házának építése, mely Jeruzsálemben van, és szünetelt Dárius, Perzsia királya uralkodásának második esztendejéig.”

.....

.....

.....

Ahogy a negyedévi tanulmányunk bevezetésében olvashattuk, a Biblia szó szerint csak a Dn 10,1-ben tesz említést „a nagy küzdelemről”, amely emberi szemek számára nem láthatóan, de emberek közreműködésével zajlik. A Dn 10–12. fejezetei prófétikusan számolnak be ennek a küzdelemnek kibontakozásáról az emberi történelem „utolsó idejében” (Dn 10,14). Bár ígéretünk van arra, hogy idővel nagyobbá válik a tudás, ezeknek a Bibliai próféciaíknak egy része ma még feltáratlan számunkra. Ez viszont nem akadály annak, hogy sok mindent megértsünk a kullisszák mögött zajló eseményekről, amelyekbe betekintést nyújt Gábrriel Dániellel folytatott párbeszéde.

Círus lelkét „felindította” az Úr (Ezsd 1,1), hogy kiadja rendeletét a zsidók hazatérésére és a jeruzsálemi templom felépítésére. De – ahogyan korábban oly sokszor – most sem váratott sokáig magára az ellenség támadása. „Igyekezett e tartomány népe [a samaritánusok] megkötni Júda népének kezeit, elrémíteni őket az építéstől, és felbérelni ellenük tanácsosokat, hogy semmivé tegyék szándékukat Círusnak, Perzsia királyának egész

idejében, Dárius perzsa király uralkodásáig.” (Ezsd 4,4–5) Fizetett tanácsosok áskálódtak Júda ellen, és féltő volt, hogy Círuszt sikerül Júda ellen hangolni. Ezért imádkozott és böjtölt Dániel próféta három héten keresztül.

„Míg Sátán arra akarta rávenni a méd–perzsa birodalom legmagasabb méltóságait, hogy vonják meg kegyeiket Isten népétől, angyalok munkálkodtak a száműzöttek ügyéért. Az egész menny érdeklődéssel kísérte ezt a küzdelmet. Dániel próféta írásai alapján bepillantást nyerünk a jó és a gonosz közötti erők hatalmas harcába. Gábrriel három héten át tusakodott a sötétség hatalmaival, hogy megghiúsítsa azok munkáját, akik Círuszt befolyásolni akarták. Mielőtt pedig a küzdelem lezárult, maga Krisztus jött Gábrriel segítségére. »A perzsa birodalom vezére ugyan utamat állta huszonegy napig – mondta Gábrriel –, de Mikáél főfejedelem segítségemre jött. Ezért ott maradtam a perzsa birodalomban.« (Dn 10,13) A menny megtett Isten népe érdekében mindent, amit tudott, és végül győzött. Az ellenség erőit féken tartotta Círusz egész idejében, és fiának, Kambüszésznek mintegy hét és fél évig tartó uralkodása alatt.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Júda utolsó királya c. fej.)

Megindító, ahogyan Gábrriel indokolja Dánielnek, miért nem jelentkezett hamarabb buzgó imájára. Biztosítja őt, hogy szívének sanyargatása első napjától fogva meghallgatásra talált kérése, de három hétig tartott küzdelme a perzsa fejedelemmel, ami miatt „késlekedett” Dánielhez sietni. A küzdelem nagyságára jellemző, hogy becsatlakozott Mihály is, akit a jelképes név alapján magával Jézus Krisztussal azonosíthatunk (annak az öt igehelynek az összehasonlítása alapján, ahol a Mihály/Mikáél név szerepel: Dn 10,13.21; 12,1; Júd 9; Jel 12,7.). Milyen különleges fellillantása annak, ahogyan Jézus Krisztus aktív részt vállal az emberekért folytatott küzdelemben! Érdekes és egyben szomo-

rú ahogyan az angyal arról is tájékoztatja Dánielt, hogy pillanatnyilag senki nem áll az ő oldalán, csak egyedül Mihály – Jézus Krisztus. Ebből arra következtethetünk, hogy a küzdelem sokszor igen gyenge, kis számú emberi résztvevővel folyik, és időről időre még ezek az eszközök sem alkalmasak a „harcra”.

Bizonyára elcsodálkoznánk, ha felgördülne a láthatatlan függöny, és feltárulnának azok a hatalmas események, amelyeket akár egyetlen ember őszinte imája tud útjára indítani. Szemünkkel nem láthatjuk, de hitben tudomásunk lehet arról, milyen nagy dolgokat tesz értünk az Úr, ha hittel kérjük. Milyen jó lett volna, ha a zsidóknak lett volna bátorságuk hitben befejezni azt, amit Círusz rendeletére elkezdtek!

„Ez a csodálatos alkalmak ideje volt a zsidó nép számára. A menny leghatalmasabb erői munkálkodtak a királyok szívében, és Isten népének az volt a feladata, hogy a lehető legnagyobb buzgósággal valósítsa meg Círusz rendeletét. Nem lett volna szabad semmilyen fáradságot sem sajnálniuk a templom és a szolgálatok, valamint a júdeai otthonuk helyreállítására. Sokan nem mutattak erre készséget Isten hatalma megnyilvánulásának idején. Ellenségeik szívós kitartással helyezkedtek velük szembe, és az építőkön egyre inkább erőt vett a csüggedés. Egyesek nem tudták a szegletkő letételénél lejtőző jelenetet elfelejteni, amikor sokan kifejezték a vállalkozással szembeni bizalmatlanságukat (Ezsd 3,12–13). Amikor pedig a samaritánusok még tolakodóbbá lettek, a zsidók közül sokan megkérdőjelezték, hogy egyáltalán eljött-e az újjáépítés ideje. Ez az érzés csakhamar általánossá lett. Sok munkás csüggedten és elkedvetlenedve tért vissza otthonába, hogy az élet hétköznapi dolgaival foglalkozzék.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Júda utolsó királya c. fejelet.)

Vajon mire lenne képes Isten népe ma is, ha szilárd hittel kapaszkodna Istenbe, merne igazán nagy dolgokat kérni és kitar-

tani a célig, tudva, hogy Isten mennyei „zászlóaljokat” mozgósít kéréseink támogatására! Szégyent hozunk Istenünk ügyére, ha a kérésben elfáradunk, és a cél előtt megállunk.

4 Milyen váratlan veszélybe kerültek a haza nem térő zsidók, és hogyan fordult meg Hámán gonosz terve? Istenen vagy emberen múlik a nagy küzdelem egyes szakaszainak alakulása, vagy akár végső kimenetele?

Eszt 3,1-6 ■ „Ezek után nagy méltóságra emelte Ahasvérus király Hámánt, a Hammedáta fiát, az agágibelit, és felmagasztalta őt, feljebb helyezte székét minden fejedelménél, akik vele voltak. A király szolgálói mind, akik a király kapujában voltak, térdet hajtottak és leborultak Hámán előtt, mert úgy parancsolta meg nekik a király. De Márdokeus nem hajtott térdet, és nem borult le...

Látta Hámán, hogy Márdokeus térdet nem hajt, nem borul le előtte, és megtelt Hámán haraggal. De kevés volt előtte, hogy csakis Márdokeusra magára vesse rá kezét (mert megmondták neki Márdokeus nemzetségét), azért igyekezett Hámán elveszteni minden zsidót, aki Ahasvérus egész országában volt, a Márdokeus egész nemzetét.”

Eszt 4,13-14 ■ „Mondta Márdokeus, visszaüzenve Eszternek: Ne gondold magadban, hogy te a király házában megmenekülhetsz a többi zsidó közül. Mert ha e mostani időben te hallgatsz, máshonnan lesz könnyebbségük és szabadulásuk a zsidóknak, te pedig és atyád háza elvesztek. És ki tudja, talán e mostani időért jutottál királlyságra?”

.....
 .....
 .....

A fogságból való hazatérés és a templom megépítésének rendelete i. e. 535-ben született. A második templom ehhez képest i. e. 520–515 között épült meg. De azóta is eltelt mintegy negyven esztendő, és az ajtó, amit Isten megnyitott a zsidók hazatérése számára, csukódni kezdett.

A küzdelemnek van egy olyan törvényszerűsége, hogy ha az Úr seregei elvonulnak egy helyről, az sötétségbe borul. Számunkra is figyelmeztetés, hogy ha valamely dologban ismerjük Isten akaratát, mégis más utat választunk, akkor számítanunk kell arra, hogy a végtelenségig nem örökdik felettünk Isten gondviselése, hogy beteljesítsék akaratát.

Ahasvérus (Xerxész) király ideje alatt veszélybe került a perzsa földön élő, nagyszámú zsidó élete. Ehhez elég volt egy olyan király, aki nem ismerte a zsidókat, és egy sérelmei miatt bosszúra vágyó főember. Hámán kétszeresen is gyűlölte a zsidókat. Nemcsak a Márdokeustól elszenvedett megaláztatás miatt lobbant haragra, hanem azt olvassuk, hogy „agágita” volt, vagyis amálekita felmenőitől is örökölte a zsidók gyűlöletét (1Sám 15,33).

„Mindnyájuk lelkét arra indította Isten (Ezsd 1,5), hogy hazatérjenek Círus rendeletére. Isten továbbra is kérlelte azokat, akik önként maradtak száműzetésük földjén. Különbőféle módon lehetővé tette számukra is a hazatérést. A perzsa király rendeletére nem mozduló nagy sokaság azonban a későbbi felhívásoknak sem engedett. Még Zakariásra sem hallgattak, amikor figyelmeztette őket, hogy kesedelem nélkül meneküljenek Babilonból (Zak 2,6–7).

Ezalatt gyorsan változtak a körülmények a méd–perzsa birodalomban. Dárius Hystaspest, akinek uralkodása idején a zsidók különös jóindulatot tapasztaltak, Nagy Xerxész követte a trónon. Az ő idejében azoknak a zsidóknak, akik a menekülésre szóló üzenetet nem fogadták meg, ret-

tenetes válsággal kellett szembenézniük. Mivel nem voltak hajlandók az Isten által nyújtott menekülési lehetőséggel élni, most a pusztulás, halál fenyegette őket.

Sátán ebben az időben a birodalom egyik tekintélyes emberének, a gátlástalan agági Hámánnak a közreműködésével akarta megghiúsítani Isten szándékát. Hámán elkeseredetten gyűlölte a zsidó Márdokeust. Márdokeus nem tett neki semmi rosszat, egyszerűen csak nem volt hajlandó leborulni előtte. Hámán nem elégedett meg azzal, hogy »csak Mordokojra emeljen« kezét. Azt forralta, hogy »minden zsidót kipusztítson Ahasvérus egész birodalmából« (Eszk 3,6) (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Eszter királyné kora c. fej.)

A zsidók végül két ember bátor szövetségének köszönhetően menekültek meg a haláltól. Ez a két ember Márdokeus volt, aki tájékoztatta és figyelmeztette Esztert, valamint a királyné, aki élete kockáztatásával járt közben a nép megmentése érdekében. Ezzel párhuzamosan a gonosz erők is egyetlen ember, Hámán által tervezték véghezvinni tervüket.

Ebből a történetből a nagy küzdelem újabb jellegzetességei rajzolódnak ki. Az ember Isten nélkül egy lépést sem tud tenni, de a maga részéről sem Isten, sem az Ő seregei nem harcolnak az ember közreműködése nélkül. Viszont akár egyetlen ember hitére fegyverbe léphet az egész menny.

Ugyanakkor ez a másik oldalra vonatkozóan is igaz. Ha egy ember végérvényesen visszautasítja Istent, akkor Teremtőnk visszavonul, és az az ember automatikusan az ellenség katonájává válik.

Sátán egymagában nem tehet meg mindent, katonáit viszont bármire ráveheti. Akár akarjuk, akár nem, valamelyik oldalon részt veszünk a nagy küzdelemben. Lehetünk Isten hűséges harcosai, megmenthetjük akár egy nemzet életét, de eszközzé válhatunk emberek elpusztításában is.

5 Hogyan szenvedett támadást újra Isten terve az Ezsd-rás és Nehémiás idejében történt újjáépítés során? Minek köszönhető, hogy Isten népe végül győzelmesen került ki ebből az ütközetből?

Neh 4,7-8 ■ „Amikor meghallotta Szanballat és Tóbiás, továbbá az arábiabeliek, az ammoniták és az asdódeusok, hogy javíttatnak Jeruzsálem kőfalai, és hogy a törések betömése megkezdődött, felette nagy haragra gerjedtek. És összeesküdtek mindnyájan egyenlő akarattal, hogy eljőnnek Jeruzsálemet megostromolni és [népét] megrémíteni.”

Neh 4,12 ■ „Eljöttek hozzánk mindenfelől a zsidók, akik mellettük laktak, és nekünk tízszer is mondták: Térjetez haza!”

Neh 4,14-17 ■ „Én körültekintve fölkeltem és így szóltam az előljárókhhoz, a főemberekhez és a többi néphez: Ne féljetez tőlük! A nagy és rettenetes Úrra emlékezzetez, és harcoljatez testvéreitekézt, fiaitokézt, leányaitokézt, feleségeitekézt és házaitokézt!... De azon naptól fogva legényeim egyik része munkálkodott, a másik része pedig tartotta a dárdákat, pajzsokat, kéziveket és páncélokat, és a fejedelmek ott álltak az egész Júda háznépe mögött. A kőfalon munkálkodók közül a tehernek hordói egyik kezükkel, amely a munkát végezte, rakodtak, másik kezük pedig a fegyvert tartotta.”

.....

.....

.....

Sok tekintetben fedezhetünk fel párhuzamot a majdnem száz évvel korábbi templomalapkö-letétel eseményével. Ahogyan akkor, úgy most is támadásba lendült az ellenfél, és minden követ

megmozgatott, hogy a városfalak ne épüljenek újjá. Szanballat, Tóbiás és Gesem, a szamaritánusok fejedelmei voltak a legfőbb akadályozók, akik összeesküvést szőttek az építők ellen. De nem csak a külső ellenség jelentett veszélyt. Belülről is támadás érkezett, ráadásul több irányból. Egyes zsidó vezetők elkedvetlenedtek és Nehémiás ellen fordultak. A munkában részt nem vevő júdabeliek is akadályozni próbálták a munkát. A korábbi templomépítéssel ellentétben ezúttal viszont Nehémiást nem tudták megállítani. Ő rendületlen hittel vitte véghez tervét Isten, „rajta nyugvó jó kegyelme” szerint.

„Jeruzsálem erődítéseinek helyreállítása nem haladt akadálytalanul. Sátán az ellenségeskedés szításán és az elcsüggesztésen dolgozott. Szanballat, Tóbiás és Gesem – fő eszközei ebben a mozgalomban – gátolták az újjáépítés munkáját. Megpróbálták széthúzást támasztani a munkások között. Csúfot űztek az építők erőfeszítéseiből, azt hangoztatva, hogy vállalkozásuk képtelenség, és kudarcba fullad. »Mit csinálnak ezek a nyomorult júdeaiak?« – kiáltotta gúnyosan Szanballat. – Hát megengedik ezt nekik?... Életre kelthetik-e ezt a halom követ, amely porrá égett?« Tóbiás még lenézőbbben tette hozzá: »Bármit építsenek is, ha ráugrik egy róka, az is ledönti a kőfalakat!« ...Az a hír járta, hogy Nehémiás összeesküvést sző a perzsa uralkodó ellen, magát akarja királlyá tenni Izráelben, és hogy azok, akik neki segítenek, mind árulók... Izráel ellenségei megteltek haraggal, amikor látták, hogy milyen hasztalanul erőlködnek. Mindaddig nem mertek erőszakos eszközöket alkalmazni, mert tudták, hogy Nehémiás és társai a király utasítását hajtják végre. Attól féltek, hogy ha ténylegesen szembeszállnak vele, magukra vonják az uralkodó haragját. Most dühükben ők követték el azt a bűnt, amivel Nehémiást vádolták. Egybegyűltek tanácskozni, és »összeesküdtek mindnyájan egyenlő akarattal, hogy eljönnek Jeruzsálemet megostro-

molni«... Ugyanakkor, amikor a samaritánusok összeesküvést szőttek Nehémiás és munkája ellen, egyes zsidó vezetők, kedvüket veszítve, a vállalkozással járó nehézségek felnagyításával próbálták Nehémiást elcsüggeszteni. »Megrokkant a teherhordók ereje, pedig sok a törmelék, és mi már nem tudjuk építeni a várfalat!« Máshonnan is igyekeztek csüggeszteni. »A szomszédságban lakó júdeaiak«, akik nem vettek részt a munkában, összegyűjtötték elleneségeik állításait, és bátortalanításra, csüggesztésre, elkedvetlenítésre használták fel azokat...

A csüggesztő körülmények között Nehémiás Istenbe, biztos védelmezőjébe vetette bizalmát. És Ő, aki szolgáját segítette, támasza marad népének minden időben. Isten népe minden válságban bizalommal mondhatja: »Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?« (Rm 8,31) Sátán és eszközei bármilyen ravaszul fektetik le terveiket, Isten le tudja leplezni őket, és semmivé teheti minden tanácsukat. A hitből fakadó válasz ugyanaz, mint amit Nehémiás adott: »Istenünk harcol értünk«, mert Isten van a munkával, és senki nem gátolhatja meg. Végül sikert arat.» (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, A fal építői c. fejelet)

Talán ebből a történetből látszik leginkább a győzelem titka. Amikor nagy küzdelemről beszélünk, akkor könnyen függetleníjtjük magunkat a végső kimeneteltől, hiszen mi csak gyenge emberek vagyunk az Úr és Sátán seregeihez képest. Azt gondoljuk, ha az Úr erősebb Sátánnál, akkor győzni fog, és nehezen értjük, hogy ez gyakran miért nincs így? Azért, mert a harc kimenetele valójában az emberen múlik. Ha nincs Istennek élő hitttel rendelkező embere, akkor nem csak a nép, de Isten ügye is vereséget szenved.

Egyedül Isten és az igazság szeretete adhat nekünk erőt ahhoz, hogy a reménytelenség ellenére is kitartsunk a helyes úton. Ez az út rögzös, és sokszor tarkítják látszólagos vereségek, vesz-

teségek. A valódi győzelem helyét és idejét nem tudjuk, de hitben végül a mienk lehet. Hogy milyen nagy lesz a győzelem? Mivel Isten végtelen erőforrásokat tud mozgósítani, a győzelem nagyságának egyetlen felső határa van. Hitünk nagyságával lesz arányos.

6 Milyen szomorú fordulat követte az ezsdrási–nehémiási reformációt? Hová vezetett ez végül?

Mal 1,2 ■ „Szerettelek titeket, azt mondja az Úr, és azt mondjátok: Miben szeretnél minket?...”

Mal 1,6–10 ■ „A fiú tiszteli atyját, a szolga is az ő urát. És ha én atya vagyok, hol az én tisztességem? Ha én úr vagyok, hol az én félelmem? – azt mondja a Seregek Ura nektek, ti papok, akik utáljátok az én nevemet, és [ezt] mondjátok: Mivel utáljuk a te nevedet? Megfertőztetett kenyeret hoztok oltáromra, és azt mondjátok: Mivel fertőztetünk meg téged? Azzal, amikor azt gondoljátok, hogy az Úr asztala megvetni való. Ha vakot hoztok áldozatul, nem bűn-e? Vagy ha sántát hoztok és bénát, nem bűn-e? Vidd csak azt a te fejedelmednek: vajon kedvvel fogad-e, avagy reád tekint-e? – azt mondja a Seregek Ura. Most azért engeszteljétek meg Isten orcáját, hogy könyörüljön rajtunk. Általatos van ez, elnézheti-e ezt nektek? – azt mondja a Seregek Ura. Bárcsak valaki közületek bezárná az ajtót, hiába ne tüzelnétek az én oltáromon! Nem telik kedvem bennetek, azt mondja a Seregek Ura, az ételáldozatot sem kedvelem a ti kezetekből!”

.....

.....

.....

Malakiás könyve a babiloni fogságot követő újjáépítés végén, i. e. 400 körül zárta le az ószövetségi iratgyűjteményt. Innentől fogva nem született Istentől ihletett könyv egészen Jézus Krisztus megjelenéséig. A babiloni fenyték sok mindenkől kigyógyította a népet. Megszűnt a bálványimádás, a többnejűség, innentől kezdve komolyan vették Isten törvényét.

Sátán, miután érzékelte, hogy ezeket a csatákat elveszítette, szokásához híven taktikát váltott. Elindította őket egy egészen új irányba, a bűnnel jól megférő vakbuzgóság irányába. De ehhez előbb szükség volt egy jelentéktelennek tűnő lépésre: a megszokásra, majd később a belefásulásra. A lelkiességnek ez a meggyengülése lassan, de biztosan vezetett abba a legalizmusba (törvényeskedésbe), amely Jézus érkezésére csaknem teljesen eltávolította Istentől a nemzetet. Ebben a csatában az ellenség sajnos nagy győzelmeket szerzett.

Malakiás igéi Sátán újabb fegyverét leplezik le. Azt a képességet, ahogyan az ember figyelmét ravasz módon a mennyei dolgokról földi dolgokra tudja terelni. Ahogyan véget ért az újjáépítés, az Istennel szerzett tapasztalatok lelkesítő hatása csökkenni kezdett, ők pedig visszatértek a megszokott normális életbe. Nem vették észre, hogy eközben az Istennel való kapcsolatuk megfakult, lelkiességük kiüresedett, szertartásaik gépiesek lettek, az áldozatok fárasztották őket. Végül oda jutottak, hogy bűneiket sem ismerték fel. Első látásra talán nem gondolnánk ezt harcnak, pedig valójában ez a nagy küzdelem legkegyetlenebb része. Ki az, aki belefárad a hitbe, és ki az, aki ébren marad, őrizve az első szeretet lángját Isten és embertársai iránt?

Ez a veszély nem ismeretlen a mai adventnép számára. Malakiás könyvét az Ószövetség laodiceai üzenetének is szokták nevezni. Ennek a küzdelemnek a jelenetei nem annyira látványosak és félelmetesek, mint a korábbiak, de ugyanúgy élet és halál múlik rajtuk, ugyanúgy a hit fegyverével tudunk csak győzni benne. Ma leginkább az a veszély fenyeget minket, hogy nem jutunk teljes odaszánásra. Nem értjük meg, hogy Jézus mindent

feláldozott értünk, így nekünk is mindent oda kell adnunk Krisztusért. Sátán ma ugyanúgy nyeresre áll, mint Malakiás idejében. Sokan fognak elesni a harcban. Vajon ki lesz az, aki hitbéli elődeinkhez hasonlóan ki tud tartani a győzelemig?

„Úgy érzitek, túl nagy áldozat mindent odaadni Krisztusért? Tegyétek fel magatoknak ezt a kérdést: Mit adott értem Krisztus? Isten Fia mindent odaáldozott – életet, szeretetet, vállalta a kimondhatatlan szenvedést – azért, hogy megváltson minket. Megtehetjük-e hát mi, ekkora szeretet méltatlan tárgyai, hogy visszatartsuk tőle a szívünket? Életünk minden pillanatában kegyelmének áldásaiban részesülünk, ennél fogva nem tudjuk teljesen felfogni, hogy a tudatlanságnak és az elesettségnek milyen mélységéből mentett ki bennünket. Feltekinthetünk-e rá – akit bűneink szegeztek át – úgy, hogy elutasítjuk szeretetét és áldozatát? Zúgolódhatunk-e amiatt – a dicsőség Urának végtelen megálázódását látva –, hogy csak küzdelem és önmegtagadás árán juthatunk el az örök életre?” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Odaszánás c. fejelet.)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

Döntő csata Krisztus és Sátán között Jézus földi életében

I Milyen szemléletes jelképpel mutatja be az Írás a nagy küzdelem egyik drámai mozzanatát? Mi történt, amikor Isten Fia kiszolgáltatótan, emberi természetben Sátán földi birodalmába lépett?

Jel 12,1-5 ■ „Láttatott nagy jel az égben: egy asszony, aki a Napba volt öltözve, lábai alatt volt a Hold, és az ő fejében tizenkét csillagból korona. Terhes volt, akart szülni, és kiáltott, kínlódott a szülésben. Láttatott más jel is az égben, és íme volt egy nagy veres sárkány... Odaállt a sárkány a szülő asszony elé, hogy amikor szül, annak fiát megegye. És szült fiúmagzatot, aki vasvesszővel legeltet minden nemzetet, és ragadtatott annak fia Istenhez, az ő királyi székéhez.”

.....

.....

Jelenések könyve tömör ábrázolása arra utal, hogy Sátán felkészült volt, amikor Isten Fia tehetetlen csecsemőként, emberi természetet öltve magára a Földre jött. Jézus kijelentése szerint Sátán „emberölő volt, kezdettől fogva” (Jn 8,44), és gyilkos haraggal támadt arra, aki ellen már a mennyben fellázadt.

„E világ fejedelmeként” (Jn 14,30) mindent megpróbált, hogy Krisztust valahogyan legyőzze vagy megölje. Már születésekor veszélyben volt az élete, mert Heródes hatalomféltésből szörnyű

vérengzést hajtott végre Betlehemben. A prófécia szerint Sátán állt emögött, ő akarta már csecsemőként elpusztítani Jézust. A későbbiekben is többször tört az életére. Még honfitársai, Názáret lakói is képesek lettek volna Őt letaszítani egy szikláról (Lk 4,29). Ezenkívül minden lehetséges módon próbálta Sátán elcsüggeszteni Őt, visszatartani attól, hogy megváltó művét véghezvigye. Szüntelen ostromolta kísértéseivel. Krisztus azonban ellenállt a kísértőnek, „engedelmes volt halálig, a keresztfá haláláig” (Fil 2,8). Ezért, helyettes áldozata beteljesítése nyomán visszatérhetett oda, ahonnan Földünkre jött, Sátán pedig végleg levettetett a Földre, végleg kitaszított a mennyből.

„Amikor Jézus eljött erre a világra, Sátán ellen fordította hatalmát. Attól fogva, hogy Jézus kisedeként megszületett Betlehemben, a bitorló szüntelen azon munkálkodott, hogy elpusztítsa. Minden lehetséges módon igyekezett megakadályozni Jézus gyermekkorának, makulátlan férfikorának, szent szolgálatának és folt nélküli áldozatának a kibontakozását. Sátán azonban vereséget szenvedett. Nem tudta Jézust bűnbe vezetni. Nem tudta elcsüggeszteni, vagy eltántorítani attól a munkától, amelynek elvégzéséért a Földre jött. A pusztától egészen a Golgotáig ismételten Sátán haragjának vihara csapott le Jézusra, de minél könnyörtelebbről tépte-zúzta ez a vihar, Isten Fia annál erősebben kapaszkodott Atyja kezébe, és haladt előre a kijelölt úton.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Elvégeztetett! c. fej.)

„Sátán gyűlölte Krisztust a mennyben a magas tisztégéért, amelyet Istennél elfoglalt. Gyűlölete fokozódott, amikor ő maga levettetett a mennyből. Gyűlölte azt, aki elkötelezte magát a bűnös ember megváltására. Isten mégis megengedte, hogy Fia mint emberi gyöngeségeknek alávetett, gyámoltalan csecsemő eljöjjön e világba, amelyet Sátán magáénak igényelt. Megengedte, hogy egyszerű emberként

szembenézzon az élet veszélyeivel, amelyekkel minden ember találkozik, és hogy megvívja azt a harcot, amelyet az emberiség minden tagjának meg kell vívnia, azzal a kockázattal, hogy vagy győz, vagy elbukik és örökre elvesz. A földi apa is aggódik fiáért. Amikor kisgyermeké szemébe néz, remegve gondol az élet veszedelmeire. Oltalmazni szeretné kincsét Sátán hatalmától, távol tartani a kísértéstől és a küzdelemtől. Isten pedig odaadta egyszülött Fiát egy még ádázabb küzdelem megvívására, még félelmetesebb kockázat vállalására, hogy biztosítsa az élet útját a mi kicsinyeinknek. Ebben van a szeretet! Csodálkozzatok, egek, ámujl, ó, föld!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Születik nektek ma a megtartó c. fej.)

2 Miként érthető meg Jézus pusztai megkísértésének a jelentősége? Hogyan készült fel a messiási szolgálataira? Milyen módon akarta Őt megakadályozni ebben az ősellenség?

Mt 4,1–11 ■ „Jézus a Lélektől a pusztába vitetett, hogy megkísértessék az ördögtől. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végre megéhezett. Ekkor hozzámelve a kísértő, mondta neki: Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké! Ő pedig felelve, mondta: Meg van írva, nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik. Ekkor a szent városba vitte őt az ördög, és odahelyezte a templom tetejére. Mondta neki: Ha Isten fia vagy, vesd alá magadat, mert meg van írva: az ő angyalainak parancsolt felőled, akik kézen hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe! Mondta neki Jézus: Viszont meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet! Ismét vitte őt az ördög egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét. Mondta neki: Mindezeket neked adom,

ha leborulva imádsz engem. Ekkor mondta neki Jézus: Eredj el, Sátán, mert meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! Ekkor elhagyta őt az ördög. És íme angyalok jöttek hozzá, akik szolgáltak neki.”

.....

.....

Jézus első harminc évében is ki volt téve a kísértéseknek, a gonosz támadásainak, de mindez hatványozódott akkor, amikor megkezdte messiási küldetését. Sátán mindent megtett, hogy valamilyen módon megakadályozza a bűnbe esett emberi világ megmentését, hiszen tudta, hogy ez az ő uralmának végét jelenti. Amikor Jézus böjttel és imával készült szolgálatára a pusztában, Sátán személyesen jött, nem bízta démonaira a feladatot, hogy megghiúsítsa a megváltás művét.

Az első kísértés egyrészt azt vetette fel a fizikailag végletesen legyengült Krisztusnak – a mardosó éhség elemi erejét kihasználva –, hogy azonnal csillapíthatná éhségét, ha hallgatna rá. Nyilvánvaló, hogy nem rosszakaró ellenségként közeledett Jézushoz, hanem „világosság angyalaként”, aki csak segíteni akar, megmutatni az azonnali megoldást. Másrészt próbált kételyt ébreszteni Jézusban azt illetően, hogy valóban Isten Fia-e. „Ha Isten Fia vagy – mondta a kísértő –, ezt azonnal bebizonyíthatod a kövek kenyérré változtatásával.”

Jézus valóban, hozzánk hasonlóan, minden területen megkísértetett, de nem ugyanazon a szinten, mint mi. Neki szinte az éhhalál széléig kellett eljutnia ahhoz, hogy a test kívánságaival egyáltalán hozzáférközhessen a kísértő. Meg kell értenünk, mire utalt Jézus válasza: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten minden igéjével, ami az Ő szájából származik.” Mintha csak ezt mondta volna: inkább éhen halok, mint hogy Isten Igéjének egyetlen szavát is áthágjam, hogy Isten akarata ellen tegyek bármit is.

Amikor Sátán nemleges választ kapott, olyan dolgot tett, amivel próbálta földi hatalmát bizonyítani, azt, hogy bukott angyalfejedelemként is nagyobb az emberré lett Krisztusnál. Felvitte a templom tetejére, és mintha ezt mondta volna: „Hatalmamban vagy, azt teszek veled, amit akarok, lássuk csak, hogyan fogsz lejönni innét? Isten Fia vagy? Akkor vesd le magad a mélybe, majd Isten megőriz!” Itt már Sátán is hivatkozott arra, ami meg van írva, de hiányosan idézte az igét. Milyen alattomosan tud támadni az ellenség ilyen módon is! Mintha csak hitünk gyakorlására szólítana fel olykor, ezzel egyidejűleg elfeledtetve azt, hogy Isten csak a neki mindenben engedelmeskedő hívőket óvhatja meg. Jézus életét is megmentette több alkalommal is, amikor veszélybe került. Ez esetben azonban Jézus – átlátva a csapdát – azonnal nemet mondott, idézve az igét: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!”

A harmadik megkísértés nem a földi kincsek és hatalom birtoklásának vágya miatt volt nehéz Jézus számára. Ő azért jött, hogy drága áron, saját szenvedése árán visszaszerezze ezt az elveszett világot az ellenségtől, aki most felkínálja neki ingyen! Nem kell szenvednie, Sátán azonnal lemond róla az Ő javára, csupán annyit kér érte, hogy akár csak egyetlenegyszer is imádja őt. Ez volt Sátán vágya kezdettől fogva, akkor is, amikor még a mennyben volt: „hasonló leszek a Magasságozhoz” (Ésa 14,14). Ezen a ponton Jézus már nagyon határozottan elküldi a kísértőt, néven nevezve őt, példát adva ezzel számunkra is. Nekünk is ezt tanácsolja az ige: „Józanok legyetek, vigyázzatok, mert a ti ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán szerte jár, keresve, hogy kit nyeljen el! Akinek álljatok ellen, erősek lévén a hitben!” (1Pt 5,8–9)

„Sátán tudta, hogy vagy győz, vagy legyőzik. A küzdelem tétje túl nagy volt ahhoz, hogy a szövetséges angyalokra bízza. Személyesen akarta vezetni a harcot. A bukott angyalfejedelem latba vetette Isten Fia ellen összes energiáját. Krisztus a pokol minden fegyverének célpontjába került.

Sokan úgy tekintik ezt a Krisztus és Sátán közötti küzdelmet, mintha nem lenne ennek különösebb kihatása az ő egyéni életükre... Pedig ez a küzdelem minden emberi szívben lejátszódik. Soha nem léphet ki senki a gonosz sorairól, abból a célból, hogy Istennek szolgáljon, anélkül, hogy ne találkozna Sátán támadásaival. Krisztus ellenállt azoknak a csábításoknak, amelyek legyőzését mi olyan nehéznek találjuk. Pedig a csábítások annyival jobban vonzották Őt, amennyivel jelleme a mienk fölött áll. A világ bűneinek szörnyű súlya nehezedett rá, így állta ki az étvágy, a világ szeretete és az elbizakodottsághoz vezető feltűnési vágy próbáját. Ezek voltak az Ádámot és Évát legyőző kísértések, és ezek győznek le sokszor oly könnyen minket is...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A megkísértés c. feje.)

3 Miért fontos számunkra az a tudat, hogy Krisztus emberi természetünket magára véve, hatalmas küzdelem árán aratott győzelmet Sátán minden támadása és kísértése felett?

Zsid 2,17–18 ■ „Annakokáért mindenestől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz, hogy könyörülő legyen és hű főpap az Isten előtt való dolgokban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért. Mert amennyiben szenvedett, ő maga is megkísértetvén, segíthet azokon, akik megkísértetnek.”

Zsid 5,7–9 ■ „Aki az ő testének napjaiban könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból, és meghallgattatott az ő istenfélelméért, Ámbár Fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmességet, és tökéletességre jutva örök üdvösség szerzője lett mindazok számára, akik neki engedelmeskednek.”

Zsid 4,15 ■ „Nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem aki megkísértetett mindenekben, hozzánk hasonlóan, de bűn nélkül [azaz anélkül, hogy vétkezett volna].”

.....

.....

Ezek az igék segítenek megérteni, hogy Krisztus is csak hatalmas küzdelem árán, szüntelenül Isten segítségét kérve tudott megállni a kísértésekben földi élete során. Emberi természete erőtlenségéről tanúskodik, hogy Ő is „szenvedett, megkísértetvén”, és neki is „tanulnia kellett az engedelmességet”. Ezért tud bennünket megérteni, ezért segíthet a Sátán elleni küzdelmünkben. A bűn gyűlöletes volt számára, egyenlő a halállal, ezért küzdött imádságban ellene, és meghallgatást nyert. Mivel a miénkhez hasonló küzdelmet vívott a kísértésekkel, de győzött, nekünk is meg tudja mutatni a bűn feletti győzelem útját.

„Már az is kimondhatatlan megalázkodás lett volna, ha Isten Fia akkor veszi fel az emberi természetet, amikor Ádám még ártatlanságban élt Édenben. Ám Jézus akkor öltötte magára természetünket, amikor az emberiséget már négyezer éve gyengítette a bűn. Csakúgy, mint Ádám minden egyes gyermeke, magára vette az átöröklés törvényének következményeit. Földi őseinek történetében mutatkozik meg, melyek voltak ezek a következmények. Ilyen örökséggel jött el, hogy osztozzon fájdalmainkban és kísértésünkben, és a bűntelen élet példáját mutassa be nekünk. (Ellen G. White: *Jézus élete*, Született nektek ma a Megtartó c. fej.)

„Sokan azt állítják, lehetetlen, hogy a kísértő legyőzhette volna Krisztust. Ez nem igaz, mert akkor hogyan képviselhette volna az Üdvözítőt a bűnös embert? Nem szerezhette

volna meg azt a győzelmet sem, amely Ádámnak nem sikerült. Ha bármilyen tekintetben súlyosabb próbával kellene megküzdenünk, akkor nem tudna segíteni rajtunk. De Megváltónk emberi testet öltött, annak összes tehertételével együtt. Emberi természetet vett magára, azzal a lehetőséggel, hogy enged a kísértésnek. Semmi olyat nem kell elviselnünk, amit neki ne kellett volna elszenvednie.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A megkísértés c. fej.)

4 Milyen kifejezések utalnak arra, hogy Krisztus hit által előretekintve biztos volt Sátán vereségében és a saját győzelmében? Mit jelent számunkra az, hogy egy már legyőzött ellenséggel kell megküzdenünk?

Jn 12,27–32 ■ „Most az én lelkem visszariad, és mit mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától! De ezért az óráért jöttem e világra, Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! Szózat jött azért az égből: Meg is dicsőítettem, és újra megdicsőítem. A sokaság azért, amely ott állt és hallotta, azt mondta, hogy mennydörgött, mások mondták: Angyal szólt neki. Felelt Jézus, és mondta: Nem értem lett ez a szó, hanem tiértetek. Most van e világ kárhoztatása, most vettetik ki e világ fejedelme: és én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok.”

Lk 10,17–18 ■ „Visszatért a hetven tanítvány örömmel, és mondták: Uram, még az ördögök is engednek nekünk a te neved által! Ő pedig mondta nekik: Láttam a Sátánt, mint a villámlást lehullani az égből.”

Jn 14,30 ■ „Nem sokat beszélek már veletek, mert jön a világ fejedelme, de énbennem nincsen semmije.”

.....
 .....

Jézus földi szolgálata valóban a nagy küzdelem döntő csatája volt, ekkor vált végleg nyilvánvalóvá a mennyei világ előtt is Sátán elvetemült gonoszsága, hogy ő nemcsak „emberölő volt kezdetől fogva”, ahogyan Jézus jellemezte, hanem még Isten Fiának életére is tört. Krisztus pedig bizonyította végtelen szeretetét és kegyelmét az elbukott emberiség iránt, hiszen kész volt minden áldozatra megmentésünkért. A menny végleg megszabadult gonosz ármánykodásaitól, és bár földünkön még tovább zajlik a küzdelem, az ember számára is kitárult a győzelem kapuja. Az a tudat, hogy Krisztus már legyőzte Sátánt, és hogy Ő mindenkinek példát adott tiszta, engedelmes életével, reménységet ad a szabadulni vágyóknak.

„Amikor Jézus megaláztatásának utolsó jelenetei közeledtek, amikor a legnagyobb szomorúság nehezedett lelkére, így szólt tanítványaihoz: »Jön e világ fejedelme, de énbennem nincsen semmije.« »E világ fejedelme megítéltetett.« »Most fog kivettetni e világ fejedelme.« (Jn 14,30; 16,11; 12,31) Jézus Krisztus prófétai szemmel előre látta mindazt, ami az Ő utolsó nagy küzdelme folyamán játszódik le. Tudta, hogy amikor így kiált majd: »Elvégeztetett!«, az egész mennyet öröm járja át. Hallotta a zenét és a győzelmi kiáltásokat a mennyei udvarokban. Tudta, hogy Sátán birodalma felett megszólal a lélekharang...

Ettől kezdve Jézus Krisztus követőinek úgy kell tekinteniük Sátánra, mint legyőzött ellenségre. A kereszten értük győzött Jézus, és azt szeretné, hogy ezt a győzelmet a saját győzelmünk zálogának tekintsük. »Ímé, adok nektek hatalmat – mondta Megváltónk –, hogy a kígyókon és skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején; és semmi nem árthat nektek.« (Lk 10,19) A Szentlélek mindenható ereje védelmez minden töredelmes lelket. Krisztus senkit sem enged az ellenség karmai közé, aki bűnbánatban és hitben Őhozá folyamodik. Megkísértett és megpróbálta-

tott gyermekei mellett mindig ott áll a Megváltó. Vele nem létezik kudarc, veszteség vagy vereség, semmi sem megvalósíthatatlan vagy elérhetetlen – mindenre van erőnk Őbenne, aki megerősít minket. Amikor jönnek a kísértések és a próbák, ne várd, hogy a magad erejéből úrrá leszel minden nehézségen, hanem tekints Jézusra, a te Segítődre!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Utolsó út Galileából c. fej.)

5 Miért volt annyira gyötrelmes a küzdelem Jézus számára a Getsemáne-kertben? Mi minden terhelődött a lelkére, ami még súlyosabbá tette ezt a próbát?

Mk 14,33 ■ „Maga mellé vette Pétert, Jakabot, Jánost, és kezdett rettegni és gyötrődni.”

Mt 26,38–46 ■ „Ekkor mondta nekik: Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálig! Maradjatok itt, és virrasszatok énvelem! Egy kissé előre menve, arcra borult, könnyörgött és mondta: Atyám! ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár, mindazáltal ne úgy legyen ahogy én akarom, hanem amint te. Akkor odament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Ekkor mondta Péternek: Így nem tudtok virrasztani velem egy óráig sem!? Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek, mert bár a lélek kész, a test erőtlén.

Ismét elment másodszor is, és könnyörgöt: Atyám! ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod! Amikor visszatért, ismét alva találta őket, mert megnehezedett a szemük. Ott hagyva őket, ismét elment, harmadszor is imádkozott, ugyanazzal a beszéddel szólt. Ekkor ment tanítványaihoz, és mondta nekik: Aludjatok immár és nyugodjatok! Íme, elközelgett az óra, és az ember Fia a bűnösök kezébe adatik. Keljetek fel, menjünk! Íme elközelgett, aki engem elárul.”

Lk 22,43-44 ■ „Angyal jelent meg neki a mennyből, erősítve őt. Haláltusában volt, és buzgóságosabban imádkozott, verítéke olyan volt, mint a nagy vércseppek, melyek a földre hullnak.”

.....

.....

Az Ige szerint Jézus haláltusát vívott a Getsemáne-kertben, mielőtt még elfogták volna, vagy bármilyen külső bántalmazásban lett volna része. Arra a mély belső gyötrelmre és küzdelemre utal ez, amelyet az emberi világ összes bűnének órá terhelése okozott. Jézus iszonyodott a bűn gondolatától is, most pedig azzal kellett szembesülnie, mit jelent gonosztevéként, Istentől és emberektől megvetett módon, elhagyatva szembenézni a kárhozattal. Háromszor ismétlődő könyörgése kifejezte azt a belső küzdelmet, amely emberi természete és a mennyei Atya akaratának való engedelmesség között zajlott. Nem a fizikai szenvedések, vagy az emberek megvetésének elhordozása volt az, ami annyira nehéz volt neki, hanem a szerető Atyjától való elszakadás, ami a bűn végső következménye.

Az is nehezítette küzdelmét, hogy még a legközelebbi tanítványai is magára hagyták ebben a nehéz órában, amikor pedig szüksége lett volna támogatásra, együttérzésre. Krisztus hatalmas belső küzdelem árán hozta meg döntését: ha nincs más mód az emberiség megmentésére, akkor vállalja az áldozatot.

„Amikor Krisztus úgy érezte, megszakadt az Atyával való egysége, félt, hogy emberi természetében nem lesz képes elviselni a rá váró nagy küzdelmet a sötétség hatalmasságaival szemben. A pusztában lejátszódott megkísértésekor az emberi nemzetség sorsa forgott kockán. Akkor Krisztus volt a győztes. Most a kísértő egy végső, félelmetes küzdelemre vonult fel – erre készült Krisztus szolgálatának három éve

alatt. Minden ennek a harcnak a kimenetelétől függött. Ebben a harcban minden, de minden kockán forgott. Ha Sátán ebben a küzdelemben kudarcot szenved, akkor elveszíti minden reményességét az uralom megszerzésére. A világ országai végül is Krisztus tulajdonává lesznek, őt pedig legyőzik és kivetik. Ha viszont le tudná győzni Krisztust, akkor az egész Föld az ő birodalmává lenne, az emberi nemzetség örökre az ő hatalmába kerülne. Amikor Krisztus maga előtt látta az összeütközés lehetséges kimenetelét és annak összes következményét, lelke megtelt rettegéssel, mert tudta, hogy esetleges veresége Istentől való elválasztását jelentené. Sátán ezt sugallta az Úrnak: ha vállalja a kezeséget a bűnös világért, akkor örökre elszakad Istentől, Sátán királyságával azonosulna, így soha többé nem lehetne közösségben Istennel.

Mit nyerhet meg Krisztus ezzel az áldozattal? Mennyire reménytelennek látszott, hogy az ember kigyógyul hálátlanságából! Sátán a legnehezebb útszakaszon ezzel kísértette a Megváltót: Azok az emberek, akik olyan igénnyel léptek fel, hogy több joguk van az áldásokra, mivel felette állnak embertársaiknak, elvetettek téged. Arra törekszenek, hogy megsemmisítsenek téged, aki alapja, középpontja és pecsétje vagy az ígéreteknek, amelyeket mint kiválasztott népnek, nekik tettél. Tanítványaid egyike, aki hallgatta oktatásaidat, rendeléseidet, és egyike volt munkatársaid legkiválóbbjainak, elárult téged! Legbuzgóbb követőd megtagad! Tanítványaid elhagynak!

Krisztus egész lénye visszaborzadt még a gondolatától is mindenek. Éles tőrként szúrt szívébe az a gondolat, hogy éppen azok, akiknek a megmentéséért minden áldozatot vállalt; éppen azok, akiket olyan nagyon szeretett, közreműködnek a Sátán által tervezett és kirobbantott összeesküvésben. A küzdelem, az összeütközés szörnyű volt... Az emberek bűne súlyosan nehezedett Krisztusra, és Isten bűn miatti haragjának a tudata összetörte benne az életet... Remegve

hagyták el Jézus ajkát e szavak: »Atyám, ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod.« (Mt 26, 42) Jézus háromszor mondta el ezt az imádságot. Emberi lényé háromszor riadt vissza ettől az utolsó, minden ténykedését megkoronázó áldozattól. Lélekben még egyszer elvonult előtte a világ, az emberi nemzetség egész története. Látja, hogy a törvény megszegőinek el kell veszniük, ha magukra hagyja őket. Látja az emberek tehetetlenségét. Látja a bűn hatalmát. Az elkárhozott világ jajkiáltásai és panaszszavai a szíve mélyéig hatolnak. Látja a világ fenyegető végzetét, és meghozta döntését: Megmenti az embereket a kárhozattól, bármibe kerül is ez neki! Elfogadja vérrel való megkeresztelését, hogy általa az elkárhozásra szánt milliók örök életet nyerhessenek! Krisztus elhagyta mennyei otthonát, ahol csak tisztaság, boldogság és dicsőség honol, hogy megmentsen egy elveszett juhót, a bűn által elesetté vált világot. Nem fog eltérni küldetésétől. Megszerzi a bűnbocsánat lehetőségét a bűnben elesett emberi nemzetségnek. Imádsága most már csak azt fejezi ki, hogy alárendelte magát sorsának, hogy nem futamodik meg feladata, küldetése teljesítése elől: »Ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod.« (Mt 26,42)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

6 Mit jelentett a nagy küzdelem szempontjából Krisztus kereszthalála? Hogyan vált ezáltal véglegessé és teljesen nyilvánvalóvá Sátán veresége?

Jn 19,30 ■ „Amikor azért elvette Jézus az ecetet, mondta: **Be-
teljesedett! És lehajtvá fejét, kilehelte lelkét.**”

Zsid 2,14 ■ „Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, **ő is hasonlóképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt.**”

1Móz 3,15 ■ „Ellenségeskedést szerzek közötted és az aszszony között, a te magod és az ő magva között, ő neked fejedre tapos, te pedig annak sarkába marsz.”

Jel 5,5-6 ■ „Egy a vének közül mondta nekem: Ne sírj, íme győzött a Júda nemzetségéből való oroszlán, Dávid gyökere... Láttam a királyiszék, a négy élőlény és a vének között egy Barányt állni, mint egy megöltöt...”

.....

.....

Jézus felkiáltása a kereszten: „Beteljesedett!” – a győzelem kiáltása volt. Ő végigjárta az utat, engedelmes volt a keresztfá haláláig, áldozatával mindörökre legyőzte Sátánt, és megnyílt az út a bűnös emberek előtt is a szabadulásra, a győzelemre. Amikor úgy tűnt, Sátán diadalmaskodik, hiszen megölte Isten Fiát, éppen ezáltal szenvedett végérvényesen vereséget. Krisztus a kígyó fejére taposott önkéntes, szeretetből meghozott helyettes áldozatával.

„Jézus földi élete nem fejeződött be addig, amíg munkáját el nem végezte. Utolsó lehetével így kiáltott fel: »Beteljesedett!« (Jn 19,30) A csatát megnyerte, hatalmas karjával kivívta a győzelmet (vö. Zsolt 98,1). Győztesként tűzte ki zászlaját örökkévaló magasságokra. Nem volt-e örvendezés az angyalok között? Az egész menny ujjongott az Üdvözítő győzelmén. Sátán vereséget szenvedett, és tudta, hogy birodalma elveszett... Az angyalok és az el nem bukott világok számára nagy jelentősége volt ennek a kiáltásnak: »Beteljesedett!« Azt jelentette számukra – éppúgy, mint a mi számunkra –, hogy a megváltás nagy munkája végbement. Vélünk együtt részesednek ők is Krisztus győzelmének gyümölcseiből. Ha bűn találtatott volna Krisztusban, vagy ha a legkisebb mértékben is engedett volna Sátánnak, hogy

megmeneküljön az irtózatossá válástól, akkor Isten és az emberek ellensége diadalt ült volna. Krisztus azonban lehajtotta fejét és meghalt. Rendíthetetlenül megtartotta hitét és Isten iránti engedelmisségét. »Hallottam nagy szót az égben, amely ezt mondta: Most lett meg az üdvösség és az erő, a mi Istenünk országa és az ő Krisztusának hatalma, mert a mi atyánkfiaiak vádolója levettetett, aki vádolta őket éjjel és nappal a mi Istenünk előtt.« (Jel 12,10)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Elvégeztetett c. fejezet.)

„Ki mérheti fel egyetlen lélek értékét? Akarod tudni, hogy mennyit ér? Gondold végig a Getsemáne-kerti jelenetet, Krisztus gyötrelmét, amikor nagy vércseppeket verejtékezett! Nézd a keresztre feszített Megváltót! Halld meg kétségbeesett kiáltását: »Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?« (Mk 15,34) Nézd megsebzett fejét, átszegett oldalát, összeroncsolt lábát! Ne feledd, hogy Krisztus mindent kockára tett! Maga a menny is veszélybe került. A keresztnél, amelyen Krisztus egyetlen bűnösért is feláldozta volna életét, felmérheted egyetlen lélek értékét.

Sátán Krisztusnak csak a sarkához tudott férközni, a fejét képtelen volt megérinteni. Krisztus halálakor Sátán látta, hogy vereséget szenvedett. Látta, hogy Krisztus igaz jelleme világosan feltárult az egész menny előtt, a mennyei lények és más teremtett világok is teljesen Isten oldalára fognak állni. Látta, hogy a jövőre vonatkozó kilátásai teljesen megghiúsultak velük kapcsolatban. Krisztus emberi természetben való győzelme örökkévaló korokon át fogja hirdetni, hogy a nagy küzdelem véglegesen eldőlt.” (Ellen G. White: *Szemelvények...*, 1. köt., „Megkísértetett mindenben, hozzánk hasonlóan” c. fejezet.)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

A nagy küzdelem Krisztus egyháza történetében – I.

*Az apostoli kortól
a 16. századi reformációig*

1 Hogyan terjedt el a Krisztusról szóló örömhír az apostoli kor idején? Mi volt a titka az evangélium gyors terjedésének?

Ap csel 1,14; 2,1-46; 4,32 ■ „Mindnyájan egy szívvel-lélekkel foglalatosak voltak az imádkozásban és a könyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézus anyjával, és az ő atyjaifaival együtt... És amikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt voltak... Mindennap, egy akaratlanul kitartva a templomban... A hívők sokaságának szíve-lelke egy volt...”

Ap csel 6,7; 12,24; 19,20 ■ „Isten igéje növekedett, és sokasodott nagyon a tanítványok száma Jeruzsálemben, a papok közül is sokan követték a hitet... Isten igéje pedig növekedett és terjedt... Ekképpen az Úr igéje erősen növekedett és hatalmat vett.”

.....

.....

Egyértelmű az igék egybehangzó bizonyágtétele: az evangélium gyors terjedésének alapja az az igazi egység volt, amelyre a Szentlélek segítségével eljutottak az első keresztények. Jézus

Krisztus éppen ezért könyörgött főpapi imájában: „...mindnyájan egyek legyenek, amint te énbennem, Atyám, és én tebenned, hogy ők is egyek legyenek mibennünk: hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem.” (Jn 17,21) Ennek első beteljesedése volt, amit az apostoli korban láthatunk: egy szívvel-lélekkel, egy akarattal voltak együtt az első hívők. Az *Apostolok cselekedetei* elsősorban nem a gyülekezetek taglétszámának növekedéséről beszél, nem erre helyezi a hangsúlyt. (A kereszténységen belül időről időre előkerül a „gyülekezetnövekedési program” fogalom, mintha ez lenne a fejlődés lényege, hogy a gyülekezetek taglétszáma növekszik.) „Isten igéje növekedett” – olvashatjuk három helyen is ebben a bibliai iratban. Tehát ha a gyülekezet értékeli és megbecsüli Isten Szavát, növekedni fog az Ige megértésében, annak az eredménye lesz a gyülekezetek – akár taglétszám szerinti – növekedése.

„A kereszténység...csodálatos gyorsasággal terjedt el, a 2. század közepén már a Római Birodalom legtávolabbi tartományaiban is voltak keresztény gyülekezetek... A kereszténységnek már két évtizeddel alapítója halála után voltak hívei a Római Birodalom fővárosában, és nagy gyorsasággal terjedt el a legtávolabbi provinciákban is...” (Helmuth von Glasenapp: *Az öt világvallás*, Talentum, Bp., 1998, 232–233. o.)

„A kereszténység az első században bizonyíthatóan megjelent és elterjedt Palesztinában, Szíria tengerparti és szárazföldi városaiban, Ciprus szigetén, Kis-Ázsia tengerparti helységeiben és a kisázsiai félsziget néhány belső területén, Makedónia és Akhája több nagyobb városában (pl. Athén, Korinthus stb.), Rómában, Pompeiben, Puteoliban, Alexandriában, Karthágóban és valószínűleg Galliában is... A legóvatosabb becslések az 1. század végén tízezerre teszik a keresztények számát, de ennek valószínűleg a többszöröse volt... A 2. század második felében százezrekre tehető az egyház tagjainak létszáma, a 3. század közepén már néhány millió tagot számlált a kereszténység. A 4. század elején pedig a birodalom 60–70 millió lakosából 6–7 millió lehetett a keresztény.” (Szántó Konrád: *A katolikus egyház története*, I. köt., Ecclesia, Bp., 1983, 66., 76. o.)

2 Milyen téves tanításokkal kellett szembenéznie a kereszténységnek az első évszázadokban?

Jel 2,2–16 ■ „Tudom a cselekedeteidet, fáradozásaidat, állhatatosságodat, és hogy nem szenvedheted a gonoszokat, próbára tetted azokat, akik apostoloknak mondják magukat, de nem azok, és hazugoknak találtad őket... gyűlölöd a nikolaiták cselekedeteit, amit én is gyűlölök... Nálad is ott vannak azok, akik a nikolaiták hasonló tanítását tartják. Térj meg tehát...”

.....

.....

Jelenések könyve első nagy vázlatpróféciájában (Jel 2–3. fej.) a hét gyülekezethez intézett levél közül már az elsőben, az efézusi gyülekezetnek írt levélben találkozhatunk egy olyan jellemzővel, amely érzékelteti az apostoli kor küzdelmének mélységét: „Akik apostoloknak mondják magukat, de nem azok.” (Jel 2,2) Ha valaki apostolnak, Istentől küldött embernek vallja magát, de nem az Igével összhangban tanít, akkor a gyülekezet feladata „próbára tenni” őt, vagyis ítéletet alkotni erről, valamint elhatárolódni a téves tanítástól. János apostol egy levelében is világosan felhívja erre a keresztények figyelmét: „Ha valaki elmegy hozzátok, és nem ezt a tudományt viszi, ne fogadjátok azt be házatokba, és azt ne köszöntsétek [mint tanítót].” (2Jn 10)

A kereszténységnek megszületésétől kezdve szembe kellett néznie olyan téves tanításokkal, amelyeknek bár egy ideig többnyire ellent tudott állni, utóbb azonban mégis komoly hatást gyakoroltak rá. Ilyen volt a nikolaiták irányzata is, amelyről keveset tudunk, Jelenések könyve azonban hangsúlyosan, két helyen is említi őket. (A nikolaitákról részletesebben lásd Vankó Zsuzsa *Jézus Krisztus apokalipszise* I. kötetének leírását, a 82–84. oldalon.) Ókori írók feljegyzései alapján a gnoszticizmus

misztikus filozófiai irányzatához tartoztak, amely használta ugyan a kereszténység fogalmait, de a maga idegen szellemi tartalmával töltötte meg őket. A keresztény gnoszticizmus irányzatához tartozott például a markionizmus is, amely ellentmondásokat vélt felfedezni az Ó- és az Újszövetség között. Az irányzat meghatározó tanítója, Markion élesen szétválasztotta egymástól az Ószövetség és az Újszövetség Istenét (az Ószövetséget zord teremtetőnek, az Újszövetséget pedig kegyelmesnek írva le). Noha a keresztény egyház akkor elhatárolódott ettől a tanítástól, utóbb ez a felfogás mégis óriási hatást gyakorolt a kereszténységre.

3 Milyen nagy fordulat történt a 4. században? Miért mondhatjuk, hogy ez a fordulat máig meghatározó a kereszténységre nézve?

Jel 2,10 ■ „Semmit ne félj azoktól, amiket szenvedned kell! Íme a vádoló börtönbe fog vetni közületek [egyesekek], hogy megpróbáltassatok, és tíz napig tartó nyomorúságok lesz. Légy hű egészen a halálig, és én az élet koronáját fogom adni neked!”

Jel 2,13–14 ■ „Tudom, hol laksz, ott, ahol a Sátán trónja van... De van némi panaszom ellened, mert vannak ott nálad olyanok, akik a Bálám tanítását tartják, aki Bálákot tanította, hogy elbukni való követ vessen Izrael fiai elé, hogy egyenek a bálványáldozatokból és paráználkodjanak.”

.....

.....

A kereszténységet a kezdetektől fogva üldözték: először a zsidók, i. sz. 64-től pedig a Római Birodalom. Súlyos nehézségekkel kellett szembenézniük azoknak, akik Krisztus tanításait akarták

követni, és sokan az életüket áldozták azért, hogy hűségesek maradhassanak Megváltójukhoz. Nagy Konstantin császár (306–337) uralma alatt azonban gyökeres fordulat következett be: a Jelenések könyvében megjövendölt leghevesebb, a prófétai nap-év elv alapján tíz évig tartó üldözés lezárásaként az uralkodó 313-ban a milánói rendeletben vallási türelmet hirdetett a birodalomban, egyben pedig kárpótlást és rendszeres, bőséges anyagi támogatást biztosított a kereszténységnek. Több intézkedésével elérte, hogy kedvezményezett vallás legyen a kereszténység a birodalmon belül, majd pedig 380-ban, Theodosius császár rendelete folytán államvallássá vált.

Ezt a folyamatot jelzi előre Jelenések könyve, egy ószövetségi történetre hivatkozva (részletesen lásd 4Móz 22–24. fejj., 25,1–3., 31,16). Bálák, a moábiták királya felbérelte Bálámot, a mezopotámiai prófétát, hogyátkozza meg a Kánaán felé tartó izraeli seregeket. Isten közbeavatkozása miatt ez nem történt meg, de a fizetségért cserébe Bálám tanácsolta a moábita uralkodónak, hogy hívják meg az izraeli férfiakat erkölcstelen kultuszokkal egybekötött bálvány-istentiszteletükre. Ennek a történetnek a tanulságaival érzékelteti a Szentírás, hogy itt olyan fordulatot vett a kereszténység történelme, amely meghatározó jelentőségű. Jelenések könyve idézett igeverse szerint a próféta volt az, aki a királyt tanította, vagyis állam és egyház összefonódásának ideológiáját valójában az egyház szolgáltatta a világi hatalomnak – az anyagi támogatás ellentételezéseként.

Tanulságos, hogy a konstantini fordulat értékelése kapcsán milyen veszélyekre mutat rá egy római katolikus szerző: „Az államilag támogatott, majd a század végén államvallássá lett egyház részesült a hatalomból, és ezzel a hatalommal való visszaélésnek, az erőszak igénybevételének kísértése is állandóvá lett az egyház életében. A fordulat okozta másik veszély, hogy a császár az egyház felett korlátlanul uralkodó császár-pápa lett, aki – mint ez a bizánci egyház életében történt – bármikor beavatkozhatott és igen gyakran be is avatkozott az egyház életébe, az

egyházat az állam engedelmes kiszolgálójává akarta tenni. Negatív irányba ható tényező volt, hogy sokan igazi hit nélkül, érdekből lettek keresztényekké, mert az egyházhoz mint államilag támogatott, majd uralkodó valláshoz való tartozás társadalmi és gazdasági előnyökkel járt. A gyakran érdekből történt megtérések következtében a régebbi szigorú fegyelem meggyengült, és pogány, illetve világias szellem hatolt be az egyházba.” (Szántó Konrád: *A katolikus egyház története...*, i. m., 138. o.)

„Amikor Krisztus követőit próba és üldözés sújtotta, csak azok kívántak Krisztus tanítványai közé lépni, akik készen voltak mindent elhagyni az igazságért. Ezért, amíg az üldözés tartott, az egyház viszonylag tiszta maradt. De amikor megszűnt a harc, kevésbé odaadó hívek is csatlakoztak a gyülekezethez, és az út nyitva állt Sátán számára, hogy megvesse lábát a gyülekezetben... Amikor a keresztények hajlandók voltak a félig megtért pogányokkal szövetségre lépni, akkor olyan útra léptek, amely egyre távolabb vezetett az igazságtól. Sátán ujjongott, hogy olyan sok Krisztuskövetőt sikerült félrevezetnie. Ezután még nagyobb erővel igyekezett hatni rájuk, és azt sugallta nekik, hogy üldözzék Isten hűségeseit... Ezek a hitehagyó keresztények félik pogány társaikkal szövetkezve harcot indítottak Krisztus legfőbb tanítási ellen.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 40–41. o.; Üldözés az első századokban c. fej.)

4 Hogyan alakult a kereszténység történelme ezt követően? Mi volt a Pál apostol által megjövendölt szakadás (hitehagyás) lényege?

2Thess 2,3–4 ■ „Ne csaljon meg titeket senki semmiképen. Mert nem [jön az el addig,] mígnem bekövetkezik előbb a szakadás, és megjelenik a bűn embere, a veszedelem fia,

aki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, ami Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt mutogatván magát.”

.....

.....

Pál apostol félreérthetetlenül jövendöl egy nagy „szakadásról”, az eredeti kifejezéssel élve „hitehagyásról” (aposztázia), amely meg fogja osztani a kereszténységet. A 4. században kialakult az államhatalommal összefonódott római katolikus egyház, amely a Nyugatrómai Birodalom bukása (476) után is megtalálta a maga támaszát Klodvig, a frankok uralkodója személyében.* 756-ban megalakult az Egyházi vagy Pápai Állam, ez a mozzanat pedig végérvényessé tette, hogy a katolikus egyház egyben politikai tényező is lett. A Biblia ilyenre sehol nem biztat, sőt Jézus Krisztus pontosan ennek ellenkezőjét tanácsolja (vö. pl. „Az én országom nem e világból való” – Jn 18,37). Emellett olyan tanítások és gyakorlatok nyertek teret a világi hatalommal összefonódott egyházban, amelyek a Szentírástól idegenek. Pál apostol jövendölése tehát beteljesedett: kettévált egymástól a hatalmi kereszténység, valamint a bibliai alapelvekhez ragaszkodó kereszténység.

Kálvin János, a híres 16. századi reformátor így ír erről fő művében: „Sokak szerint gyalázkodunk és vagdalkozunk, amikor a római pápát Antikrisztusnak nevezünk. Akik így gondolják, fel sem fogják, hogy magát Pál apostolt vádolják túlkapással, mert mi az ő nyomdokán szólunk, sőt az ő saját szájával beszélünk

---

* Klodvig szerepéről, megkeresztelkedéséről és a Dániel könyve próféciája (Dn 12,11) alapján is előre jelzett 508-as dátumról lásd Buda Péter részletes tanulmányát: Az uralkodó felszentelésétől az egyházi tekintély állami kikényszerítéséig. 508 és 538. *Sola Scriptura* teológiai szakfolyóirat, 2020/2. 42–71.

így... Pál azt írja, hogy az Antikrisztus Isten templomában fog székelni. A Lélek másutt is rámutat..., hogy uralma idején sokat fog beszélni Isten ellen, és gyalázní fogja őt. Ebből arra következtethetünk, hogy ez sokkal inkább lelki, mintsem testi zsarnokság lesz, és Krisztus lelki országa ellen lázad. Egyszóval, olyan zsarnokság ez, amely sem Krisztus, sem az egyház nevét nem törli el, hanem inkább ürügyül használja Krisztust, és mint-ha álarcot öltene, úgy rejtőzik el az egyház neve mögé... Abból pedig, amit hozzátesz, hogy tudniillik az ő korában titkon kezdett munkálkodni a gonoszság, amely majd később lép nyilvánosságra, megértjük, hogy ezt a nyomorúságot nem egy ember hozta, és nem is egy ember fogja megszüntetni. Sőt miután azzal jelöli meg az Antikrisztust, hogy el akarja majd ragadni Istentől a tiszteletet, hogy azt magának tulajdonítsa, ez a legfontosabb ismertetőjegy, amit követnünk kell, amikor az Antikrisztus felől kérdezzünk..." (Kálvin János: *Institutio Christianae Religionis/A keresztény vallás rendszere*, 1559, II. köt., Kálvin Kiadó, Bp., 2014, 251. o.)

5 Milyen nehézségekkel kellett szembenézniük azoknak, akik a hatalmi kereszténységhez képest más alapelveket képviseltek?

Mt 5,10 ■ „Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.”

.....

.....

„A pápaság a világ kényura lett. Királyok és császárok hajoltak meg a római pápa rendeletei előtt. Úgy tűnt, hogy a pápa az emberek földi és örökkévaló sorsát a kezében tartja. Róma tanításait évszázadokon át embermilliók fogadták el fenntartás nélkül, szertartásait tisztelettel gyakorolták, ün-

nepeit általánosan megtartották, papságát tisztelték és bőkezűen támogatták. A római egyháznak azóta sem volt ennél nagyobb tekintélye, pompája és hatalma. De »a pápaság dele a világ éjféle volt«. A Szentírás szinte teljesen ismeretlen volt, nemcsak a nép, de a papság körében is. A régi idők farizeusaihoz hasonlóan a pápai vezetők gyűlölték a világgosságot, amely leleplezte bűneiket. Miután eltávolították Isten törvényét, az igazság normáját, korlátlan hatalmat gyakoroltak és gátlástalanul vétkeztek. Eluralkodott a csalás, a kapzsiság és a tékozlás.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A hitehagyás c. feje.)

A középkor idején, a hatalmi kereszténység uralomra jutásával párhuzamosan megjelent az eretneküldözés szervezett formája, az inkvizíció, amely hosszú évszázadokon át különböző büntetésekkel fenyegette azokat, akik a katolikus egyház tanításaihoz képest másképpen gondolkodtak. A szervezett inkvizíció kezdetei a 12. századra tehetőek (noha már 380-ban, a kereszténységet államvallássá nyilvánító rendeletben is megjelenik a más meggyőződésen lévők üldözésének kilátásba helyezése).*

6 Kik voltak azok, akik a középkor évszázadai alatt is törekedtek a biblikus alapelvek megőrzésére?

Jel 2,24–25 ■ „Nem vetek reátok más terhet, őrizzétek meg azt, ami nálatok van, míg eljövök!”

.....

.....

---

* Az inkvizíció intézményrendszeréről bővebben lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, II. BIK, Bp., 1998. Függelék, 196–281. o.

„Európa népei közül a valdensek az elsők között voltak, akik a Szentírást lefordították. A reformáció előtt jó néhány évszázaddal már anyanyelvű, kézzel írott Bibliát használtak... Akkoriban a Bibliának kevés másolata létezett, így az Ó- és Újszövetség több részét sokan kívülről megtanulták. Máté és János evangéliumát, sőt gyakran az apostoli leveleket is kívülről tudták. Néhány másolatban a teljes Biblia is birtokukban volt, többnyire azonban kisebb kivonatokat készítettek. Fáradhatatlanul másolták fejezetről fejezetre, gyakran fáklyaláng világánál, a sötét alpesi barlangokban... A valdens igehirdetőket vándor misszionáriusoknak képezték ki. Kettesével indultak munkába, ahogyan Jézus küldte ki tanítványait... Rendszerint kereskedőnek vagy házalónak adták ki magukat. A Szentírás példányait vagy egyes részeit titokban maguknál hordták, és ha alkalmuk nyílt rá, vevőik figyelmét e kéziratokra terelték. Így gyakran kelthettek érdeklődést a Szentírás iránt, és örömmel ajándékozták oda egy-egy részét azoknak, akik elfogadták.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A valdensek c. feje.)

„A valdens hittérítők buzgósága, önfeláldozó bátorsága nem ismert akadályt: télvíz idején is folyókat úsztak át, úttalan vadonokon hatoltak keresztül, magas hegyeket másztak meg éjszaka, hogy hirdessék hitüket. Csakhamar egész Nyugat-, Dél- és Közép-Európában alakultak valdens csoportok. Erkölceikben, életmódjukban magasan a kor átlagos színvonala felett álltak.” (Kulcsár Zsuzsanna: *Inkvizíció és boszorkánypörök*, Gondolat, Bp., 1968, 17. o.)

A valdensek mellett érdemes kiemelni John Wyclif (1320–1384) angol előreformátort és követőit, a lollardokat, valamint Husz János (1369–1415) cseh előreformátort és követőit, a huszitákat, akik szintén hitük alapjának tartották a Bibliát. Wyclif a teljes Bibliát is lefordította angol nyelvre.

„Az egyetemen Husz csakhamar kitűnt lankadatlan szorgalmával és gyors előmenetelével. Feddhetetlen életéért, kedves, megnyerő viselkedéséért mindenki becsülte. A katolikus egyház őszinte híve volt, és buzgón igyekezett hozzájutni azokhoz a lelki áldásokhoz, amelyeket az egyház ígért. Tanulmányai befejeztével pap lett, és egyre magasabb tisztséget kapott. Csakhamar a királyi udvarba került. Az egyetem, ahol tanulmányait végezte, professzorává, majd rektorává avatta. Néhány év alatt az ország büszkesége lett. Nevét egész Európában ismerték... Évekkel pappá szentelése után kinevezték a Betlehem-kápolna prédikátorává. E kápolna alapítója javasolta – mint nagyon fontos dolgot –, hogy a Szentírást a nép nyelvén prédikálják. Csehországban Róma tiltakozása ellenére sem álltak el teljesen ettől a gyakorlattól. A Bibliát azonban a nép nem nagyon ismerte, és a legsúlyosabb bűnöket uralkodtak minden társadalmi osztályban. Ezeket a bűnöket Husz szigorúan elítélte. Isten Igéjére hivatkozott, hogy érvényt szerezzen azoknak az elveknek – az igazság és a tisztaság elveinek –, amelyeket tanított. Egy prágai polgár, név szerint Jeromos, aki később szoros barátságot kötött Husszal, Angliából hazatérve elhozta Wyclif írásait. Az angol királyné, aki Wyclif tanításai nyomán megtért, cseh hercegnő volt. Befolyása hozzájárult ahhoz, hogy szülőföldjén Wyclif munkái sok emberhez eljutottak. Ezeket a műveket Husz érdeklődéssel olvasta. Hitte, hogy szerzőjük őszinte keresztény, és szívesen fogadta az általa javasolt reformokat. Husz tudtán kívül már rá is lépett arra az útra, amely messzire vitte Rómától.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Husz és Jeromos c. fej.)

Az e heti adomány a családi napköziket támogatja.

A nagy küzdelem Krisztus egyháza történetében – II.

*A 16. századi reformációtól
a nagy francia forradalomig, és az ébredési
mozgalmak indulásáig a 19. század elején*

I Hogyan talált rá Luther Márton a hit általi megigazulás evangéliumára? Milyen következményei lettek ennek?

Rm 1,16–17 ■ „Nem szégyellem a Krisztus evangéliumát, mert Isten hatalma az minden hívő üdvösségére, zsidónak először meg görögnek. Mert Isten igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.”

.....

.....

.....

Luther Márton (1483–1546) Ágoston-rendi szerzetes, katolikus pap és teológiai tanár volt, 1512-ben a teológia doktorává avatták, és élete végéig tanított bibliai tantárgyakat a wittenbergi egyetemen. Gondosan tanulmányozta Pál apostol Rómaiakhoz írt levelét is. Az idézett igével kapcsolatos felfedezéséről így ír: „»Igaz« és »Isten igazsága« – ezek az igék villámcsapásként hatottak lelkiismeretemre. Megborzadtam, amikor hallottam őket. Ha Isten igazságos, akkor büntetnie kell. De amint egyszer

ebben a toronyszobáckában* tépelődtem ezek fölött az igék fölött: »Az igaz ember hitből él« (Rm 1,17) és »Isten igazsága«, Isten kegyelméből ezt gondoltam: Ha nekünk mint igazaknak hitből kell élnünk, és ha Isten igazsága minden hívőnek üdvösségére van, akkor az nem lehet a mi érdemünk, hanem csak Isten irgalmassága. Mert Isten igazsága az az igazság, mellyel minket Krisztus által igazzá tesz és megvált. Így ezeket az igéket megszerettem. A Szentírás értelmét ebben a toronyban tette világossá előttem a Szentlélek.» (Virág Jenő: *Dr. Luther Márton önmagáról*, Bp., Ordass Lajos Baráti Kör, 1988, 72. o.)

Luther egyre többet forgatta a Szentírást, és ennek nyomán felfedezte a hit általi megigazulás evangéliumát. Eközben egyre jobban zavarta a katolikus egyház számos tanítása és gyakorlata, így többek között a búcsúcédulák árusítása is. A búcsúcédulákból származó bevételeket az egyház a Szent Péter-bazilika építése érdekében felvett kölcsönök törlesztésére fordította. Luther a Biblia alapján kifogásolta azt is, hogy az egyház tanítása szerint a búcsúcédulák megvásárlásával biztosítani lehet elhunyt szeretteink üdvösségét. Álláspontja szerint a pápa nem bocsáthat meg bűnöket, csakis Isten. Felismeréseit 95 pontban tette közzé Wittenbergben, 1517. október 31-én, ezzel pedig útjára indította a reformációt. Gondolatainak, tanításainak óriási hatása lett:

„Luther tanításai egész Németországban magukra vonták a gondolkodó emberek figyelmét. Prédikációiból és írásiból olyan fény áradt, amely emberek ezreit ébresztette és világosította fel. Az egyházat oly sokáig fogva tartó halott formalizmus helyét élő hit foglalta el. Az emberek egyre kevésbé bíztak a katolicizmus babonáiban. Az előítélet emelte korlátok megrendültek. Isten Igéje, amelynek mérlegén Luther minden tanítást és minden követelményt megvizs-

---

* Luther itt a wittenbergi Ágoston-rendi kolostor toronyszobájára utal.

gált, kétélű kardhoz volt hasonlatos, amely utat vág magának az emberi szívekhez. Az emberek vágytak a lelki felemelkedésre. Mindenütt olyan éhség és szomjúság támadt az igaz élet után, amire századok óta nem volt példa. Az emberek figyelme, amely oly régóta emberi rítusokra és földi közbenjárókra irányult, most bűnbánattal és hittel a megfeszített Krisztus felé fordult.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Luther elszakad Rómától c. fej.)

2 Hogyan folytatódott Isten Igéjének terjedése a 16. században?

Zsolt 119,142 ■ „A te igazságod igazság örökké, és a törvényed igaz.”

Ap csel 19,20 ■ „Az Úr igéje növekedett és hatalmat vett.”

.....

.....

A 16. században Németország mellett Svájcban is elkezdtek terjedni a reformáció alapeszméi. Ulrich Zwingli (1484–1531), aki szintén katolikus pap volt, Lutherrel szinte egy időben, az 1510-es évek végén kezdte hirdetni azokat a bibliai igazságokat, amelyeket az Ige tanulmányozása és prédikálása során felfedezett. Ahogyan Luthernek, neki is ráirányult a figyelme a hit általi megigazulásra, emellett pedig egyre inkább szembefordult a római egyház hagyományaival. Fellépett többek között az aszkézis, a szentek tisztelete, a tisztítóűz stb. ellen. A svájci reformáció másik nagy alakja, Kálvin János (1509–1564) Franciaországban született, és bár teológiát soha nem tanult (jogi egyetemet végzett), a Biblia tanulmányozása során számos igei alapelvet felismert, és fáradhatatlanul hirdette ezeket, szóban és írásban egyaránt.

„Olyan nagy volt az érdeklődés Zwingli prédikálása iránt, hogy amikor beszélt, a székesegyház zsúfolásig megtelt. Apránként ahogy el tudták hordozni – feltárta hallgatóinak az igazságot. Első alkalommal kerülte azokat a dolgokat, amelyek előítéletet kelthetnek. Megnyerni az embereket Krisztus tanításainak, meglágyítani szívüket Krisztus szeretetével és bemutatni nekik Krisztus példáját – ezt tartotta feladatának. És ha a hallgatók elfogadják az evangélium el-eit, minden bizonnal felhagynak a babonás hiedelmekkel és szokásokkal...

Kálvin majdnem harminc éven át dolgozott Genfben. Először azért, hogy a Biblia erkölcsiségéhez ragaszkodó gyülekezetet alapítson, majd pedig azért, hogy egész Európában előmozdítsa a reformációt. Népvézéri eljárásai nem voltak hibátlanok, tanításai sem voltak tévedéstől mentesek. De eszköz volt azoknak az igazságoknak a terjesztésében, amelyek az ő korában különlegesen fontosak voltak; eszköz volt a protestantizmus elveinek a katolicizmus sebesen visszatérő áradatával szembeni megőrzésében, és eszköz volt abban is, hogy a katolikus tanítások által táplált gőg és romlottság helyébe a reformált gyülekezetekben az élet egyszerűsége és tisztasága lépett.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A svájci reformátor; A francia reformáció c. feje.)

3 Milyen nehézségekkel kellett szembenézniük az Isten Igéjéhez ragaszkodó hívőknek a reformáció elindulását követően? Hol volt a legsúlyosabb a hívők üldözése, és miért?

2Kor 4,9–10 ■ „Üldöztetünk, de el nem hagyatunk, tiportatunk, de el nem veszünk. Mindenkor testünkben hordozzuk az Úr Jézus halálát, hogy a Jézus élete is látható legyen a mi testünkben.”

A római katolikus egyház a kezdeti benuátságot követően mód-
szeres és többfrontos támadást indított a reformáció ellen. Elő-
ször 1542-ben újra felállították az inkvizíciót (ennek intézménye
a Szent Officium lett, jogutódja a ma is létező Hittani Kong-
regáció), majd teológiai, diplomáciai és fegyveres úton is igye-
keztek visszahódítani elvesztett pozícióikat. Európa-szerte szá-
mos vallásháború robbant ki a 16–17. században, amelynek ered-
ményeképp a protestantizmus több országban is visszaszorult.

„Hatalmuk növelésére egy bulla látott napvilágot, amely
elrendelte az inkvizíció visszaállítását. Az általános felhábo-
rodás ellenére, amellyel a bullát fogadták, még a katolikus
országokban is, a pápai hatalmat elismerő uralkodók újra
felállították ezt a rettenetes törvényszéket, kegyetlenkedé-
seivel együtt. E kegyetlenkedéseket, amelyek szörnyűségük
miatt nem viselhették el a nappali fényt, megismételték föld
alatti titkos börtönökben. Sok országban a nemzet legjobb-
jainak ezrei, a legtisztábbak, a legnemesebbek, a legértelme-
sebbek és legműveltebbek, kegyes és buzgó lelkészek, szor-
galmas és hazaszerető polgárok, ragyogó tudósok, tehetsé-
ges művészek, ügyes kézművesek estek az inkvizíció áldozat-
taul, vagy voltak kénytelenek külföldre menekülni.

Ilyen eszközöket alkalmazott Róma, hogy kioltsa a refor-
máció világoasságát; hogy elvegye az emberektől a Bibliát;
hogy visszahozza a sötét középkor tudatlanságát és babo-
naságát. De Isten áldása és azoknak a nemes lelkű ember-
eknek a munkája nyomán, akiket Isten Luther utódaiul
támasztott, a protestantizmus nem bukott meg. Nem a
fejedelmek jóindulatának és fegyvereinek köszönhetta ere-
jét. A legkisebb országok, a legjelentéktelenebb és leggyen-

gébb nemzetek váltak bástyáivá. Ilyen volt Genf, bár az el-lenség körülvette, és el akarta pusztítani. Ilyen volt... északon, a tenger homokpadjain Hollandia, amely az akkori legnagyobb és leggazdagabb birodalom zsarnoksága ellen küzdött, ilyen volt a sivár, terméketlen Svédország, amely a reformációban sikereket ért el.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A francia reformáció c. feje.)

A 16–18. században a leghosszabb és legsúlyosabb üldözést Franciaországban szenvedték el mindazok, akik protestáns meggyő-ződésüket szerették volna követni. Ebben az országban 1562–1598 között nyolc vallásháború robbant ki, a 17. században pedig az állam a katolikus egyházzal szövetkezve elérte, hogy visszavonják a protestánsoknak részleges vallásszabadságot biztosító nantes-i türelmi rendeletet. Az 1560-as években még több mint másfél millió protestánsból (hugenottából) az 1700-as évek-re csak néhány tízezer maradt. Aki nem akart áttérni, annak el kellett hagynia az országot, vagy pedig súlyos üldöztetéssel kellett szembenéznie. Sokan az életükkel fizettek a hitükért, vagy hosszú börtönbüntetést kaptak azért, mert nem hódoltak be az államvallásnak. (Elolvásra ajánljuk Daniel Benoit *Marie Durand – A constance-i torony foglya* című könyvét, kapható a Spalding Kiadónál.)* Emlékezzünk vissza az előző tanulmányra: a frankok voltak azok, akik a Római Birodalom bukása után, először 508-ban, szövetséget kötöttek a római katolikus egyházzal – nem véletlen, hogy a protestáns hívók üldözése ezekben az évszázadokban itt volt a leghevesebb.

---

* Marie Durand-nak, a hitéért harmincnyolc esztendőn át (1720–1758) bebörtön-zött protestáns asszonynak állít emléket Daniel Benoit *Marie Durand – A constance-i torony foglya* című könyve. Sokatmondó, hogy az üldözött francia protes-tánsok a 18. században „a pusztta egyházának” nevezték magukat, utalva ezzel Jel 12,14-re: „De adatott az asszonynak két nagy sasszárny, hogy elrepüljön a sárkánykígyó elől a pusztába...”

4 Melyik földrész nyújtott segítséget az üldözötteknek, és miért volt erre szükség?

Jel 12,15–16 ■ „A sárkánykígyó vizet bocsátott a szájából az asszony után, mint egy [sebes] folyamat, hogy azzal elragadtassa. Segítségére sietett a föld az asszonynak: megnyitotta száját, és elnyelte a folyóvizet, amit a sárkánykígyó a szájából bocsátott ki utána.”

.....

.....

Jelenések könyve az asszony jelképével világosan megjövendöli, hogy a hívő egyházat súlyos üldözés fogja érni Sátán részéről, de segítséget nyújt nekik egy olyan föld, amelyen biztonságban lesznek. A vallásszabadság visszaszorítása, az üldözések és a vallásháborúk következtében Európából a 17. századtól megkezdődött a kivándorlás Amerikába, ahol lelkiismereti és vallásszabadságon alapuló politikai rendszer kiépítésére nyílt lehetőség. Az első telepese (zarándokatyák) Angliából és Hollandiából érkeztek 1620-ban. 1631-ben érkezett Amerikába Roger Williams (1603–1683), aki következetesen képviselte, hogy a szabadság mindenkinek elidegeníthetetlen joga, bármi legyen is a hitvallása. Williams eleinte anglikán pap volt, de később a puritánokhoz, az angliai radikális protestánsokhoz csatlakozott, őket pedig üldözték a szigetországban, ezért vándorolt ki az Újvilágba.

„Williams volt az első az újkori kereszténységben, aki a vallásszabadság tantételére és a törvény előtti nézetegyenlőségre épített polgári kormányzatot alapított. Azt mondta, a magisztrátusok [hatóságok] kötelessége a bűn megfékezése, nem pedig a lelkiismeret irányítása. »A nép vagy a magisztrátusok meghatározhatják – mondta –, mivel tartozik az ember az embernek, de amikor megkísérlik az embernek Isten

iránti kötelességét előírni, túllépik hatáskörüket, és megszűnik a biztonság. Mert világos, hogy ha a magisztrátus kezében van a hatalom, ma egyféle hitrendszert ír elő, holnap pedig másikat, amint azt Angliában a különböző királyok és királynők, vagy a római egyház pápai és zsinatai tették. A vallás így egy hatalmas káosszá válna.«... Roger Williams kolóniájában az volt az alapelv, hogy mindenkinek joga van Istent saját lelkiismeretének világossága szerint imádni. Kicsiny állama, Rhode Island az elnyomottak menedéke lett, s addig fejlődött és virágzott, míg alapelve, a polgári és vallásszabadság az Egyesült Államok sarokpillérévé vált.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, A zarándokatyák c. feje.*)

5 Milyen változást hozott a kereszténység történetében a nagy francia forradalom?

Jel 11,3–11 ■ „Adom az én két tanúbizonyosságomnak, hogy gyászruhába öltözve prófétáljanak ezerkétszázhatvan napig... Amikor elvégzik tanúságtételüket, egy mélységből feljövő fenevad háborút indít ellenük, legyőzi és megöli őket. Holttesteik fekszenek ama nagy város utcáin, amely lelki értelemben Sodomának és Egyiptomnak nevezetik, ahol az ő Uruk is megfeszítettett. A népek és népcsoportok, nyelvek és nemzetek közül valók nézik a holttestüket három és fél napig, és nem engedik sírba tenni. A föld lakosai örülnek rajtuk, örömmámorban úsznak, ajándékokat küldenek egymásnak, mert ez a két próféta gyötörte a föld lakosait. Három és fél nap múlva azonban Isten az élet leheletét adta beléjük, és lábukra álltak.”

.....

.....

Jelenések könyve 11. fejezete utal egy olyan időszakra, amely hétszer szerepel a Bibliában (Dániel könyvében kétszer, Jelenések könyvében ötször). Az ezerkétszázhatvan nap, a prófétai nap-év elv szerint ezerkétszázhatvan év 538–1798-ig tartott. Ebben az időben Isten két tanúbizonysága – az Ó- és az Újszövetség – „gyászruhába öltözve profétált”, vagyis a nagy tömegek számára igen sokáig nem volt elérhető Isten Beszéde. Döntő változást ebben csak a 19. század hozott, amikor a bibliatársulatok megalakulásával a Szentírás tömeges méretekben hozzáférhetővé vált.

Az idézett igeszakasz jelképesen, „lelki értelemben” beszél egy nagy várossról, ahol az erkölcsök különösen elfajzottak, valamint Egyiptom említésével céloz a kivonulásra is, ahol a fáraó szíve különös mértékben megkeményedett (2Móz 5,2). Ezenkívül pedig a keresztre feszítés mozzanatával utal arra is, hogy ebben a városban különösen sokat kellett szenvednie a hívő keresztényeknek (lásd pl. az 1572-es ún. Szent Bertalan-éji vértanúságot, ahol egyetlen éjszaka leforgása alatt mintegy tízezer protestáns gyilkoltak meg). Az igeszakasz emellett rámutat egy három és fél napos – a prófétai nap-év elv szerint három és fél éves – időszakra is, amikor ebben a városban még jobban megtapasztalták Isten szavát.

Az 1789-ben kezdődött nagy francia forradalom idején, rövid idő leforgása alatt számos egyházellenes intézkedést hoztak: elkobozták például az egyház vagyonát, a papoknak pedig fel kellett esküdniük a világi alkotmányra. 1793-tól megszüntették a keresztény időszámítást, eltörölték az összes vallási ünnepet, hivatalosan is betiltották a keresztény vallást, és olyan esemény is megtörtént, hogy a Bibliát szamar farkára kötve hurcolták végig Párizs utcáin. Úgy tűnt, a démoni eredetű, „mélységből feljövő fenevad”, az ateizmus végső diadalt arat a kereszténységben. Döbbenetes – de egyáltalán nem véletlen –, hogy mindez éppen Franciaországban történt meg, hiszen ez volt az az állam, amelyet „az egyház legidősebb leányának” neveztek, tekintettel

arra, hogy elsőként kötött szövetséget a római egyházzal. A próféciában megjelölt 3,5 év eltelte után, 1797-ben érvénytelenítették az összes vallásellenes rendeletet. A következő évben, 1798-ban azonban fogságba ejtették és Franciaországba hurcolták a pápát, VI. Piuszt – ez a mozzanat jelezte, hogy a középkori pápaság hatalma véget ért. A forradalom kétarcúságát mutatja, hogy bár számos olyan intézkedést hoztak, amely nemcsak a katolicizmus, hanem általában véve a kereszténység ellen irányult, a szabadságjogok, így például a vallás- és lelkiismereti szabadság eszméje mégis ezt követően terjedt el Európa-szerte.

6 Mi jellemezte a 18. század második harmadától elinduló ébredési mozgalmakat? Hogyan szolgálták ezek az evangélium ügyének terjedését?

Jel 3,8 ■ „Tudom, hogy kevés erőd van, mégis megtartottad az én Igémet, és nem tagadtad meg nevemet.”

.....

.....

.....

Számos olyan ébredési mozgalomról és keresztény igehirdetőről tudunk, akik ebben az időszakban ráirányították a figyelmet a Biblia addig elfelejtett vagy feltáratlan tanításaira, így többek között például a történelmi próféciákra is. Meghatározó jelentőségű volt például Angliában a methodista ébredés (vezéralakjai John és Charles Wesley, George Whitefield), Amerikában Jonathan Edwards munkássága, rajtuk kívül pedig Manuel Lacunza, Henry Drummond, Edward Irving és Joseph Wolff fejtett ki figyelemre méltó tevékenységet. Ezekben a Biblia-kutatókban közös volt az, hogy előtérbe helyezték az Ige

iránti tiszteletet, és egyre erősödő mértékben kezdett megjeleni tanításukban Jézus Krisztus közeli visszajövetelének a reménysége.

„Az igazság ellensége mindent elkövetett, hogy akadályozza a mű építését, amelyet az Úr építőmestereire bízott. Isten azonban „nem hagyta magát tanúbizonyság nélkül” (Ap csel 14,17). Munkásokat ébresztett fel, akik eredményesen védelmezték a hitet, »mely egykor a szenteknek adott«. A történelem lapjain feljegyezték e férfiak bátorságát és hősiességét. Miként az apostolok, úgy közülük is sokan elestek őrhelyükön, de a templom építése állandóan haladt tovább. Az építőket megölhették, de a munka ment előre. A valdensek, Wyclif, Husz és Jeromos, Luther Márton és Zwingli, Cranmer, Latimer és Knox, a hugenották, John és Charles Wesley, valamint a többiek serege, olyan anyagot gyűjtöttek az alapra, amely kitart mindörökké. A későbbi évszázadok alatt viszont mindazok hozzájárultak a mű felépítéséhez, akik nemeslelkűen közreműködve terjesztették Isten Igéjét a civilizált világon és a pogány országokban is. Munkálkodásukkal utat nyitottak az utolsó nagy üzenet hirdetésének.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A diadalmas egyház c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola

működési költségeihez.

A nagy küzdelem a végidőben – I.

A Miller-mozgalomtól a vajúdási fájdalmak kezdetéig, és a jelképes Babilon hatalomra jutásáig

1 Hogyan határozza meg a Szentírás az ún. végidő – az emberi történelem Krisztus visszajövele előtti szakasza – kezdetét?

Dn 12,6–7 ■ „Mikor lesz végük e csudadolgoknak? Hallottam a gyolcsba öltözött férfiút..., hogy felemelte jobb kezét és bal kezét az ég felé, és megesküdött az örökké Élőre, hogy egy évig, két évig és fél évig, mikor befejezik a szent nép erejének rontását, mindezek elvégeztetnek.”

Dn 8,14–26 ■ „Kétezer-háromszáz estig és reggelig, azután megigazítottatik [megtisztítottatik] a szenthely... Értsd meg, ember fia, mert az utolsó időre szól ez a látomás!... Mert a végső időre szól... Az estéről és reggelről való látomás, amely megmondattott, igazság, te azonban pecsételd be a látomást, mert sok napra való!”

Mt 24,15 ■ „Aki olvassa, értse meg!”

.....
.....

Olyan nagy jelentőségű ez az időszak a nagy küzdelemben, hogy a kezdetét időileg is meghatározzák egyes prófétai kijelentések. A vége viszont – Jézus dicsőséges visszajövele és hatalomátvétele – nyitva hagyott.

Az időmeghatározások egyike az 1260 éves prófécia, ami a középkori egyház sok évszázados teljhatalmának a megtörését jelzi. Hétszer is kijelentést ad a Szentírás erről az időszakról, amikor Sántán – az erőszak eszközével – győzedelmeskedni látszott Krisztus egyháza felett (Dn 7,25; 12,7; Jel 11,2–3; 12,6.14; 13,5). Háromféle formában* történik ez: esztendőben, hónapban és napban is megadja ezt az időtartamot a prófécia. (Mint minden prófétikus időmeghatározást, ezeket is az ún. prófétai nap/év elv szerint kell értelmezni: Ezék 4,6.) Látványos esemény zárta le ezt az időszakot: a pápai állam megszüntetése és a pápa fogságba vitele a forradalmi Francia Köztársaság által 1798-ban. (A prófétikus időszak kezdetének és végének azonosításával kapcsolatban lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, 3. köt., 6. függelék, 228–242. o.)

A Dn 8,14-ből idézett időmeghatározás nem a földi eseményre vonatkozik, hanem a mennyei szentély megigazításának vagy megtisztításának a kezdetét jelöli meg. (A prófétikus kijelentéshez fűzött magyarázat szerint a *végző időre* szól ez a látomás. Ekkor már nem lehet szó az ószövetségi, földi szentélyről, hiszen annak érvénye megszűnt Jézus halálakor, utána le is romboltatott, továbbá soha nem fog helyreállítani a prófécia szerint: Mt 27,50–51; Dn 9,26.) A 2300 esztendő – a leghosszabb időtávot felölelő időmeghatározás a Szentírásban – 1844-ben járt le. (E prófétikus időszak kezdetének meghatározásával és a végét jelző eseménnyel kapcsolatban lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, i. m., 76–104. o., és a hozzá kapcsolódó 1–2. és 4–5. függelék.)

E tanulmány keretében nem térhetünk ki arra, hogy egy harmadik időmeghatározás is található a Szentírásban a végidő korszakának kezdetét illetően. Ez egy másik középkori, vallási háttérű birodalom teljhatalmának a lejártát adja meg. Nevezetesen az iszlám, ottomán-török birodalomét, amely elnyelte a Keletrómai

---

* E háromféle forma összehasonlítása teszi nyilvánvalóvá, hogy a prófétikus időmeghatározások kerek 360 napos évvel és 30 napos hónapokkal számolnak.

Birodalmat, vagyis a bizánci császárságot, és évszázadokon át fenyegette Európát is. Ez a különleges – napra is pontosított – meghatározás 1840. augusztus 11-én járt le. (Kezdő és záró időpontjával, illetve az ezekhez kapcsolódó eseményekkel kapcsolatban lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, i. m., 59–67. o.)

A végidő korszakában meg kellett szólalnia a Jézus közeli adventjét, dicsőséges második eljövételét hirdető, megtérésre hívó üzenetnek szerte a világon. Ennek érdekében szabott határt Isten a két nagy középkori vallási hatalom teljhatalmának. Szabadabb lett a világ, kedvezőbbek lettek a külső körülmények ahhoz, hogy Isten utolsó kegyelmi üzenete eljusson a Föld lakosaihoz.

2 Miért olyan fontos ez a korszak a megváltás terve szempontjából? Mi minden történik ebben az időben?

Jel 10,5–7 ■ „Az angyal, akit láttam állni a tengeren és a földön, felemelte kezét az égre. Megesküdött arra, aki örökkön-örökké él, aki teremtette az eget és a benne valókat, a földet és a benne valókat, a tengert és a benne valókat, hogy [meghatározott] idő többé nem lesz, hanem a hetedik angyal szavának napjaiban, amikor az kürtölni fog, elvégeztetik [célba érkezik, befejeződik] Isten titka, amint megmondta szolgálóinak, a prófétáknak.”

Vö. 11,15–19 ■ „A hetedik angyal is kürtölt, és nagy szózatok lettek a mennyben, amelyek ezt mondják: E világ országai a mi Urunkéi és az ő Krisztusáéi lettek, aki örökkön-örökké uralkodik. És a huszonnégy Vén arcra esve imádta Istent, ezt mondván: Hálát adunk neked, Uram, mindenható Isten, aki vagy, aki voltál és aki eljövendő vagy, mert a te nagy hatalmadat kezdedhez vetted, és a te országlásodat elkezdted. Megharagudtak a pogányok, eljött a te haragod, és a halottak ideje, hogy megítéltesenek, hogy jutalmat adj a te szolgálóidnak, a prófétáknak és a szentek-

nek, és akik a te nevedet félik, kicsinyeknek és nagyoknak, és elpusztítsd azokat, akik a földet pusztítják. [Ekkor] megnyilatkozott Isten temploma a mennyben, meglátott szövetségének ládája az ő templomában, villámlások, szózatok és mennydörgések hallatszottak, földindulás lett és nagy jégeső.”

.....

.....

Az erős angyalt (10,1), akinek az ünnepélyes esküjét János közli, felhő vette körül, feje felett pedig szivárvány volt, ami arra utal, hogy valójában isteni lény volt. Ezenkívül megjelenése hasonlít a mennyei dicsőségében megjelent Krisztushoz, ahogyan János apostol látta őt Pátmosz szigetén kapott látomásában (Jel 10,1 vö. Jel 1,12–16). (A könyvecske azonosítására vonatkozóan, amely felett Krisztus esküje elhangzott, lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, i. m., 96–98. o.) Az „Isten titka” vagy „Jézus Krisztus titka” kifejezés a megváltás tervét jelöli az Újszövetségben (lásd pl. Rm 16,25; Kol 2,2–3). A Károlyi-fordítású Bibliánkban úgy szól a 7. vers, hogy a 7. angyal kürtölése idején „elvégeztetik Isten titka”. Az eredeti szövegben ugyanaz a szó szerepel itt, mint Jn 19,30-ban, amely megörökíti Jézus felkiáltását a kereszten: „Elvégeztetett!” A szóban forgó igének ez az elsődleges jelentése: „célba érkezik, beteljesedi, befejeződik, lezárul”. Jézus kereszten hallatott kiáltását is helyesebb így fordítani: „Beteljesedett!”

Ez volt az eskü tartalma: Nem lesz többé megszabott idő, már csak a hetedik angyal kürtölésének napjai vannak hátra, melynek nyomán lezárul, célba érkezik Isten megváltási terve. Igen nagy jelentőségű ez a bejelentés, hogy a Dániel könyvében foglalt 2300 éves prófécia lejártát követően a megváltási terv záró szakasza kezdődik! Örvendetes hír ez, hogy Istennél elvégzett dolog: hamarosan véget vet a bűn uralmának, és beteljesíti megígért végső, diadalmas és teljes szabadítását.

Jel 11,15–19 felsorolja, mi minden történik a 7. kürtszó idején:

- A népek „haragra gerjedése”,
- Isten „haragjának” válasza,
- a „halottak megítélése”, „Isten szolgáinak megjutalmazása”,
- „a Föld pusztítóinak elpusztítása”.

Vizsgáljuk meg, mit jelentenek ezek egyenként! (Lásd Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, i. m., 148–155. o.)

3 Milyen mozgalom indult el a végidő kezdetét jelző utolsó prófétikus időpont elérésekor azonnal? Milyen ószövetségi előkép ünnep beteljesedésének felelt meg a mozgalom? Milyen megbízatást kapott e mozgalom hívó maradéka az ún. nagy csalódás után? Miért „indít háborút” az ősellenség ez ellen a „maradék” ellen?

Jel 10,8–10 ■ „A szózat, amelyet hallottam az égből, ismét szólt nekem: Menj el, és vedd el a nyitott könyvecskét, mely a tengeren és a földön álló angyal kezében van! Oda mentem azért az angyalhoz, mondtam neki: Add nekem a könyvecskét! Mondta nekem: Vedd el, edd meg, megkeseríti gyomrod, de a szádban édes lesz, mint a méz. Elvettem azért a könyvecskét az angyal kezéből, megettem azt, és íme a számban olyan édes volt, mint a méz, de mikor megettem, megkeseredett a gyomrom.”

Jel 10,11 ■ „Mondta nekem: Ismét prófétálnod kell sok nép, nemzet, nyelv és király előtt!”

Vö. 12,17 ■ „Megharagudott azért a sárkány az asszonyra, és elment, hogy háborút indítson az ő magvának maradéka ellen, azok ellen, akik megőrzik Isten parancsolatait, és akiknél a Jézus Krisztus bizonyágtétele van.”

Az ószövetségi ünnepkörben a nagy engesztelési nap jelképezte a végső egyetemes ítéletet és a Megváltó dicsőséges szabadító eljövételét.* A 7. hónap 10-e volt ennek az ünnepnek a kijelölt időpontja (3Móz 23,26–29.32), és ezt előzte meg az ún. kürtzengés ünnepe a 7. hónap 1-jén (3Móz 23,24). A kürtzengés előképének be kellett teljesednie a mennyei szentély nagy engesztelési napja előtt: még a végső egyetemes ítélet kezdete, azaz 1844 előtt fel kellett hangzania „a kürtzengésnek”: „Eljött Isten ítéletének órája!” (Jel 14,7), Krisztus dicsőséges eljövedele a küszöbön!

„William Millernek és munkatársainak Amerikában kellett az intő üzenetet hirdetniük. Ez az ország lett a nagy adventmozgalom központja. Keresztelő Jánoshoz, Krisztus előfutarához hasonlóan a fa gyökerére helyezték a fejszét a prédikátorok, mindenkit arra buzdítottak, hogy teremjenek megtéréshez illő gyümölcsöt... Az üzenet, ahol csak felhangzott, megérintette az emberek szívét... Minden rendű és rangú ember tódult az adventhívók istentiszteleire... saját fülükkel akarták hallani a második adventről szóló tanítást... Az Úr féken tartotta az ellenkezés szellemét... Ezen az összejövedeleken érezhető volt a szent angyalok jelenléte... Amikor újra és újra felhangzottak Krisztus közeli eljövételének a bizonyítékai, roppant tömegek hallgatták lélegzet-visszafojtva...” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A nagy vallási ébredés c. fej.)

Jól érthető mondanivalót közvetít az Isten beszédét tartalmazó könyvecske megevése: azok a keresztények, akiknek a végidő korszakának küszöbén megnyílik Dániel könyve, először nagy

---

* Figyelemre méltó, hogy a zsidók milyen értelmezést kapcsolnak ehhez az ünnephez mind a mai napig: „Ez a nap, amikor az élet és halál könyve nyitva van Isten előtt, és ítélete megpecsételésének félelme hatja át a gyarló halandót.” (Jólesz Károly: *Zsidó hitéleti kislexikon*, Bp., 1987, 92. o.)

örömet, örömteljes várakozást élnek át, de csak egy „megkeseredés” nyomán fogják megérteni igazán annak üzenetét.* A Miller-mozgalom, a 19. századi, nagy észak-amerikai adventébredés hívei pontosan olyan tapasztalatot éltek át, mint amit Jelenések 10,9–10 oly szemléletesen ábrázol. Azt is érzékelteti e prófécia, hogy Isten akaratából ment át a mozgalom egy keserű csalódáson. Nem részvétlenül szemlélte Isten e hívők megrázó csalódását, a súlyos lelki aggodalmat, ami emésztette őket ezt követően. Vajon mit rontottak el, miben tévedtek, őszinte hitük és tiszta szándékaik ellenére?

„A csalódás... javukat szolgálta. Próbára tette azokat, akik állításuk szerint elfogadták az intő üzenetet. Megtagadják-e elhamarkodottan a csalódás miatt tapasztalataikat, eldobják-e Isten szavába vetett bizalmukat? Vagy imában és alázattal igyekeznek megtalálni, hogy hol értették félre a próféciát?... E hívők előtt... a próba idején sötétnek és értelmetlennek tűnő dolgok később világossá váltak.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, A sötétségen átsugárzó fény* c. feje.)

Azért engedte át Isten őket e nehéz tapasztalaton, hogy még mélyebb Biblia-kutatásra és még buzgóbb könyörgésre készítse őket, mivel tervei voltak velük. Erről szól a 11. vers: „Ismét prófétálnod kell neked sok nép, nemzet és király előtt.” Isten szemében nem voltak hitelvesztett nép, hiszen a prófétálás a legmagasabb rendű megbízatás. Csalódásuk oka az volt, hogy évszázadok óta elfelejtődött a Biblia tanítása az ószövetségi áldozati rendszer előkép voltáról, a mennyei szentélyről, az ott folyó,

---

* A bibliai időkben nem lapokból összefűzött könyvek voltak, hanem pergamentercsekre írtak. A könyvecske megevésénél tehát összegyűrt pergamentercsercse megevésére kell gondolnunk. E képies ábrázolás megértéséhez lásd Ezék 3,1–4-et.

őszövetségi előképnek megfelelő papi és főpapi szolgálatról. Ezért nem értették helyesen, mi történik a 2300 év lejártakor. Isten azonban a tévedésüket is jóra fordította. Mivel azt hitték, Krisztus fog megjelenni e prófétikus időszak végén, nagy buzgalommal ráztak fel mindenkit, és hatalmas erőfeszítéseket tettek, hogy mindenkéhez eljusson a dicsőséges advent híre. Ezáltal beteljesítették a végső ítélet kezdete előtti „kürtzengés” előképét.

A Miller-mozgalomnak a Szentírást tovább kutató maradékából lett a hetednapot ünneplő adventista mozgalom. A csalódás után értették meg, hogy most kezdődik még csak igazán annak a nagy feladatnak a teljesítése, hogy felkészítsék a világot Jézus eljövételére, Jel 14,6–12 üzentének a hirdetésével. Erre a maradék népre – amelynek a fő jellemzőit Jel 12,17 megadja – haragszik meg Sátán, részéről érthető okból. Ha eltéríthetné őket megbízatásuktól, vagy üldözést támasztva ellenük, megsemmisíthetné őket, akkor osztatlanul a világ ura lenne. Nem hallatszana olyan igehirdetés, amely ne leplezné csalásait, az embereket megtérésre hívná és felkészítené őket Jézus dicsőséges eljövételére.

4 Mi jelzi az utolsó szakasz kezdetét a végidő korszakán belül? Milyen lelkiállapotban találja a „maradékot” ennek a válságos időszaknak a beköszöntése? Hogyan szólt Jézus arról, hogy a hívők egy része a Szentlélek késztetésére mégis felismeri majd az idők jeleit, és „a vőlegény érkezése előtt” teljes fényre kapcsolják a „lámpásukat”?

Mt 24,6–8 ■ „Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről, meglássátok, hogy meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük, de még ez nem itt a vég. Mert nemzet támad nemzet ellen, ország ország ellen, és lesznek éhségek, járványok, földindulások mindenfelé. Mindez pedig a vajúdási fájdalmak kezdete.”

Jel 3,14–17 ■ „A laodiceabeli gyülekezet angyalának írd meg: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz Tanúbizonyosság, Isten teremtésének fejedelme: Tudom a te dolgaidat, hogy te sem hideg nem vagy, sem forró, bárcsak hideg volnál vagy forró. Így, mivel langyos vagy, sem hideg, sem forró, ki foglak vetni téged az én számból. Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, semmire nincs szükségem, és nem tudod, hogy te vagy a szánandó, beteg, szegény, vak és mezítelen.”

Mt 25,5–7 ■ „Késvén pedig a vőlegény, mindannyian elszunynyadtak és aludtak... Éjfélkor azonban kiáltás hangzott: Ímhol jön a vőlegény, jöjjetek elébe!... Ekkor felébredtek mindazok, és [az okos szűzek] elkészítették [teljes fényre kapcsolták] lámpásukat.”

„Sátán gyönyörködik a háborúban, mert a háborúval felkelti a lélek legádázabb indulatait... Szembeállítja a nemzeteket, mert a háborúval el tudja vonni figyelmüket arról a munkáról, amely felkészíti az embert az ítélet napjára, az Istennel való találkozásra... Sátán az elemeket is felhasználja, hogy lelkeket gyűjtsön csűrébe..., az általa okozott betegségek és csapások nyomán népes városok válnak kihalt romhalmazzá... A mindenütt előforduló tengeri és szárazföldi balesetekben, szerencsétlenségekben, tűzvészekben, vad tornádókban, félelmetes jégverésekben, viharokban, árvizekben, ciklonokban, szökőárakban és földrengésekben Sátán keze van. Elsőpri a termést, aminek következménye éhínség és nyomor. Halálos fertőt lehel a levegőbe, és emberek ezreit viszi el a ragály. E jelenségek egyre sűrűsödnek és súlyosbodnak. Pusztul mind ember, mind állat.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 524–525. o.; *A közelgő válság* c. fej.)

Sátánnak Isten műve elleni ármánykodása komoly eredményt ér el. E kritikus idő kezdetekor az utolsó kegyelmi üzenet hirdetésével megbízott nép langyos és alszik! Egy részük mégis fogékony lesz a Szentlélek késztetéseire, „éjféli kiáltásként” hallja meg azt, és elkészítik lámpásukat, hogy betöltsék a rájuk bízott küldetést.

„Háborút, vérontást, nyomort, nélkülözést, éhínséget és járványokat láttam. Amikor ezek vették körül Isten népét, kezdtek összetartani, és félretették apró nézeteltéréseiket. Nem méltóságuk uralta már őket, hanem mély alázat. A szenvedés, a zavar és a nélkülözés visszahelyezték az értelmet a trónjára. A szenvedélyes és ésszerűtlen emberek kijózanodtak, megfontoltan és bölcsen cselekedtek.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 1. köt., 254. o.)

5 Hogyan szól Isten üzenete, és hogyan szól a hamis prófétái üzenet ebben az időben? Milyen jelképes névvel jelöli meg a prófécia azt a hatalmat, amely hamis prófétái üzenetével elhitei a népeket?

Jel 14,7 ■ „Féljétek az Istent, és neki adjatok dicsőséget, mert eljött az ő ítéletének órája! Imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait!”

1Thess 5,3 ■ „Amikor ezt mondják: Békesség és biztonság, akkor hirtelen veszedelem jön rájuk, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra, és semmiképpen meg nem menekednek.”

Jer 23,17–20 ■ „Szüntelen ezt mondják azoknak, akik megvetnek engem: Azt mondta az Úr, békességetek lesz nektek és mindenkinek, aki szívének keménysége szerint jár. Ezt mondták: Nem jön tirátok veszedelem! Mert ki állt az Úr tanácsában, és ki látta és hallotta az ő igéjét? Ki

figyelt az ő igéjére, és hallotta meg azt? Íme, az Úr szélvé-
sze nagy haraggal kitör, és a hitetlenek fejére forgószél
zúdul. Nem szünik meg az Úr haragja, míg meg nem való-
sítja, míg be nem teljesíti szíve gondolatait. Az utolsó
napokban értitek meg e dolog értelmét.”

Jel 18,21-23 ■ „...Nagy sebességgel vettetik el Babilon, ama
nagy város... Mert a te bűvöléseidről [varázsgyógyszereitől]
eltévelyedtek mind a népek...”

.....

.....

.....

A helyzet hasonlítani fog ahhoz, ami Jeremiás napjaiban tör-
tént: merőben másképp értelmezte az adott helyzetet az igaz
prófétai üzenet és a hamis próféták üzenete. A prófécia a végidő
jelképes Babilonjáról mondja, hogy „varázsgyógyszert” kínál a
világ súlyos bajaira, és eltévelyít vele minden népet. Az Úr üze-
netét hirdető hívő népnek ezzel szemben kell bátran képviselnie
az élő Isten üzenetét.

„Az igazság és a tévelygés közötti utolsó nagy összecea-
pás csupán az Isten törvénye körüli hosszú küzdelem végső
csatája. Mi most kapcsolódunk bele ebbe a harcba, az
emberi törvények és az Örökkévaló rendelkezései, a Biblia
vallása és a mesék, hagyományok vallása közötti küzdelem-
be... A Bibliához mindenki hozzáférhet, de kevesen fogad-
ják el igazán életük útmutatójának... Az állítólagos keresz-
ténység nagy hányada részben vagy teljesen elveti azt, amit
az ihletett írók a teremtés nagy tényéről, az ember terem-
téséről, a megváltásról és Isten törvényének örök érvényé-
ről mondanak... Emberek ezrei, akik kérkednek bölcses-
ségükkel és függetlenségükkel, a gyengeség tanújelének

tartják a Bibliába vetett feltétlen hitet, viszont a Szentírás bírálását, legfontosabb igazságainak elspiritualizálást és elsőkélyesítését a nagy tehetség és műveltség bizonyítékának vélik... A bálványimádás ma éppúgy létezik a keresztény világban, amint az Illés korabeli ősi Izraelben, csak más formában... Most, hogy Sátán már nem tarthatja a Szentírás elrejtésével uralma alatt a világot, más eszközhöz nyúl, hogy célját elérje. A Bibliába vetett hit romba döntése éppúgy Sátán célját szolgálja, mint magának a Bibliának a megsemmisítése... Most is, mint az előbbi korokban, felhasználja az egyházat szándékai előmozdítására.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 518–522. o.; *A közelgő küzdelem* c. fejelet.)

6 Milyen hatalomra és befolyásra tesz szert a végidő jelképes Babilonja? Ez megfélemlítse-e Isten népét? Milyen prófétikus kép által ad Isten bátorítást a népének?

Jel 17,1–15 ■ „Egy a hét angyal közül, akinél a hét pohár volt, és szólt velem, mondta nekem: Jöjj, megmutatom neked a nagy parázna nő kárhoztatását, aki a sok vízen ül... És az ő homlokára egy név volt írva: Titok, a nagy Babilon, a paráznáknak és a föld utálatosságainak anyja... Mondta nekem: a vizek, amelyeket láttál, ahol a parázna nő ül, népek azok, sokaságok, nemzetek és nyelvek.”

Jel 18,3–7 ■ „Az ő paráznasága haragborából ivott valamennyi nép, a föld királyai vele paráználkodtak, és a föld kalmárai tobzódásának erejéből meggazdagodtak... Ezt mondja szívében: Úgy ülök, mint királyné asszony, nem vagyok özvegy, és semmi gyászt nem látok.”

Jel 18,19–21 ■ „Jaj, jaj, az a nagy város..., hogy pusztult el egy órában! Örülj őrajta, menny, és ti, szent apostolok és próféták, mert Isten büntette meg őt, értetek való büntetés-

sel. Egy erős angyal egy nagy malomkőhöz hasonló követ felvett, és a tengerbe vetette, ezt mondván: Ilyen módon, nagy sebességgel vettetik el Babilon, ama nagy város, és többé nem találhatik.”

.....

.....

.....

A nagy küzdelem utolsó csatájában Sátán közel jut ahhoz, hogy elérje célját, nevezetesen azt, hogy egyeduralmat szerezzen a világ felett, Istent pedig teljesen kizárja a Föld feletti uralomból. Erről tanúskodnak az idézett igék. Nem véletlenül mondja a Szentírás, hogy képes „mind az egész föld kerekiségét elhíttetni” (Jel 12,9).

A *tömlőc* hasonlata arra utal, hogy démonok sokasága telepszik be Babilonba, és mintegy értelmi-lelkiismereti fogságban tartják a hozzájuk tartozó tömegeket. Bűn és sötétség koncentráldik Babilonban. Azzal dicsekszik Babilon, hogy többé nem „özvegy”. Korábban kettévált a világi és az egyházi hatalom, és így „özvegységre” jutottak a keresztény egyházak, amelyek a konstantini fordulat óta hatalmi pozícióhoz szoktak. A vég idején azonban felettébb elbizakodik Babilon. Ismét a hatalom csúcán érezheti magát, mivel újra kialakul „a trón és az oltár szövetsége”, az egyházi és a világi hatalom szoros szövetsége.

Jel 18,21 ószövetségi előképet idéz: Jer 51,59–64. Nehéz elképzelni hatásosabb szemléltetést annál, mint amit az erős angyal cselekedett János apostol látomásában.

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A nagy küzdelem a végidőben – II.

*Az utolsó nagy evangéliumhirdetés
a késői eső erejével, „a megpróbáltatás ideje”,
a kegyelemidő lezárta, „a nyomorúságos idő”*

I Milyen erővel ruházza fel Isten a hívő maradékot éppen akkor, amikor Babilon befolyása a csúcsra ér?

Ésa 60,1-2 ■ „Kelj fel, add ki világosságodat, mert eljött világításod ideje, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt! Mert íme sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik.”

Hós 6,3; 10,12 ■ „Ismerjük hát el, törekedjünk megismerni az Urat! Az ő kijövele bizonyos, mint a hajnal, és eljön hozzánk, mint az eső, mint a késői eső, amely megáztatja a földet... Vessetek magatoknak igazságra, arassatok kegyelem szerint! Szántatok magatoknak új szántást, mert ideje keresnetek az Urat, míg nem eljön, hogy igazság esőjét adjon nektek!”

Mal 4,5-6 ■ „Íme én elküldöm nektek Illést, a prófétát, mielőtt eljön az Úrnak nagy és félelmetes napja. Az atyák szívét a fiakhoz fordítja, a fiak szívét pedig az atyákhoz, hogy el ne jöjjenek és meg ne verjen e földet átokkal.”

Jel 18,1 ■ „Ezek után láttam más angyalt leszállni a mennyből, akinek nagy hatalma volt, és a föld fénylett annak dicsőségétől.”

Mit jelent az, hogy Isten dicsősége „feltámad” az Ő népén? Isten *dicsősége* az Ő szeretetteljes és igazságos jelleme. A késői eső kiárasztása idején Istennek ez a dicsősége fénylik fel népe lelkiülete és cselekedetei által. Emlékezzünk arra, hogy az első pünkösdkor is csodálatba ejtette az embereket a Krisztusról tanúságot tevő hívők szent élete és szeretetben összetartó közössége (lásd Ap csel 2,46–47).

„Az embert csak az állandóan szívébe ömlő isteni szeretet teheti alkalmassá arra, hogy másoknak világosságot közvetítsen... A Lélek bennünk lakozását mennyei szeretet kiáradása bizonyítja... A bennünk lakozó Krisztus dicsősége embereket ejt foglyul.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a tíz szűzről c. fej.)

„A korai és késői eső képében – amely keleten a magvetés, illetve az aratás időszakában hullott a földre – a próféták a lelki kegyelem rendkívüli mértékű adományozását jövendölték. A Lélek kiárasztása az apostolok napjaiban a korai eső kezdete volt, dicső eredményekkel. A Lélek jelenléte az igaz egyházban az idők végezetéig érezhető lesz. De a föld aratásának befejezéséhez a lelki kegyelem különleges adományát ígérte Isten. Ez előkészíti az egyházat az Emberfia jövetelére. A Lélek eme kiárasztása hasonló lesz a késői eső hullásához, ezért a keresztyének könyörögjenek az aratás Urához ezért az erőttöbbletért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A lélek adománya c. fej.)

„Ez a munka hasonló lesz a pünkösdkor napjához... Nem lesz kisebb az az erő, amellyel Isten az evangélium hatalmas munkáját lezárja, mint amilyenvel ezt a munkát elindította. A prófécia, amelyek az evangélium hirdetésének kezdetén a korai eső kiáradásában teljesedtek, annak lezárulásakor a késői eső által ismét teljesedni fognak... Isten

szolgái szent lelkesedéstől fénylő arccal sietnek egyik helyről a másikra, hogy hirdessék a menny üzenetét. Ezernyi hangon szól majd a figyelmeztetés az egész Földön... Betegek gyógyulnak meg, a hívők munkáját jelek és csodák kísérik... Az üzenet nem annyira érveléssel, mint inkább Isten Lelkének mélységes, meggyőző ereje által terjed. A magvetés megtörtént, és most a mag kikel és termést hoz... A fénysugarak mindenhová bevilágítanak, az igazság tisztán felragyog.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 544–545. o.)

2 Hogyan leplezi le üzenethirdetésük Babilon hamis prófétaságát, és szólítja fel Isten ott élő népét az Isten melletti döntésre?

Jel 18,1–5 ■ „Láttam más angyalt leszállni a mennyből..., kiáltott teljes erejéből, nagy szóval mondván: Leomlott, leomlott a nagy Babilon, és lett ördögök lakhelyévé, minden tisztátalan lélek tömlöcévé, minden tisztátalan és gyűlölséges madár tömlöcévé. Mert paráznasága haragborából ivott valamennyi nép, a föld királyai óvele paráználkodtak, és a föld kalmárai tobzódásának erejéből meggazdagodtak. Hallottam más szózatot a mennyből, amely ezt mondja: Fussatok ki belőle, én népem, hogy ne legyetek részesek az ő bűneiben, és ne kapjatok az ő csapásaiból! Mert az ő bűnei az égig hatottak, és megemlékezett Isten az ő gonoszságairól.”

.....

.....

„Így néz ki Babilon a próféciaiban vázolt időben... De Istennek vannak még gyermekei Babilonban. A büntető ítélet végrehajtása előtt e hűségeseket ki kell onnan hívni, hogy ne

legyenek részesek Babilon bűneiben, ne ériék őket a Babilont sújtó csapások. Értük van a mozgalom, amelyet a mennyből leszálló és a földet dicsőségével beragyogó angyal szimbolizál, aki hangosan kiált és közhírré teszi Babilon bűneit... A hit és az ima emberei a Lélek indítására szent lelkesedéssel lépnek elő, hogy hirdessék, amit Isten mond nekik. Babilon bűnei közismertté válnak. A súlyos figyelmeztetések fel fogják ébresztetni az embereket. A Babilont képező egyházak lelki sötétsége és Istentől való elidegenedése ellenére Krisztus követőinek nagy serege még mindig soraikban található. Nem kevés azoknak száma, akik nagyobb világosság után vágyakoznak... Eljön az idő, amikor azok, akik Istent mindenekfelett szeretik, nem tudnak kapcsolatban maradni olyanokkal... akiknél megvan a kegyesség látszata, de megtagadják annak erejét.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 348., 537–540. o.)

3 Milyen eredménye lesz a Szentlélek erejével hangzó végső nagy evangéliumhirdetésnek?

Ésa 2,3 ■ „Eljön sok nép, és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk fel az Úr hegyére, Jákób Istenének házához, hogy megtanítson minket útjaira, és mi járjunk az ő ösvényein, mert a tanítás Sionból jön, Jeruzsálemből az Úr beszéde.”

Ésa 60,3–22 ■ „Népek jönnek világosságodhoz, királyok a neked feltámadt fényességhez. Emeld fel körös-körül szemidet és lásd meg, mindnyájan egybegyűlnek, hozzád jönnek, fiaid messziről jönnek, leányaid ölben hozatnak el. Akkor meglátod és ragyogsz örömtől, remeg és kiterjed szíved, mivel hozzád fordul a tenger kincsözöne, hozzád jön a népek gazdagsága... A legkisebb ezerre nő, és a legkevesebb hatalmas néppé. Én, az Úr, idején, hamar megteszem ezt.”

Jel 7,9 ■ „Azután láttam, íme egy nagy sokaság, amelyet senki meg nem számlálhatott, minden nemzetből, ágazatból, népből és nyelvből, a királyiszék előtt és a Bárány előtt álltak, fehér ruhába öltözöttek, kezükben pálmaágak.”

.....

.....

Úgy hangzik az igei kijelentés, hogy a nagy sokaság „minden nemzetből, ágazatból, népből és nyelvből” való. Ugyanez a kifejezés olvasható Jel 14,6 versében is, ahol arra vonatkozik, hogy az emberiség utolsó nemzedéke idején mindenkire, minden néphez el kell jutnia az örökkévaló evangéliumnak, és az utolsó, különleges isteni intésnek János apostol látomásában a huszonnégy vén egyike feltette a kérdést a fehér ruhába öltözött sokaságra vonatkozóan, hogy kik ők, és honnan jöttek. A válasz így hangzott: „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból...” A Jézus második eljövetelet megelőző hét utolsó csapás idejére utal ez a kifejezés (lásd Mt 24,21–22, vö. Jel 16. fej.).

Isten megváltási műve – a végidő nagy hitehagyása, a kereszténység Istentől és igéjétől való elpártolása, valamint a hívő maradék körében is eluralkodó lelki hanyatlás ellenére – diadalmasan fog befejeződni a Földön. Bár Noé napjaihoz hasonló állapotok alakulnak ki ismét, mégsem mindössze „nyolc lélek tartatik meg” (1Pt 3,20), mint a vízözön idején. Isten egyházának hívő maradéka kiemelkedik a mély lelki hanyatlásból, a lelki élet különleges magaslatára jut, és bevégzi az utolsó nagy evangéliumhirdetés művét, amely bőséges aratást érlel.

„Szétszórtan, minden országban ott vannak azok, akik nem hajtottak térdet a Baál előtt. Mint az ég csillagai, amelyek csak éjszaka tűnnek elő, e hűségesegek akkor fognak felragyogni, amikor »sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket« (Ésa 60,1). A pogány Afrikában, Európa és Dél-Amerika

katolikus országokban, Kínában, Indiában, a tenger szigetein és a Föld minden sötét sarkában készenlétben tartja Isten a választottait... A legsötétebb hitehagyás órájában »fénylenek, mint csillagok e világon« (Fil 2,15). Minél sötétebb az éjszaka, annál fényesebben tündökölnék. Milyen különleges munkát végzett volna Illés, ha számba veszi Izráelt, amikor Isten büntetése utolérte a tőle elpártolt népet. Az Úr oldalán csak egyvalakit talált volna. De amikor így szólt: »Egyedül maradtam és engem is halálra keresnek«, meglepődött az Úr kijelentésén: »Meghagyok Izráelben hétezer embert, minden térdet, amely nem hajolt meg a Baál előtt...« (1Kir 19,14–18). Ma se kísérelje meg senki, hogy megszámlálja Izráelt, hanem legyen mindenkinek együttérző szíve, olyan, mint Krisztusé, amely az elveszett világ megmentéséért dobog.» (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Illés lelkével és erejével c. fej.)

4 Milyen rendeletek által indít Sátán üldözést a késői eső áldásában részesült, minden ágazat, nyelv és nép köréből összegyűjtött hívő nép ellen? Milyen bátorító ígéreteket ad azonban nekik Isten?

Jel 13,11–17 ■ „Azután láttam más fenevadat feljönni a földből, amelynek két szarva volt, a bárányéhoz hasonló, de úgy szólt, mint a sárkány... Elhiteti a föld lakosait a jelekkel, amelyek adattak neki, hogy cselekedje a fenevad előtt. Azt mondja a föld lakosainak, hogy csinálják meg a fenevad képmását, amely fegyverrel megsebesítettett, de megelevenedett. Adatott neki, hogy a fenevad képmásába lelket adjon, hogy a fenevad képmása szóljon is, és azt művelje, hogy mindazok, akik nem imádják a fenevad képét, megölessenek. Azt is teszi mindenkivel, kicsikkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgálkkal, hogy jobb kezükre vagy homlokukra bélye-

get tegyenek, hogy senki se vehessen, se el ne adhasson semmit, hanem csak az, akin a fenevad bélyege van, vagy neve, vagy nevének száma.”

Lk 21,16–17 ■ „Elárulnak titeket szülők és testvérek, rokonok, barátok, megölnek némelyeket közületek, és gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért.”

Lk 21,12–15 ■ „De mindezek előtt kezüket rátok vetik, és üldöznek titeket, gyülekezetek elé, tömlöcökbe, valamint királyok és helytartók elé visznek az én nevemért. De ebből lesz nektek tanúbizonyságotok. Tökéljétek el azért szívetekben, hogy nem gondoskodtok előre, mit szóljatok védelmetekre: mert én adok nektek szájat és bölcsességet, melynek ellene nem szólhatnak, sem ellene nem állhatnak mindazok, akik ellenetekbe vetik magukat.”

Jel 3,10 ■ „Mivel megtartottad az én állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartlak téged a megpróbáltatás idején, amely az egész világra eljön, hogy megpróbálja a föld lakosait.”

.....

.....

„Azt a fenevadat, amelynek bárányéhoz hasonló szarvai voltak, János a földből látta feljönni. Az így jelképezett nemzet más hatalmak megdöntése nélkül jut uralomra. Lakatlan területen támad, és fokozatosan, békésen nő naggyá... Egyetlen nemzet felel meg e prófécia meghatározásainak... A bárányszarv és a sárkányhang – mint szimbólum – a vele ábrázolt nemzet állításai és gyakorlata közötti kirívó ellentmondásra mutat rá. A nemzet »szólása« törvényhozói és bírósági szerveinek ténykedése. Ez a nemzet intézkedéseivel meg fogja hazudtolni azokat a liberális és békés elveket, amelyeket politikájának alapzataként fektetett le... [Ahhoz, hogy ez a hatalom] megformálhassa a fenevad kép-

mását, a vallási hatalomnak úgy kell a polgári hatalmat irányítania, hogy az egyház az államhatalmat saját céljai szolgálatába állítsa... A »fenevad képmása« a hitehagyó protestantizmusnak azt a formáját ábrázolna, amely akkor alakul ki, amikor a protestáns egyházak dogmáik megtartásához a polgári hatalom segítségét igénylik...

Az üldözés idején Isten szolgálainak hite próbára tétetik... De lelkiismeretük és Isten Igéje meggyőzi őket arról, hogy helyesen cselekedtek. Bár a próbák még tartanak, ők erőt kapnak elviselésükhöz. A harc egyre súlyosabb lesz, de a veszélyel együtt nő hitük és bátorságuk is... Ameddig Krisztus a mennyei szentek szentjében közbenjár az emberért, a Szentlélek fékező befolyása érezhető lesz a vezetők és a nép között egyaránt... Az ellenség olyan intézkedéseket javasol szolgálai útján, amelyek súlyosan hátráltatnák Isten ügyét. A szent angyalok arra indítanak istenfélő államférfiakat, hogy megdönthetetlen érvekkel ellenezzék ezeket a javaslatokat. Így fog néhány ember gátat szabni a gonoszság áradatának, féken tartva az igazság ellenségeit, hogy a harmadik angyal üzenete elvégezhesse munkáját.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 392–397., 542–543. o.)

5 Milyen kijelentéseket találunk a Bibliában a kegyelemidő ezt követő lezárásáról? Mit fejez be Jézus ezzel egyidejűleg, és mi ennek a következménye?

Mt 25,10 ■ „Megérkezett a vőlegény. Akik készen voltak, bementek övele a menyegzőbe, és bezáratott az ajtó.”

Jel 22,11–12 ■ „Aki igazságtalan, legyen igazságtalan ezután is, és aki tisztátalan, legyen tisztátalan ezután is, aki igaz, legyen igaz ezután is, aki szent, szenteltessék meg ezután is. Íme hamar eljövök, és jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz.”

Jel 15,5-8 ■ „Ezután láttam, hogy íme, megnyitattott a mennyben a bizonyágtétel sátorának temploma. Kijött a templomból a hét angyal, akinél a hét csapás volt, tiszta és fehér gyolcsba öltözve, és mellüknél arany övvel körülövezve. És egy a négy élőlény közül adott a hét angyalnak hét arany poharat, amelyek az örökkön-örökké élő Istennek haragjával voltak tele. Megtelt a templom füsttel Isten dicsősége és ereje miatt. Senki nem mehet be a templomba, míg nem a hét angyal hét csapása bevégeztetik.”

Mt 24,21-22 ■ „Akkor nagy nyomorúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mind ez ideig, és nem is lesz soha. Ha azok a napok meg nem rövidítettetnének, egyetlen ember sem menekülhetne meg, de a választottakért megrövidítettetnek majd azok a napok.”

Lásd még: Lk 13,25; Mt 24,37, vö. 1Móz 7,13-16

.....

.....

.....

„Amikor a harmadik angyal üzenetének hirdetése lezárul, Isten visszavonja kegyelmét a törvénszegő földi hatalmaktól, Isten népe ekkorra befejezte munkáját... A végső próba ráköszönt a világra... Mindenkinek a sorsa eldőlt – életre vagy halálra... Amikor Jézus kilép a szentek szentjéből, sötétség borul a Föld lakóira. E félelmetes időszakban az igazaknak közbenjáró nélkül kell a szent Isten színe előtt élniük... A gonoszokat nem korlátozza már semmi... Sátán ekkor végső nagy zűrzavarba taszítja a világot. Amikor Isten angyalai elengedik az emberi indulatok vad viharát, minden ellentét kiéleződik. A pusztulás rettenetesebb lesz annál, mint ami egykor Jeruzsálemet sújtotta...” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 546-547. o.; A nyomorúság ideje c. feje.)

„Minden a legnagyobb zűrzavarban, háború, vérontás mindenfelé, éhínség, járványok... »Az emberek elhalnak a félelemtől és azok várásától, amelyek a föld kerekiségére következnek.« (Lk 21,26)” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 1. köt., 254. o.)

6 Hogyan szól a Szentírás az utolsó nagy ütközetről Sátán táborá és Isten hívő népe között? Mi lesz ennek a csatának a végkimenetele?

Jel 16,12–16 ■ „A hatodik angyal is kitöltötte poharát a nagy folyóvízre, az Eufráteszre, és kiszáradt annak vize, hogy a napkelet felől jövő királyoknak út készíttessék. Láttam a sárkány szájából, a fenevad és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijönni, békákhoz hasonlókat. Mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek, akik elmennek a föld és az egész világ királyaihoz, hogy egybegyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára. (Ime eljövök, mint a tolvaj. Boldog, aki vigyáz és őrzi az ő ruháit, hogy mezítelenen ne járjon, és meg ne lássák az ő rútságát.) Egybegyűjtötték azért őket a helyre, amelyet zsidóul Harmageddonnak neveznek.”

Jer 30,7 ■ „Jaj! mert nagy az a nap annyira, hogy nincs hozzá hasonló, háborúság ideje az Jákóbon, de megszabadul abból!”

Hab 3,3–13 ■ „Isten a Témán felől jön, a szent a Párán hegyéről... Dicsősége elborítja az eget, dicséretével megtelik a föld... Megáll és méregeti a földet, pillant és megrendíti a népeket. Az örökkévaló hegyek szétporlanak, elsüllyednek az örökkévaló halmok... Nap és hold megállnak helyükön cikázó nyilaid fényétől, ragyogó kopjád villanásától. Haragodban eltaposod a földet, búsultodban szétmorzsolod a nemzeteket. Kiszállsz néped szabadítására, föl-kented segítségére, szétzúrod a főt a gonosz házában...”

„Azzal vádolják Isten törvényének tisztelőit, hogy csapásokat hoznak a világra. A természet félelmetes háborgásaért, a vérontásért, a merhetetlen szenvedésért őket okolják. Az erő, amely az utolsó figyelmeztetést kíséri, felbőszíti a gonoszokat. Haragjuk fellángol azok ellen, akik elfogadták az üzenetet. Isten népe ekkor kerül abba a szorult helyzetbe, amelyet a próféta Jákób nyomorúsága idejének nevez: »Jaj, mert nagy az a nap, annyira, hogy nincs hozzá hasonló, és háborúság ideje az Jákóbon, de megszabadul abból.« (Jer 30,5–7) Ha az emberek szeme mennyei látásra nyílna, hatalmas erejű angyalok csoportjait látnák azok körül, akik megtartották Krisztus állhatatosságra intő beszédeit. Az angyalok együttérzéssel figyelik a hívőket, hallják imáikat. Vezérüktől várják a parancsot, hogy kiragadják őket a veszedelemből.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, A nyomorúság ideje c. feje.*)

A 6. csapásról szóló prófétikus kijelentés ószövetségi előképet idéz (lásd Ésa 11,15; 44,27–28; Jer 50,35.38; Jer 51,31–32). Részletes magyarázat található erre vonatkozóan Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, 4. köt., 155–163. o. A Károlyi-Bibliában *Armageddon* olvasunk ezen a helyen, ennek nyomán terjedt el a köztudatban az *armageddoni háború* vagy *armageddoni csata* kifejezés. Az eredeti görög szöveg helyes olvasata azonban nem *armageddon*, hanem *Harmageddon*, amelynek jelentése: *Megiddó hegye*. Megiddó nevű hegy nem létezik, de ilyen nevű város és síkság igen. Az elnyújtott háromszög alakú Megiddó-síkság szélein két nevezetes hegy emelkedik, mindkettőre alkalmazható a Megiddó hegye kifejezés. Az egyik a Kármel, a másik a Tábor-hegy. Mindkét helyen olyan nevezetes csata zajlott, ahol nagy számban gyűltek egybe Isten népének ellenségei. Isten közbeavatkozása nyomán azonban

összezavarodtak, a szövetségesek egymást pusztították, Isten népe pedig megszabadult (Bír 4,6–23; 5,20–31; 1Kiráj 18. fej.). A 16. vers rövid tudósítása tehát azt a bátorító üzenetet foglalja magában, hogy a 6. csapás nyomán is a Tábor és a Kármel hegyén történetekhez hasonló nagy szabadítás tesz pontot az ütközet végére. Ezen a közvetett módon utal a prófécia arra, mi lesz a démonoktól vezérelt, félelmetes, nagy egybegyűjtés vége. Továbbá arra is, hogy félreérthetetlen, természetfeletti, isteni beavatkozás fogja előidézni, hogy az elkábított tömegek előtt lelepleződik Babilon hazug volta, és ezt követően szembefordulnak vele.

„Amikor az emberi törvények védelmét megvonják Isten törvényének tisztelőitől, számos országban intézkednek elpusztításukról... De amikor a válság tetőzik, Isten közbelép, hogy megszabadítsa választottait... Jelek és csodák történnek gyors egymásutánban. A dühös sokaság megtorpan... A gonoszok rémülten nézik e jeleneteket, az igazak pedig szent örömmel szemlélik szabadulásuk jeleit... Úgy tűnik, mintha az ég megnyílna és bezárulna... A hegyek szélben hajladozó nádként inognak..., egész hegyláncok lesüllyednek..., a legnagyobb városok összeomlanak... Nemsokára keleten megjelenik egy kicsiny, fekete felhő. A távolból sötétnek látszó felhő körülveszi a Megváltót. Isten népe ebben a felhőben felismeri az Emberfia jelét. Ünnepeyes csendben figyelik a Föld felé közeledő, egyre fényesebb, dicsőségesebb felhőt... A királyok királya leereszkedik a lángoló tűz övezte felhőn... A gonoszok azért imádkoznak, hogy inkább a hegyek szikláira temessék el őket, mintsem találkozzanak Ővele, akit semmi bevetés és elutasítás nem érheti.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 565–566. o.; Isten népe megszabadul c. fej.)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

A küzdelem véget ér

Az előző tanulmányokból világossá vált, hogy Jézus második eljövetele egy alaposan előkészített történelmi időszakban fog következni, amikor az igazság és a hamisság közötti küzdelem kiéleződése szükségszerűvé, elkerülhetetlenné teszi Jézus dicsőséges visszatérését az általa teremtett Földre, hogy megváltási tervét teljességre vigye, dicsőségesen lezárja. A Krisztus és Sátán között zajló nagy küzdelem végső – drámai, ugyanakkor felemelő – eseményeibe enged bepillantást e negyedévi utolsó tanulmányunk. Idézzük azokat az elgondolkoztató és bátorító bizonyítételeket is, amelyeket Ellen G. White által adott Isten a végidőben élő népének.

I Milyen esemény vet véget a történelem végén a Krisztus és Sátán között zajló nagy drámai küzdelemnek? Mi váltja ki ezt az eseményt?

Dn 12,1 ■ „Abban az időben felkel Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiért áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mind ez ideig. Abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találtatik a könyvben.”

Mt 24,29–31 ■ „Mindjárt pedig ama napok nyomorúságai után a Nap elsötétedik, a Hold nem fénylik, a csillagok az égről lehullanak, és az egeknek erősségei megrendülnek. Akkor feltetszik az Emberfiának jele az égen, és akkor sír a föld minden nemzetsége, mert meglátják az Emberfiát

eljönni az ég felhőiben nagy hatalommal és dicsőséggel. Elküldi az ő angyalait nagy trombitaszóval, és egybegyűjtik az ő választottjait a négy szelek felől, az ég egyik végétől a másik végéig.”

.....

.....

A Krisztus és Sátán közötti, közel hatezer éves földi küzdelem során gyakran úgy tűnt, Sátán van „lépéselőnyben”, mert a rossz látványosabb, nagyobb befolyással tudott érvényesülni történelmünkben, mint Krisztus. A bűn történelmének legutolsó „felvonásában” ez különösen így lesz, „mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni”. A történelem legnagyobb nyomorúságának idején azonban Krisztus dicsőségesen, isteni hatalommal, szabadítóként fog megjelenni, hogy kimentse övéit Sátán legádázabb támadásaiból, és magával vigye őket a mennybe. A válság súlyosságával arányos, a történelemben eddig még soha nem tapasztalt szabadításban fog részesülni a „maradék maradéka” (Jel 7,14; 14,3–5), mert Jézus Krisztus személyesen „száll ki népe szabadítására” (Hab 3, 13).

„Isten éjféلكor mutatja meg hatalmát népe szabadítására. Feltűnik a Nap, és teljes fényben ragyog. Jelek és csodák történnek gyors egymásutánban. A gonoszok rémülten és csodálkozva nézik e jeleneteket, az igazak pedig szent örömmel szemlélik szabadulásuk jeleit. A természetben mintha minden a visszájára fordulna. A folyók állóvizekké válnak. Sötét, nehéz felhők jelennek meg, majd egymásra tornyosulnak. A haragos ég közepén egyetlen tiszta hely van, mely leírhatatlan dicsőségtől tündököl. Onnan hallatszik Isten hangja – olyan, mint a sok víz zúgása. Ezt mondja: »Megtlett!« (Jel 16,17)... Csillag tűnik elő egy felhőhasadékban. A sötét háttéren fénye négyszeresére nő. A remény és az

öröm üzenetét hozza a hűségeseknek... Azok, akik mindent feláldoztak Krisztusért, most biztonságban vannak az Úr sátrának rejtekében. Próbára tétettek, de a világ és az igazság megvetői előtt megmutatták, hogy hűek az értük meghalt Krisztushoz. Csodálatos változás történik azokkal, akik még a halállal farkasszemet nézve is szilárdan megőrizték feddhetetlenségüket. Hirtelen megszabadulnak a démonoktól megszállt emberek sötét és rettentő zsarnokságától. Arcukon, amely nemrég még sápadt, gondterhelt és elgyötört volt, most a csodálat, a hit és a szeretet ragyog. Ajkukon felcsendül a diadalmas ének: »Isten a mi oltalmunk és erősségünk! Igen bizonyos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha elváltoznék is a föld, ha hegyek omlanának is a tenger közepébe: zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai, hegyek rendülhetnek meg háborgásától.« (Zsolt 46,2-4)” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Isten népe megszabadul c. fej.)

2 Milyen rendkívüli tapasztalatban részesülnek Jézus második, dicsőséges eljövetelekor az Isten kegyelmét elfogadók? Mi történik viszont azokkal, akik a sok kérlelés és bizonyság ellenére is Sátán oldalán maradtak?

Jn 5,28-29 ■ „Ne csodálkozzatok ezen, mert eljön az óra, amelyben mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az ő szavát, és kijönnek, akik a jót cselekedték, az élet feltámadására...”

Thess 4,16-17 ■ „Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből, és feltámadnak először, akik meghaltak a Krisztusban. Azután mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe, a levegőbe, és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk.”

Jel 6,15–17 ■ „A föld királyai, a fejedelmek, a gazdagok, a vezérek és a hatalmasok, minden szolga és minden szabad, elrejtik magukat a barlangokba és a hegyek kőszikláiba. Ezt mondják a hegyeknek és a kőszikláknak: Essetek miránk és rejtsetek el minket annak színe elől, aki a királyi-székekben ül, a Bárány haragjától: mert eljött az ő haragjának ama nagy napja, és ki állhat meg?”

Jel 19,21 ■ „A többiek pedig megöletnek a lovon ülő kardjával, amely az ő szájából jön ki...”

.....

.....

.....

A bűn történelme folyamán Sátán elhitette az emberekkel, hogy a halál a természet rendje, néhány nyomorúságos évtized után mindenki örökre eltűnik a semmibe, csupán halvány emléke marad fenn valameddig az egyes embereknek. A bűn történelmének végén, Krisztus második eljövetelekor azonban Isten megdicsőíti övéit: örök életre kelti fel megváltottait, azokat, akik elfogadták áldozatát. Elpusztítja viszont azokat az eljövetelekor még élők közül, akik Sátán szolgálatát választották.

„A Föld rázkódása, a villámok cikázása és az ég zengése közepette hívja elő Isten Fia az alvó szenteket: »Ébredjetek, ébredjetek, ébredjetek, ti, akik alusztok a porban, és keljete fel!« A halottak az egész Földön meghallják ezt a hangot, és akik hallják – mérhetetlen sokan, minden nemzet-ségből, ágazatból, nyelvből és népből – életre kelnek. A halál tömlöcéből lépnek elő hervadhatatlan dicsőségben... »Halál! Hol a te fullánkod? Pokol! Hol a te diadalmaid?« – kiáltják (1Kor 15,55). Az élő igazak és a feltámadt szentek hangja boldog győzelmi kiáltásban olvad össze...

Az élő igazak »nagy hirtelen, egy szempillantásban« elváltoznak. Isten Szava nyomán megdicsőülnek... és a feltámadt szentekkel együtt elragadtatnak az Úr elé, a levegőbe. Az angyalok »egybegyűjtik az Ő választottait a négy szelek felől, a föld egyik végétől a másik végéig«. A kisgyermeket szent angyalok helyezik anyjuk karjába. Barátok, akiket régen elszakított egymástól a halál, újra találkoznak, hogy soha többé el ne váljanak. Boldogan énekelve együtt emelkednek fel Isten városába...

Lehetetlen leírni azok rémületét, akik lábbal tiporták Isten parancsolatait. Isten kinyilatkoztatta nekik törvényét, összemérhették volna vele jellemüket, megláthatták volna hibáikat, míg alkalmuk volt a megtérésre. De a világ kegyének elnyeréséért elvetették Isten rendelkezéseit, és másokat is törvényszegésre tanítottak.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, Isten népe megszabadul c. fej.)

„Amikor Krisztus eljön, eltörli a gonoszokat a Föld színéről. Megemésztetnek szája lehetőségétől, elpusztulnak dicsőségének fényétől. Krisztus elviszi népét Isten városába, a Föld pedig lakatlan lesz.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A Föld pusztulása c. fej.)

3 Milyen állapotban marad a Föld Jézus második adventjét követően, a feltámadt és átváltozott sereg mennybe ragadtatása után? Mit történik Sátánnal és angyalaival az ezer év folyamán? Milyen esemény veszi kezdetét ez idő alatt a mennyben?

Jer 4,23–26 ■ „Nézek a földre, de íme kietlen és puszta... Nézek, és íme egy ember sincsen, az ég madarai is elmenekültek. Nézek, és íme a bő termőföld pusztává lett, minden városa összeomlott az Úr előtt, az Úr haragjának tüze előtt.”

Jel 20,1-3 ■ „Láttam más angyalt leszállni a mennyből, aki-nél volt a mélység kulcsa, és egy nagy lánc a kezében. Megfogta a sárkányt, azt a régi kígyót, aki az ördög és Sátán, és megkötözte azt ezer esztendőre. Vetette őt a mélység-be, bezárta és bepecsételte azt felette, hogy többé el ne hitesse a népeket, míg betelik az ezer esztendő. Azután el kell neki oldoztatni egy kevés időre.”

Jel 20,4-5 ■ „Láttam királyiszékeket, leültek azokra, és ad-atott nekik ítélettétel. Láttam azokat, akiknek fejüket vet-ték Jézus bizonyágtételéért és Isten beszédéért, akik nem imádták a fenevadat, sem annak képét, és nem vették bélyegét homlokukra és kezükre. Ők éltek és uralkodtak Krisztussal ezer esztendeig. A többi halottak pedig meg nem elevenednek, mígnem betelik az ezer esztendő...”

1Kor 6,2-3 ■ „Nem tudjátok-e, hogy a szentek a világot ítélik meg?... Nem tudjátok-e, hogy angyalokat fogunk ítélni...”

.....
 .....
 .....

A *mélység* kifejezés egyrészt a kusza és sötét földet jelenti, másrészt a démonok birodalmát (1Móz 1,2; 2Pt 2,4).

„Ekkor kerül sor arra az eseményre, amelyet a nagy engesztelési nap utolsó mozzanata szimbolizált. Amikor a szentek szentjében véget ért a szolgálat, amikor a templom megtisztult Izráel bűneitől a bűnért való áldozat vére által, a főpap az Úr élé állította az élő bűnbakot, és a gyülekezet szí-ne előtt megvallotta felette »Izráel fiainak minden hamis-ságát és minden vétkét, mindenféle bűneit, és... azokat a bak fejére« helyezte (3Móz 16,21). Amikor pedig a mennyei temp-lomban ér véget az engesztelés munkája, hasonlóképpen

helyezi Krisztus Isten népének bűneit Sátánra, Isten és a mennyei angyalok, valamint a megváltott sereg színe előtt. Sátánnak felelnie kell minden bűnért, amelyre rávette az embert. És miként a bűnbakot a főpap lakatlan vidékre küldte, Krisztus is számúzi Sátánt a puszta földre, a lakatlan és sivár pusztaságra... A kietlen Föld lesz Sátán és gonosz angyalai otthona ezer esztendeig. A [jelképesen] földhöz láncolt Sátánnak nem lesz lehetősége, hogy más világokat is felkeressen, kísértse és megzavarja azokat, akik soha nem buktak el. Ilyen értelemben lesz megkötözve. Nem lesz a Földön senki, aki felett hatalmát gyakorolhatná. Megfosztatik a csalás és a rontás lehetőségétől, ami hosszú századokon át egyedüli öröme volt... Mérhetetlen szenvedések között fog ide-oda kóborolni a kihalt Földön ezer évig, és szemléli Isten törvénye elleni lázadásának következményeit. Bukása óta a szüntelen tevékenység számúzta életéből az elmélkedést. De amikor hatalmától megfosztatik, gondolkozhat azon, mi mindent tett a mennyei kormányzat elleni lázadása óta. Félhet és retteghet az ijesztő jövőtől, amikor minden gonoszságáért szenvednie, az általa okozott bűnökért bűnhődnie kell...

Az első és a második feltámadás közötti ezer év folyamán ítélet folyik a mennyben a gonoszok felett. Pál apostol írásából kitűnik, hogy ez az ítélet a második adventet fogja követni. »Idő előtt semmit se ítéljetek, míg el nem jön az Úr, aki egyrészt világra hozza a sötétségnek titkait, másrészt megjelenti a szíveknek tanácsait.« (1Kor 4,5) Dániel kijelenti: »ítélet adatik a magasságos egek szentjeinek« (Dn 7,22)... Erről mondta Pál, hogy Krisztussal együtt ítéleznek a gonoszok felett... Krisztus és népe Sátánt és angyalait is megítéli... Júdas kijelenti, hogy »az angyalokat is, akik nem tartották meg fejedelemségüket, hanem elhagyták a lakóhelyüket, a nagy nap ítéletére örök bilincsekben, sötétségben tartotta« (Júd 6).» (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A Föld pusztulása c. fejt.)

4 Milyen két esemény valósul meg az ezer esztendő végén? Milyen utolsó nagy lázadásra készíti Sátán az elveszendőket az üdvözültek ellen? Mit bizonyít ez az esemény is?

Jel 21,2 ■ „Én, János, láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amely az Istentől szállt alá a mennyből, elkészítve mint egy férje számára felékesített menyasszony.”

Jel 20,7-9 ■ „Amikor eltelik az ezer esztendő, Sátán eloldalt az ő fogságából... Kimegy, hogy elhitesse a föld négy szegletén lévő népeket, Gógot és Magógot, hogy egybegyűjtse őket háborúra, akiknek száma, mint a tenger fövenye. Feljöttek a föld szélességére, körülvették a szentek táborát és a szeretett várost.”

.....

.....

.....

Góg és Magóg nevével Ezékiel könyve 38–39. fejezetére utal vissza a prófécia, amely egy Izráel elleni háborúról szól, feltételes prófeciaként. Góg és Magóg nevével Mózes I. könyve 10. fejezetében, valamint Krónika I. könyve 1. fejezetében találkozunk. A vízözön utáni emberiség ősatyái ők, Noé unokáiként, Jáfet nevű fiának a fiaiként említi őket az Írás.

Ezékiel próféta a babiloni fogság idején végezte szolgálatát. Könyve szóban forgó fejezetei azt jövendölték, hogy ha a fogságból hazatérő júdeabeliek Isten útját fogják járni és megdicsőítik nevét, akkor ez felkelti ellenük a környező népek irigységét és haragját. Góg és Magóg vezetésével egyesült támadást indítanak a választott nép ellen, Isten pedig hatalmasan és dicsőségesen lép közbe megszabadításuk érdekében. A zsidó népre vonatkozóan azonban nem teljesedett be ez a prófécia, mert a fogság

után megindult reformáció sajnos nemsokára eltorzult, nem valósult meg az a valódi lelki megújulás, ami remélhető volt. Így a jelképesen Góg és Magóg háborújának nevezett népek felvonulása sem következett be ellenük.

Az ezeréves mennyei ítélet után azonban mégis beteljesedik ez a prófécia: Sátán a mennyből alászállt Jeruzsálem, az üdvözültek ellen fog háborút indítani, az ezer év végén feltámadt nagy tömeg felbujtásával, aminek Isten úgy vet véget, hogy dicsőségesen közbelép, megdicsőítve üdvösséget nyert népét, elpusztítva a kárhozatra ítélt gonoszokat.

„Az ezer esztendő végén Krisztus a megváltottak és az angyalok kíséretében ismét eljön a Földre. Félelmes méltósággal száll alá, és életre szólítja a gonoszokat a végítéletre. Hatalmas sereg jön elő, megszámlálhatatlan, mint a tenger fővénye. Micsoda különbség van köztük és azok között, akik az első feltámadáskor léptek ki sírjukból! Az igazakat Jézus hervadhatatlan ifjúsággal és szépséggel ruházta fel. A gonoszok pedig a betegség és a halál nyomait viselik...

Krisztus az Olajfák hegyére ereszkedik le, ahonnan feltámadása után felemelkedett, és ahol az angyalok megismételték visszatérése ígérését. A próféta ezt mondja: »Bizonny eljön az Úr, az én Istenem, és minden szent vele.« »Azon a napon az Olajfák hegyére veti lábait, amely szemben van Jeruzsálemmel napkelet felől, és az Olajfák hegye közepén kettéválik... igen nagy völgygé.« »Az Úr lesz az egész föld királya, e napon egy Úr lesz, és a neve is egy.« (Zak 14,4–5.9)

Az új Jeruzsálem káprázatos ragyogással alászáll az égből a fogadására megtisztított és előkészített helyre. Krisztus belép a szent városba, s vele népe és az angyalok...

Ekkor Sátán felkészül az utolsó nagy összecsapásra. A tét a főhatalom. Amíg a gonoszság fejedelme nem gyakorol-

hatta hatalmát, és nem volt kit becsapnia, addig tehetetlen és komor volt. De amikor a gonoszok feltámadnak, és Sátán maga mellett látja a nagy sokaságot, reménye újraéled, s eltökéli, hogy nem adja fel a nagy küzdelmet. Az elkárhozottak egész seregét zászlaja alá gyűjti, és megkísérli velük tervét megvalósítani.

A gonoszok Sátán foglyai. Krisztus megtagadásával meghódoltak a lázadó vezér előtt. Most is készek javaslatait elfogadni, és parancsát teljesíteni. Sátán azonban korábbi ravaszságához híven nem árulja el kilétét. Fejedelmnek mondja magát, a világ jogos urának, akit jogtalanul kiforgattak örökségéből. Becsapott alattvalói előtt megváltónak tünteti fel magát. Azt hazudja, hogy az ő hatalma hozta ki őket a sírból, és azt ígéri, felszabadítja őket a legkegyetlenebb elnyomás alól. Állításai alátámasztására csodákat művel. A gyengéket erőssé teszi, és mindenkit betölt a maga szellemével és erejével. Majd vállalja, hogy a szentek tábora ellen vezetve őket, elfoglalja Isten városát. Ördögi ujjongással mutat a feltámadtak megszámlálhatatlan sokaságára, és kijelenti, vezérükként képes lesz legyőzni a várost és visszaszerezni trónját és birodalmát...

Végül támadásra szól a parancs, és a megszámlálhatatlan sereg elindul. Soha nem volt földi hódítónak ekkora serege. Az első földi háború óta eltelt századok során soha nem hívtak össze ehhez fogható hadsereget. Sátán, a leggyakorlottabb harcos áll az előhad élén. Angyalai is egyesítik erejüket a végső harcra. Királyok és harcedzett katonák zárkóznak fel Sátán mögé, majd hatalmas csapatok következnek parancsnokuk vezérletével. A tömött sorok katonai pontossággal haladnak a repedezett, egyenetlen földön Isten városa felé. De Jézus parancsára bezárulnak az új Jeruzsálem kapui. Sátán seregei pedig körülveszik a várost, és felkészülnek az ostromra.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/ Korszakok nyomában*, A küzdelem véget ér c. fej.)

5 Hogyan zárul le véglegesen a Krisztus és Sátán közötti küzdelem? Mi lesz a biztosítéka annak, hogy ez a küzdelem soha többé nem ismétlődhet meg?

Jel 20,9 ■ „Istentől a mennyből tűz szállt alá, és megemész-
tette azokat [a gonoszokat].”

Jel 20,11–15 ■ „Láttam egy nagy fehér királyiszéket, és a rajta ülőt, akinek tekintete elől eltűnt a föld és az ég, és helyük nem találatik... És a tenger kiadta a halottakat, akik benne voltak, a halál és a pokol is kiadta a halottakat, akik őnála voltak, és megítéltettek mindnyájan az ő cselekedeteik szerint. A pokol pedig és a halál a tűz tavába vetetnek. Ez a második halál, a tűz tava. Ha valaki nem találatott beírva az élet könyvében, a tűz tavába vetett.”

Ezék 28,6–19 ■ „Mivel olyanná tetted szívedet, amilyen Isten szíve..., hamuvá teszek a földön... Rémségessé lettél, s többé örökké nem leszel.”

Náh 1,9 ■ „Nem lesz kétszer veszedelem.”

.....

.....

„Krisztus ekkor ismét megmutatja magát az ellenségnek... Nincs nyelv, amely el tudná mondani, nincs toll, amely le tudná írni Krisztus hatalmát és fenségét. Az Örökkévaló Atya dicsősége betakarja a Fiút, betölti Isten városát, és a kapukon át beragyogja az egész Földet...

Sátán kénytelen elismerni Isten igazságosságát, és meghajolni Krisztus főhatalma előtt, de jelleme változatlan marad. Elsőprő áradatként tör ki belőle ismét a lázadás. Eszeveszett dühében eltökéli, hogy nem adja fel a nagy küzdelmet, felkészül a menny Királya elleni utolsó elkéseredett harcra. Alattvalói közé rohan, megpróbálja őket a

maga dühével áthatni, és azonnali harcra indítani. De a megszámlálhatatlan milliók között, akiket ő csábított lázadásra, már senki nem akad, aki elismerné felsőbbségét. Hatalma véget ért. A gonoszok éppúgy gyűlölik Istent, mint Sátán, de felismerik helyzetük reménytelenségét... Démoni dühvel támadnak Sátánra, és azokra, akik eszközei voltak a megtévesztésben, mert haragjuk most már ellenük lobban fel...” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A küzdelem véget ér c. fejezet.)

Mielőtt Isten megsemmisítené mindannyiukat, még fel kell sorakozniuk Isten ítélőszéke elé, hogy szembesüljenek cselekedeteikkel, és kénytelenek legyenek elismerni ítéletük igazságosságát. Ez a kárhozottak büntetésének legfájdalmasabb, legérzékenyebb része. Megváltozni, megtérni már nem tudnak, de a tényekkel szembesülve kárhozatniuk kell önmagukat azért, hogy sorozatosan a rossz utat választották, ellenálltak Isten kegyelme késztetéseinek, és Sátán sugallatait követték. Most már a megsemmisülés a legjobb, ami rájuk nézve történhet. Isten országa idegen hely lenne számukra. Isten pedig félelmetes valóság. Helyzetük, állapotuk valóban a „külső sötétség” lesz, már csak nem lenni kívánnak ők maguk is.

„Istentől az égből tűz száll alá. A föld feltöredezik. Előkerülnek a föld mélyébe rejtett fegyverek. Emésztő lángokat lövell minden tátonog szakadék. Még a sziklák is tüzet fognak. Eljött a nap, amely lángol, mint a kemence. A roppant nagy forróságtól az elemek megolvadnak. A föld is megolvad, és ami rajta van, megég (Mal 4,1; 2Pt 3,10) A föld felszíne olyan, mint a megolvadt anyag – roppant nagy bugyborékoló tűztenger.

Ütött a gonoszok megítélésének és végpusztulásának órája – »igazságszolgáltatás napja ez az Úrnak, a megfizetés esztendeje Sion ügyéért« (Ésa 34,8) A gonoszok a földön

kapják meg büntetésüket (Péld 11,31). »Pozdorjává lesznek, megégeti őket az eljövendő nap, azt mondja a Seregek Ura.« (Mal 4,1) Egyesek egy pillanat alatt pusztulnak el, mások hosszú napokig szenvednek, »cselekedeteik szerint« kapják büntetésüket (Lk 12,47–48). Sátánnak – mivel az igazak bűneiért is őt terheli meg Isten – nemcsak saját lázadásáért kell szenvednie, hanem azokért a bűnökért is, amelyekre Isten népét rávette. Büntetése sokkal súlyosabb, mint azoké, akiket elámított...

Sátán romboló munkájának mindörökre vége. Hatezer évig megvalósíthatta szándékát, megtöltötte a Földet bajjal, és fájdalmat okozott az egész világegyetemnek. Az egész teremtettség nyögött és vajúdott. Most Isten teremtményei örökre megszabadulnak Sától és kísértéseitől. »Nyugszik, csöndes az egész föld. [Az igazak] ujjongva énekelnek.« (Ésa 14,7) A dicsőítés és a győzelem hangja hallatszik az egész Istenhez hű világegyetemben: »Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható.« (Jel 19,6)... A tűz, amely a gonoszokat megemészti, megtisztítja a Földet. Elsőpri az átok minden nyomát (Jel 22,3). Nincs itt semmiféle örökké égő pokol, amely a bűn félelmes következményeire emlékeztetné a megváltottakat.» (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, A küzdelem véget ér c. fej.*)

6 Mit tesz Isten a nagy küzdelem lezárulása után a Földdel? Milyen kiváltságban lesz részük a megváltottaknak az újjáteremtett Földön?

Jel 21,1–5 ■ „Ezután láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger többé nem volt. Én János, láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amely Istentől szállt alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára felékesített menyasszony. Hallottam nagy szó-

zatot, amely ezt mondta az égből: Íme Isten sátora az emberekkel van, velük lakozik, azok az ő népei lesznek, és maga Isten lesz velük, az ő Istenük. Isten eltöröl szemükről minden könnyet, és a halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúltak. Mondta az, aki a királyiszéken ült: Íme mindent újjá teszek! Mondta nekem: Írd meg, mert e beszédek hűek és igazak!”

Jel 22,1–5 ■ „Megmutatta nekem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó volt, mint a kristály, Isten és a Bárány királyiszékéből jött ki... A folyóvizen túl élet fája volt, mely tizenkét gyümölcsöt termett, minden hónapban meghozva gyümölcsét, levelei a népek fenntartására valók.

És semmi elátkozott nem lesz többé, Isten és a Bárány királyiszéke benne lesz, az ő szolgálói szolgálnak neki, látják az ő arcát, neve homlokukon lesz. Ott éjszaka nem lesz, nem lesz szükségük szövétnekre és napvilágra, mert az Úr Isten világosítja meg őket, és országolnak örökkön-örökké.”

2Pt 3,13 ■ „Új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik.”

Ésa 32,17–18 ■ „Az igazság műve békesség lesz, az igazság gyümölcse pedig nyugalom és biztonság mindörökké. Népem békesség hajlékában lakik, biztonság sátraiban, gondtalan nyugalomban.”

.....

.....

„A Biblia hazának nevezi a szentek örökségét (Zsid 11,14–16), ahol a mennyei Pásztor élő vizek forrásaihoz vezet nyáját. Az élet fája minden hónapban megtermi gyümölcsét, és leveleivel a népeknek szolgál. Ott kiapadhatatlan,

kristálytisza vízforrások fakadnak, és a partjukon hajladozó fák árnyékot vetnek az ösvényekre, amelyen az Úr megváltottai járnak. A szélesen elterülő síkságok gyönyörű dombokba torkollnak. Isten hegyeinek fenséges ormai magasra emelkednek. A békés rónákon, az élő vizek mellett Isten népe, a sokáig zarándok és vándor nép, otthonra talál...

»Éjszaka nem lesz« Isten városában. Nem lesz szükségünk, sem igényünk a pihenésre. Senki nem fárad bele Isten szolgálatába és nevének dicsőítésébe. Mindig olyan frissek leszünk, mint reggel, és a reggelnek soha nem lesz vége. »Nem lesz szükségük lámpásra és napvilágra, mert az Úr Isten világosítja meg őket.« (Jel 22,5) A Nap fényét fölöslegessé teszi az a ragyogás, amely nem fájó és nem vakít, pedig felmérhetetlenül túlszárnyalja a déli Nap verőfényét. A szent várost el nem halványuló fényvel tölti be Isten és a Bárány dicsősége. A megváltottak az örök nappal Nap nélküli világosságában fognak járni...

»Templomot nem láttam abban: mert az Úr, a mindenható Isten annak temploma és a Bárány.« (Jel 21,22) Isten népének abban a kiváltságban lesz része, hogy szabadon érintkezhet az Atyával és a Fiúval. »Most tükör által homályosan látunk.« (1Kor 13,12) Most csak annyit tudhatunk Istenről, amennyit az emberekkel való eljárásai és a természet dolgai visszatükröznek belőle. De majd színről színre látjuk Őt, és nem lesz köztünk fénytompító fátyol. Közelében leszünk, és nézhetjük arcának dicsőségét. A megváltottak kölcsönösen ismerni fogják egymást. A szeretet és a rokonszenv, amelyet Isten plántált a lélekbe, a legszebb és a legigazabb kifejezésre jut. A büntelen kapcsolat a szent lényekkel, a harmonikus együttlét a szent angyalokkal és minden korszak hűségeseivel – akik megmosták ruháikat és megfehéřítették a Bárány véreben – a szent kötelék, amely összekapcsol »minden nemzetséget mennyen és földön« (Eféz 3,15), mind hozzájárul a megváltottak boldogságához...

A világegyetem minden kincse kutatásra tárul Isten megváltott gyermekei elé. A halandóság béklyóitól megszabadult ember fáradhatatlanul szárnyal távoli világok felé, amelyeknek lakói sírtak az emberi szenvedés láttán, de örömeinek csendült ajkukon már egyetlen ember megtérésének hírére is. E Föld lakói kimondhatatlan élvezettel osztoznak az el nem bukott lények boldogságában és bölcsességében. Megismerik tudásuk kincseit, amelyeket a végtelen korszakokon át Isten keze munkájának szemlélésével gyűjtöttek. Tisztán látó szemmel nézik a természet dicsőségét – a Napokat, csillagokat és naprendszereket –, amelyek kijelölt pályájukon keringenek Isten trónja körül. Mindenre – a legparányibbtól a legnagyobbig – a Teremtő neve van írva. Minden Isten végtelen hatalmát hirdeti. És az évek, az örökkévalóság évei folyamán még káprázatosabb, még dicsőségesebb dolgok tárulnak fel Istenről és Krisztusról. Nő a szeretet, a tisztelet és a boldogság, miként a tudás is. Az ember minél többet megtud Istenről, annál jobban csodálja jellemét. Ahogy Jézus feltárja a megváltás kincseit, és a Sátánnal vívott nagy küzdelem csodálatos eredményeit, a megváltottak szívét még nagyobb áhítat tölti be... A nagy küzdelem véget ért. Nincs többé bűn, és nincsenek bűnösök. Az egész világegyetem megtisztult. A végtelen nagy teremtettséget tökéletes harmónia és boldogság tölti be. Tőle, aki mindent teremtett, árad az élet, a fény és az öröm a határtalan téren át. Élők és élettelenek – a legparányibb atomtól a legnagyobb csillagig – tökéletes szépségükkel és felhőtlen boldogságukkal hirdetik, hogy Isten a szeretet.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, A küzdelem véget ér c. fej.)

---

*Az e heti adomány az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.*

IGÉK MINDEN NAPRA

Április

1. hétfő	Zsolt 119,4-6	
2. kedd	Péld 1,23. 25. 27-29. 33	
3. szerda	Rm 14,4. 10; 12,10	
4. csütörtök	1Kor 3,19-21/a; 1,25	
5. péntek	2Pt 1,19	Napnyugta: 19:19
6. szombat	Eféz 1,17-20	
7. vasárnap	Péld 2,3-5	
8. hétfő	Jer 5,1-2; 4,1-2	
9. kedd	Jn 6,56; 63	
10. szerda	Mt 23,23-24	
11. csütörtök	Ésa 41,14	
12. péntek	2Tim 2,19	Napnyugta: 19:29
13. szombat	Kol 1,9-11	
14. vasárnap	Kol 4,6; Mk 9,50/b	
15. hétfő	1Tim 1,3-5	
16. kedd	Eféz 3,20-21	
17. szerda	Ésa 62,10. 12	
18. csütörtök	Ésa 8,11. 13. 20	
19. péntek	Gal 3,24	Napnyugta: 19:39
20. szombat	Zsolt 19,8-10	
21. vasárnap	Mt 10,29-31	
22. hétfő	5Móz 16,20	
23. kedd	5Móz 16,19	
24. szerda	Zsolt 119,123-124	
25. csütörtök	1Thess 5,19	
26. péntek	Zsid 3,7-8. 12-13	Napnyugta: 19:49
27. szombat	Jak 4,6	
28. vasárnap	5Móz 15,7-8	
29. hétfő	2Kor 3,17; Péld 1,10	
30. kedd	Jn 14,27	

IGÉK MINDEN NAPRA

Május

1. szerda	2Kor 5,17	
2. csütörtök	Lk 18,7-8	
3. péntek	Jn 12,36	Napnyugta: 19:59
4. szombat	Péld 4,25-27	
5. vasárnap	Rm 3,31	
6. hétfő	Jel 3,19	
7. kedd	Zsolt 60,14	
8. szerda	3Jn 2; Péld 3,5. 8	
9. csütörtök	2Kor 3,18	
10. péntek	Mt 25,45	Napnyugta: 20:08
11. szombat	Zsolt 119,169	
12. vasárnap	Eféz 5,29. 31-32	
13. hétfő	Jel 3,14-16	
14. kedd	Péld 8,20	
15. szerda	Zsid 4,12; Jak 4,17	
16. csütörtök	Jel 3,20	
17. péntek	Zsolt 112,1. 6-8	Napnyugta: 20:17
18. szombat	Jer 23,28-29	
19. vasárnap	Mt 19,17; Jn 15,5	
20. hétfő	1Kor 7,23	
21. kedd	Zsid 4,15	
22. szerda	Mt 11,28-30	
23. csütörtök	Zsid 7,25	
24. péntek	Mt 11,28; Jn 6,37	Napnyugta: 20:26
25. szombat	Zsolt 27,4	
26. vasárnap	Péld 16,6	
27. hétfő	Jak 4,5; Kol 3,5	
28. kedd	Mk 14,38	
29. szerda	Zsolt 125,1	
30. csütörtök	Eféz 5,7-8	
31. péntek	Ap csel 17,25. 28	Napnyugta: 20:33

IGÉK MINDEN NAPRA

Június

1. szombat	Ésa 58,6-11	
2. vasárnap	1Jn 3,17-18	
3. hétfő	Zsolt 127,3; Jer 13,20-21	
4. kedd	Hós 11,7-9	
5. szerda	Ésa 64,5-6; Ap csel 16,30-31	
6. csütörtök	2Kor 4,18	
7. péntek	Fil 4,13	Napnyugta: 20:40
8. szombat	Zsolt 34,4-6. 9-10	
9. vasárnap	Eféz 6,10	
10. hétfő	Pél 23,12; Ésa 28,29	
11. kedd	Gal 6,1	
12. szerda	1Jn 3,14-15	
13. csütörtök	Rm 12,16	
14. péntek	Zak 7,10; 8,17	Napnyugta: 20:44
15. szombat	Zak 8,16	
16. vasárnap	Jn 17,15-19. 25	
17. hétfő	Zsolt 119,126-129	
18. kedd	Jn 17,21	
19. szerda	Jn 16,13; 14,26	
20. csütörtök	Jób 28,12-14. 20-28	
21. péntek	Fil 2,12/b-13; 2Jn 8	Napnyugta: 20:47
22. szombat	Jel 3,17-18	
23. vasárnap	Mt 12,28-29	
24. hétfő	Jer 33,3; Ésa 62,6-7	
25. kedd	Péld 3,11; 1Sám 15,22-23. 29	
26. szerda	Mt 5,23-24; Péld 28,13	
27. csütörtök	Jób 42,3/b-6/a	
28. péntek	Eféz 4,6-7. 15	Napnyugta: 20:47
29. szombat	Mk 16,9-14	
30. vasárnap	Ésa 26,3; Jak 3,13	